

કામશાસ્ત્ર.

70

લખી પ્રસિદ્ધકર્તા

વૈવશાસ્ત્રી મણિશંકર ગોવિંદજી.

કિતસાખિંધ, આર્યાનાર્યઐપધ, પાંડવ અને કૌરવ

રામ અને રાવણ, મુક્તા, શ્રીકૃષ્ણચરિત્ર,

સંક્ષિપ્ત કાદંબરી, ગુજરાતી અંથકારે

અને અંથો તથા શ્રીમદ્ભગવદ્-

ગીતા વગેરે પુસ્તકોના કર્તા.

જમનગર.

આવૃત્તિ ૮ મી

નકલ ૧૦,૦૦૦

અમદાવાદ-થી “અમરસિંહજી” પ્રિન્ટીંગ પ્રેસમાં
નિઝામખાન નુરખાન વકીલે છાપ્યું.

સંવત ૧૯૬૭.

સને ૧૯૧૧.

સર્વ હક સ્વાધીન.

ડી. મકલ.

આ તં ક નિ ગ્ર હ ઔ પ ધા લ ય.

હેડ ઔશીસ.

જામનગર ... કાઠિયાવાડ.

સ્થાપના ઇ. સ. ૧૮૮૧.

પ્રાંચ ઔશીસો.

મુંબઈ ... ... કાલ્યાદેવી રોડ,
સ્થાપના ઇ. સ. ૧૮૯૪.

કલકત્તા ... ... ૨૧૪ બાઉનઝાર સ્ટ્રીટ,
સ્થાપના ઇ. સ. ૧૮૯૭.

પુના—સીટી ... ... બુધવાર પેડ,
સ્થાપના ઇ. સ. ૧૯૦૦.

મદ્રાસ ... ... ૨૨ બ્રાડ વે,
સ્થાપના ઇ. સ. ૧૯૦૭.

કરાંચી ... ... બંદરરોડ.
સ્થાપના ઇ. સ. ૧૯૦૯.

રંગુન ... ... મોગલ સ્ટ્રીટ નં. ૩૪
સ્થાપના ઇ. સ. ૦

ગુજરાત વિદ્યાપીઠ ગ્રંથાલય

[ગુજરાતી કોપીરાઈટ વિભાગ]

અનુક્રમાંક ૩૪૬૮-

વર્ગિક

પુસ્તકનું નામ ડા.મ.શ. ૨૧

વિષય ડૃ: ૫૭

કામશાસ્ત્ર

વલખી પ્રસિદ્ધ કરનાર
વૈદ્યશાસ્ત્રી મણિશંકર ગોવિંદજી.

ચિકિત્સાગ્રંથ,

આર્યાનાર્યઔષધ,

પાંડવ અને કૌરવ, રામ અને

રાવણ, મુક્તા, શ્રીકૃષ્ણચરિત્ર, સક્ષિત

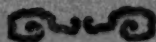
કાદંબરી, ગુજરાતી ગ્રંથકારો અને ગ્રંથો

તથા શ્રીમદ્ભગવદ્ગીતાવગેરે પુસ્તકોનો કર્તા.

જમનગર.

આવૃત્તિ ૮ મી.

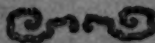
નકલ: ૧૦,૦૦૦

અમદાવાદ.

ધી “અમરસિંહજી” પ્રિન્ટીંગ પ્રેસમાં

પદ્માણુ નીઝામખાન તુરખાને છાપ્યું.

સંવત ૧૯૬૭.

સને ૧૯૨૧.

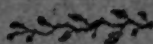
સર્વ હક સ્વાધીન.

એક વિશેષ વિજ્ઞાપિતી. ગોપીસાહેબ અંગ

અમારા આતંકનિગ્રહ ઔષધાલયમાં પત્રવ્યવહાર કરનારા તથા રૂબરૂમાં આવનારા દરદીઓમાં જોવામાં આવે છે કે સેકડે ૮૦ ટકા દરદીઓ ધાતુપાતના દરદથી તથા પુરુષત્વહાનિથી પીડાતા હોય છે. તેઓને અમારી આતંકનિગ્રહ ગોળીઓનો ઉપયોગ કરાવવામાં આવે છે અને તેમાં અમોને ક્યાંય ને કદી પણ નિરાશ થવું પડ્યું નથી. લગભગ ૩૦ વર્ષ થયાં એ ગોળીઓના વપરાશને લીધે અમોને ખાતરી થઈ છે કે ધાતુસંબંધી તમામ પ્રકારના રોગોને દૂર કરવામાં આતંકનિગ્રહ ગોળીઓ સૌથી શ્રેષ્ઠ અને કદી પણ પાછો ન હોય તેવો ઉપાય છે. ધાતુસંબંધી નબળાઈ અને પુરુષત્વહાનિને મટાડવામાટે આતંકનિગ્રહ ગોળીઓ જેમ ખાવાના ધ્યાનતરીકે ઉપયોગી છે તેમજ એ કામ કરવામાટે બાહ્યોપચારરૂપ અમારું વાજકરણુ તૈલ પણ તેટલુંજ ઉપયોગી છે. જે કામ કરવાનો આતંકનિગ્રહ ગોળીઓ આરંભ કરે છે તે કામને તેવાજ ગુણુ ધરાવનારું વાજકરણુ તૈલ, જે લગાડવાની શરૂઆતમાં જ પોતાનો અદ્ભુત ગુણ દેખાડનારતરીકે પ્રખ્યાતિને પામેલું છે તે ઘણી સારી રીતે પૂર્ણ કરે છે. કેટલાએક ઉંટવૈદ્યો પોતાની દવાનાં મિથ્યા વખાણુ કરવામાં જેમ આકાશ પાતાળ ઘાડી નાખે છે તેવું આમાં કંઈ પણ નથી એ ખાતરી રાખવી. અમે તો માત્ર એટલુંજ જણાવીએ છીએ કે, એક વખત આની પરીક્ષા કરો એટલે સઘળી ખાતરી થશે. અમોએ ચરકસુશ્રુતવગેરે પ્રાચીન વૈદ્યક ગ્રંથોનું ધ્યાનપૂર્વક અવલોકન કરી આ આતંકનિગ્રહ ગોળીઓ તૈયાર કરેલી છે તથા દેશી વૈદ્યકશાસ્ત્ર, યુનાની વૈદ્યકશાસ્ત્ર અને લાંબી મુદતની પરીક્ષા તથા અનુભવ એઓના આધારથી વાજકરણુ તૈલ તૈયાર કરેલું છે; એનો ઉપયોગ કરવાથી સૌ કોઈ તેની શ્રેષ્ઠતાને જાણી શકે તેમ છે.

અશ્લીલ કોને કહેવું ?

આ નાહાનાં પણ અતિ ઉપયોગી પુસ્તકની શરૂઆતમાં જ અમે અમારા વિવેકી વાંચનારાઓની સન્મુખ બહુ દુંકામાં કંઈએક કહેવા માગીએ છીએ, આશા છે કે, સમજી સમજીને તેના પર ધ્યાન આપશે.

આ કામશાસ્ત્ર પુસ્તકનો ઘણો જ ફેલાવો થવાથી જે કાંઈ પ્રસંગો ઉભા થયા છે તેને લીધે ઉંડો અભ્યાસ કરવાથી ખરેખર અમારા જાણવામાં આવ્યું છે કે, કેવા લેખને અશ્લીલ કહેવાય અને કેવા લેખને અશ્લીલ ન કહેવાય. અમે પ્રતિજ્ઞાસાથ કહેવાને શક્તિમાન છીએ કે કામશાસ્ત્ર વગેરે અમારા તરફથી જે કાંઈ લેખો પ્રકટ થયા છે તે એવા સૂક્ષ્મ વિચારપૂર્વક યોગ્ય શબ્દો અને યોગ્ય અભિપ્રાયોથી લખાયા છે કે, તેમાં અશ્લીલ તો શું પણ અશ્લીલનો કોઈ નિર્ણય અંશ પણ ન આવી શકે.

જનસમૂહમાં નીતિનો ભંગ કરવાવાળા કે નીતિના ભંગમાં મનનું આકર્ષણ કરનારા લેખને અશ્લીલ અથવા ઑફન્સીવ કહેવામાં આવે છે. ઇંગ્રેજીમાં, કોઈ કોઈ જગોએ વગર સંકોચે ન વાંચી શકાય તેવા લેખને ઑફન્સીવ કહેવાય, જે લેખ અન્યવાધી, જે લોકોની મર્યાદા રાખવી જોઈએ તે લોકોની મર્યાદાનો ભંગ થાય તેવા લેખને ઇન્ડીસન્ટ અને શીલભંગ અથવા નીતિભંગ કરવાને ઉશકે-

નારા લેખને આજેસીન કહેછે. ટૂંકામાં પહેલા જે પ્રકાર કમથી થોડા તથા વધારે અસબ્ય કહેવાયછે અને ત્રીજે પ્રકાર અશ્લીલ કહેવાયછે.

વૈદ્યકશાસ્ત્રમાં શારીર ગુણ અવયવોનાં નામ અને વર્ણનનાં વાક્યો જે, રોગ અટકાવવામાટે, આરોગ્ય જાળવવામાટે અને દીર્ઘાયુનાં સાધનોનું જ્ઞાન થવામાટે લખાયછે તેને અશ્લીલ તો શું પણ અસબ્ય કહેવાં એ પણ મોટી ભૂલ છે. સ્વસ્થપણાના મૂળરૂપ નિયમોનું જરાપણ ઉલ્લંઘન થતાં રોગમાં દબાઈ જનાર જરૂરની ઇન્દ્રિયો કે જરૂરના અવયવોનું કંઈ નામ કે વર્ણન ન કરી શકે તો વૈદ્યકશાસ્ત્ર રોગોના નાશનું તથા આરોગ્ય, જાળ, કાંતિ અને દીર્ઘાયુઆદિની પ્રાપ્તિનું જ્ઞાન લોકોમાં કેવી રીતે ફેલાવી શકે ? ખરૂં તો એજ છે કે, જે લેખ વાંચવાથી, વૃત્તિમાં વેગથી કામેચ્છાનો સંચાર થાય અને એનાથી વિવેકવગરના અધઠિત વર્તનનું કારણ બને તેવા લેખને અશ્લીલ કહેવો ઘટેછે. વૃત્તિમાં કામેચ્છાનો સંચાર સારેજ થાયછે કે, જ્યારે વિષયની ક્રિયામાં અભિરૂચિ ઉપજાવે એવી રીતે તેના જ્ઞાનનું વર્ણન કરવામાં કલમ હદ છોડી ચાલી ગઈ હોય. અમારાં કામશાસ્ત્રવગેરે પુસ્તકો જોવાથી તાત્પર્ય સમજી શકનારા લોકોના જાણવામાં હશે કે, વિષયની ક્રિયામાં અભિરૂચિ ઉપજાવે એવી રીતનું જ્ઞાન વર્ણવવાનું તેમાં સ્વપ્ન પણ નથી. એમાં તો તેનાથી ઉલટી રીતે ગુણ અવયવોનો અયોગ્ય ઉપયોગ કરવાથી મરણની હદસંધીનાં થતાં નુક-

સાને। ચોખ્ખી રીતે બતાવવામાં આવ્યાં છે. અમારાં આ કામશાસ્ત્રવગેરે પુસ્તકોમાં જરા પણ ઑપ્સીન કે અશ્લીલપણું નથી એ બાબતમાં, નિર્ણય કરવાનો અધિકાર ધરાવનારા વિદ્વાનોનું વર્તન પણ પ્રમાણુભૂત છે. જેવું વર્તન તત્વની પરીક્ષા કર્યાવગર કદી પણ થઈ શકતું નથી.

આવી જાતનાં કલ્યાણુકારક પુસ્તકને પણ તેના પૂર્વાપર વિચારવગર, તેમાં શું ફળ વર્ણુવામાં આવ્યું છે તે જોયાવગર તથા તેનો ઉદ્દેશ જાણ્યાવગર માત્ર ઉપરઉપરથી જોઈ જનારા લોકો અશ્લીલ માની લે તો તે પણ આ બહુરતના વસુંધરામાં કંઈ અસંભવિત તો નહિજ ગણાય. અને તેમ હોવાથી જ કેટલાંએક વર્ષોપહેલાં આ પુસ્તક ઑપ્સીન છે એવા ભ્રમમાં પડી કોઈ લોકોએ તેને કલકત્તાની કોર્ટનાં બારણાં બતાવ્યાં હતાં. પણ હકીકતમાં ઉંડા ઉતરીને જોનારા તથા નિર્ણય કરવામાં ચતુર લાંના જડજે નિર્દોષ કહી આ પુસ્તકનું ઉપયોગીપણું દેખાડ્યું છે. વગર કારણે બીજાની હેરાનગતિમાં હર્ષ પામનારા મહાત્માઓ (૧) પણ ક્યાંય ક્યાંય પોતાના જીવિતને સફળ (૧) કરેછે. અમારી ઇમ્પોર્ટન્ટ ડીસ્કલોઝર્સ નામની નાની ચોપડી જે કામશાસ્ત્રનાં નાનાં બચ્ચાંસરખી છે તેના સંબંધમાં પણ ઉપર જણાવેલા કોઈ લોકોના પ્રયત્નથી તપાસ ચાલી હતી પરંતુ તે પણ જીવતું અને નિષ્કલંકજ રહ્યું.

આ દષ્ટાંતોથી અમારા પ્રિય વાંચનારાઓને અત્રે વિનયપૂર્વક નિવેદન કરીએ છીએ કે, કોઈ પણ પુસ્તકને અ-

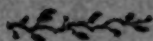
શ્લીલ કે ઑપ્સીન કહેવા કે ખતાવવાપહેલાં સૂક્ષ્મપણે
 ઉંચા ઉતરીને તે ખરાખર તપાસવું જોઈએ કે, તેમાં મનુષ્યની
 વૃત્તિને નીતિભંગમાં જોડે એવું કંઈ ફળ વર્ણવ્યું છે। વગર
 જોયે ખરાખર કહેવું એતો મોહોતું પાપ છે. ઑપ્સીનની
 વિશેષ વ્યાખ્યા સી. જે. કોકર્નની કોમેન્ટરી એસ ૨૯૨
 ઇંડીયન પીનલકોડમાં જે લોકોએ જોઈ હશે તેઓ તો
 વૈદ્યક પુસ્તકોમાં રોગના નાશમાટે, આરોગ્યની પ્રાપ્તિને
 માટે તથા દીર્ઘાયુતા લાભને માટે જે કંઈ ગુણ અવયવોની
 ખરાખર ક્રિયાનું વર્ણન તથા એવી જાતની ખરાખર ક્રિયાથી
 થતી ખરાખરીનું વર્ણન કરવામાં આવેછે તેને કદી પણ
 ઑપ્સીન કે ઑપ્સીનનો સૂક્ષ્મ અંશ પણ નહિ કહે. જોકે
 વૈદ્યક ગ્રંથમાં આવી જાતની રોગવ્યાખ્યામાં ઑપ્સી-
 કશનેબલ અને ઇંડીસન્ટ કયાંય કયાંય થાયછે પણ ઑ-
 પ્સીન તો વૈદ્યક ગ્રંથમાં પણ ન હોવું જોઈએ અને કદી
 હોય તો તે જરૂર સજનને પાત્ર થાયછે એમ અમે સમ-
 જીએ છીએ. અમો તો ઘણી છુટથી ચોખ્ખું અમારા આ-
 કામશાસ્ત્રનું સ્વરૂપ જાહેર ખતાવીએ છીએ કે, આમાં અ-
 શ્લીલપણાનો કંઈ સંબંધ પણ નથી. વિવેકી વાંચનારા-
 ઓ એ ખાખતને પોતાની મેળે પણ જાણી શકે તેમ છે.
 આવી જાતનાં બોધદાયક પુસ્તકોના ફેલાવામાં વિધન આ-
 વવું એજ અશ્લીલપણાની દૃષ્ટ ક્રિયાને દેશમાં વધારી દેનાર
 છે, તેથી આવાં પુસ્તકોનો પ્રચાર વધારવો એજ હિતકારક
 છે. જે લોકો આ પુસ્તકમાં બોધરૂપ જે ચેતવણી આપ-

વામાં આવી છે તે ચેતવણી બીજાને આપીને તેને દુઃખની
ખાડમાં પડતો બચાવી લે છે તેઓ મોટું પુણ્યનું કામ કરે-
છે. આ કારણથી અમો આ પુસ્તક જૂદી જૂદી ભાષામાં
મોટા ખર્ચે તૈયાર કરાવી, છપાવી, લોકોમાં કંઈ પણ કિંમત
કે ટપાલ ખર્ચ પણ લીધા વગર આપીએ છીએ તેની
સાથે બીજાઓ પણ એ પુસ્તક, બીજાઓને વાંચવાનો બોધ
આપી અમારા કામમાં મદદગાર થશે એવી આશા રાખ-
વામાં આવે છે.

એક જરૂરની ચેતવણી.

અને તેને અંગે

લક્ષમાં લેવાબેગ વાર્તા.

આતંકનિગ્રહ ગોળીઓસંબંધી સર્ટીફિકેટોનાં રેકર્ડનાં
ડેમી આઠ પેજ સોળ સોળ શરમનાં પહેલાં એ પુસ્તકો
છપાઈને તૈયાર થયાં છે અને તે અમારી કોઈ પણ ખાંચ
ઓફીસ અથવા એજન્સીમાં ટેબલ પર મુકેલાં જોવામાં આ-
વશે. હવે પછીનાં પણ એવડાંજ પુસ્તકો જેમ જેમ તૈયાર
થતાં જશે તેમ તેમ અમારી ખાંચ ઓફીસો તથા એજ-
ન્સીઓતરફ મોકલવામાં આવતાં રહેશે. પણ છાપવા
માટેનાં સર્ટીફિકેટોનો જથ્થો એવડો મોટો છે અને ત્યાં
સર્ટીફિકેટોની આવક પણ એવડો મોટો પ્રમાણમાં છે કે,

સર્ટીફિકેટોનું આ રેકર્ડ ક્યારે પુરું થવા પામશે અથવા તેનાં કેટલાં પુસ્તકો છપાવવાનું પડશે તે હાલ કંઈ ચોક્કસ કહી શકાય તેવું નથી.

આ સર્ટીફિકેટો દરેક જાતના અને દરેક સ્થિતિના લોકો એટલે રાંકથી તે રાજ સૂધીના તથા સાધારણ માણસથી તે પૂરેપૂરા અનુભવી ડાક્ટરસૂધીના લોકો તરફથી મળેલાં છે. એટલું જ નહિ પણ યુરોપિયનો જેઓને દેશી દવામાં ખિલકુલ શ્રદ્ધા નથી હોતી તેઓને તેમનાં દેશી ભાઈઓ તરફથી અમારી આતંકનિઘ્ર ગોળીઓ વાપરવાની વારં-વાર ભલામણ થતાં અને તેથી વાપરીને ખાત્રી કરી જે-વાથી તેઓ તરફથી પણ મળેલાં છે. આ સર્ટીફિકેટો પણ એક આખું પુસ્તક રોકે તેવડી મોટી સંખ્યામાં છે.

આ હકીકત સાંભળતાં કોઈ પણ તાજુજ થયા વિના રહેશે નહિ અને તેઓના મનમાં સ્વાભાવિક રીતે આ સર્ટીફિકેટોનાં ખરાપણાવિષે શંકા ઉઠે એ પણ અસંભવિત નથી. સંભવિત ગણી શકાય તેવા શક અને શંકાને દૂર કરવાનો અમે આ પ્રસંગ હાથ ધરીએ છીએ અને અમારા માનવંતા વાચકવર્ગને જણાવવાની રજા લઈએ છીએ કે, કોઈ પણ પેટન્ટ દવાના માલેકને તે દવામાટે મળેલાં સર્ટીફિકેટો કરતાં અમે અમારી આતંકનિઘ્ર ગોળીઓમાટે વધારે સર્ટીફિકેટો મેળવવાને ક્ષતેહમંદ થયા છીએ. અમારા આ શબ્દોની જેઓને ખાત્રી ન થતી હોય તેઓએ અમારી જામનગરની ઓફીસમાં જાતે પધારી

અસલ સર્ટીફિકેટોનો જથ્થો નજરે જોઇને ખાત્રી કરવી. કેટલાએક લોકો જૂદે જૂદે ઠેકાણે કંઈ કંઈ કારણ બનવાથી અને કેટલાએક લોકો વગરકારણે એટલે પોતાના તેવા સ્વાભાવથીજ શંકાશીલ હોયછે. એટલામાટેજ અમે તેઓને નમ્રતાથી વિનતિ કરીએ છીએ કે, અહીં ઉપર જણાવેલો માર્ગ લઈ તેઓએ પોતાની શંકાનું સમાધાન કરવું.

આ અમારી નમ્ર વિનતિ આવવા જવાની હેરાનગતિ તથા ખર્ચને લીધે કોઈને અશ્ચિર થાય, તો તેને અમે એવી અરજ કરીએ છીએ કે, અમારા સંખ્યાબંધ સર્ટીફિકેટો આપનારાઓમાંથી કોઈનાપર પણ પૂરખારો પત્રવ્યવહાર કરી ખાત્રી કરી લેવી. દરેક સર્ટીફિકેટની નીચે તે મોકલનારનું નામ, ઠેકાણું, ગામ અને જીલ્લો એ સંધળું આપવામાં આવેલું છે.

પ્રસંગ હોવાથી કહ્યાવગર છૂટકો નથી કે આ દુનિયામાં બહુ શરમ ઉપજાવે એવી રીતે ખીજની નકલ કરી પોતાનું ટંકુ ચલાવનારાઓ પણ કાંઈ થોડા નથી. અમારી ક્ષતેહને લીધે થતી સ્વાભાવિક ઈર્ષ્યાથી આવા કોઈ કોઈ લોકો, નદીના પૂરની પેઠે સતત આગળ વધતાં જતાં અમારાં કામકાજની સાથે હલકી યુક્તિઓથી હરીફાઈમાં ઉતરવાનો યત્ન કરેછે. તથા જે શબ્દોમાં અને જે ઢબમાં અમે જાહેરાત આપીએ છીએ અથવા અમે અગાઉ જે શબ્દો અને જે ઢબ લીધેલ હોય તેજ શબ્દો અને તેજ ઢબમાં પોતાની જાહેરાત આપેછે. તથા એવાજ પ્રકારની ખીજ હલકી ખટપટમાં ઉતરીને અજાણ્યા લોકોને પોતાના કંદામાં ફસાવવાની પેરવી છૂટથી કર્યો જાયછે. પણ અ-

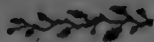
મારે ખુલ્લું જણાવી દેવું જોઈએ કે “ નકલ કરવી તે અ-
 કલવગરનું કામ છે ” એમ સૌ કોઈ માને છે. અકલવ-
 ગરનું કામ કરનારાઓ સાથે કામ પડવાથી સિદ્ધિ કેવીક મ-
 જે તે સૌ કોઈએ પોતાના હિતને માટેજ વિચારી લેવાની
 જરૂર છે. અમોને તો ખાત્રી છે કે, એવા લોકો અમારા
 રસ્તામાં આડા પડવાને ગમે તેવી નકલો કરશે તોપણ તેથી
 કંઈ અમારી હવાની ફત્તેહ તથા તેના અમલકારોમાં કશી
 ન્યૂનતા થવાની નથી. અમારી હવાઓની ફત્તેહનો કિલ્લો
 અતિ ઉંચા વજ્રના ખડકઉપર બંધાયેલો છે. પ્રપંચ અને
 ખટપટરૂપ તોપોનો મારો તેનાઉપર ગમે તેટલો ચલાવવામાં
 આવે તોપણ તે બરોબર ટક્કર ઝીલીને અડગ ઉભો રહે તેમ છે.

બરાબર બંધ બેસતી આવે એવી એક સંસ્કૃત શ્લો-
 કમાં સૂચવેલી વાર્તા અહિં આપ્યા વિના અમે આ લખાણ
 બંધ કરવું દુરસ્ત ધારતા નથી. એક વખત કંઈ રાજાએ
 પોતાની માનીતી રાણીઉપર તેનાં નેત્રોની વિશાળતા વ-
 ગેરે સૌંદર્યથી બહુ ખુશ થઈને કાનમાં પહેરવાનો અલંકાર
 જોને ઢબકલું કહેવામાં આવે છે તે ધડવાનો સોનીને હુકમ
 આપ્યો અને તેને તેના વીંધેલા કાનને વધારવાની સૂ-
 ચના આપી. આ વાતની જ્યારે બીજી રાણીઓને ખબર
 પડી ત્યારે તેણીઓએ પણ પોતાના કાન વધારવા માંડ્યા.
 તે બિચારીઓ જાણતી ન હતી કે કાન વધારવા એ ઢબ-
 કલું મળવાનું કારણ નથી પણ સૌંદર્યહુન્ન થયેલા રા-
 જાની પ્રસન્નતા એજ કારણ છે. માનીતી રાણીને જ્યારે
 સઘળા રાણીઓએ કરવા માંડેલી નકલના ખબર મળ્યા
 ત્યારે તે બોલી કે તે સઘળા પોતાના કાન વધારશે પણ
 પોતાનાં નેત્રો કેવી રીતે વધારી શકશે ?

સારાંશ એ છે કે, નકલ કરનારાઓના ધ્યાનમાં એ નથી આવતું કે ફતેહ મળવાનાં કારણો બીજાં હોય છે. જેઓ નકલ માત્ર કરી જાય છે તેઓના ધ્યાનમાં તે નથી જ આવતાં. કારણ આપણે ઉપર જણાવી ગયા છીએ કે, સમન્યાવગરની બીજાની નકલ કરવી એ મોટામાં મોટી મૂર્ખાઈ છે અને જેઓમાં એવી મૂર્ખાઈ હોય તેઓ ઉંડો ભેદ કદિ સમજી શકે જ નહિ. કદી અફલવાળો માણસ બીજાની ઇર્ષ્યાથી તેને નુકસાન કરવાની મતલબથી નકલ કરે તોપણ તેની ખુદ્દિપર ઇર્ષ્યાનું પડ બંધાય જવાને લીધે લોકોમાં તેનો ઉપહાસ થાય છે તથા નિરાશા તેના વાંસાને અડીને જ ઉભી હોય છે તેને તે જાણી શકતો નથી.

અમારા કદરદાન વાચકવર્ગને અમે આ ઉપરથી જણાવવાની રજા લઈએ છીએ કે, સ્વાર્થ અને ખેવકુદ્રી એ બે અવગુણ નકલીઆ લોકોને ખરો માર્ગ જોવા દેતા નથી અને તેથી અમારી જાહેરખબરની ઢાળ આકાર વગેરેની તેઓ નકલ કરતા કદી અટકવાના નથી અને પોતાની હલકી યુક્તિ પ્રયુક્તિઓ કદી છોડવાના નથી. પરંતુ એ સંઘળામાં મૂળ પાયારૂપે અમારી દવાસરખા ચમત્કારિક ગુણોની નકલ તેઓ કદી પણ કરી શકવાના નથી. આટલું છતાં તેઓ લોકોને ભ્રમમાં અને હાનિમાં નાખનારા હોવાથી તેવા લોકોના તેવા ધિક્કારપાત્ર પ્રયત્નથી સાવચેત રહેવા અને કંઈ અસલ વસ્તુની નકલ થાય છે તેનો પૂર્વાપર વિચાર કરવા અમે સૌને ભલામણ આપીએ છીએ.

અમારી આશા.

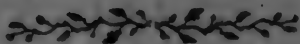
અમારી આતંકનિગ્રહ ગોળીઓ, વાજકરણુ તૈલ અને બીજી દવાઓએ આજ સુધીમાં પોતાના અદ્ભુત ગુણ, ચોક્કસ પ્રભાવ અને અચૂક ફત્તેહથી અમારા મનપર એવી ખરી ખાત્રી અને એવડી મોટી અસર કરી છે કે, પૂર્વ કાળના વિદ્વાન વૈદ્યો સિદ્ધ ઔષધિને માટે જેમ અનુભૂતમ્ (અમારી જાતની અનુભવેલ) ગુરોર્લંબમ્ (ખાસ ગુરુ-પ્રસાદીતરીકે મળેલ) અને સક્ષપથમ્ (ખીજાને ખાત્રી થવા માટે સોગન પણ લઈ શકાય એવી સચ્ચાઈથી ભરેલ) વગેરે શબ્દોના પ્રયોગો કરતા હતા તેમ અમે પણ તેવા અસંખ્ય શબ્દોના પ્રયોગ કરી શકીએ તેમ છીએ. કારણ કે અમારી પ્રખ્યાત દવાઓનો લાંબી મુદતથી લાખો માણસ-પર અનુભવ કરેલો છે, ખાસ ગુરુપ્રસાદી રૂપ છે અને સચ્ચાઈથી ભરેલ હોવાને લીધે સોગન ખાઈ ખાત્રી આપવામાં પણ કરો શકાય થાય તેમ નથી. પણ એમ કરી અમે પોતાનું પાંડિત્ય પ્રકટ કરવા માગીએ છીએ અથવા તેઓના જેવા પડિત કહેવરાવવા માગીએ છીએ એવા અભિમાનનો આરોપ કોઈ ઓછા વિચારવાળા અમારાપર મૂકે તો તે ઠીક નહિ એમ ધારી અમે તેવા શબ્દોનો પ્રયોગ કરતા નથી. વળી માત્ર પૈસો કમાવાનાજ ઉદ્દેશથી ધંધો ચલાવતા ધણા ગિનઅનુભવી અભણ વૈદ્યો પણ બીજી લોકપ્રિય દવાઓની જાહેરાતોના નમુનાઓ જોઈ જોઈ પોતાની જાહેરાતના પણ તેવાજ નમુનાઓ કરી તેમાં પોતાનો અને પોતાની દવાઓનો પ્રભાવ ખરી રીતે અભાવરૂપેજ હોવા છતાં દૂરના અજાણ્યા લોકોને તે મેરૂ

જેવડો મોટો મનાવવાને સંગતિવચરના આથી પણ ચડે
 એવા અનેક ઉત્તમ શબ્દો મારી મચડીને જેસારી દેછે
 કે આ પ્રયોગ અમને જોગીજતીના અમુક વર્ષોપહેલાં
 લખાયેલા ગ્રંથોમાંથી મળ્યો છે અથવા અમુક મહાત્માએ
 આપેલી જડીબુટ્ટીરૂપ છે. પણ વિચારવાનું એ છે કે,
 વૈદ્યકશાસ્ત્રરૂપ મહાસાગરમાં અનંત રત્નો ભરેલાં છે. પ્રા-
 ચીન પ્રતિષ્ઠિત ગ્રંથો જેવામાં આવે તો તેમાં સઘળા
 ઉત્તમ પ્રયોગોજ ભરેલા છે તો પછી અમુક વર્ષોપહેલાં
 લખાયેલ અમુક ગ્રંથોમાંથી અમને અમુક પ્રયોગ હાથ
 લાગી ગયો છે એમ બોલનારને કોઈ મોહોટા ગ્રંથોનું કંઈ
 જ્ઞાન કે ભાન પણ નથી એવી શંકા શા માટે ન જાય ?
 તથા જેઓ જડીબુટ્ટીની બનાવટી વાતો કરેછે તે પણ
 લોકોની આંખે પાટા બાંધવાસરખુંજ છે. જે કાંઈ મોહોટા
 પ્રભાવવાળા પ્રયોગો કે તેરી દવાઓ છે તે સઘળું વૈદ્યક
 શાસ્ત્રના ગ્રંથોમાં મળી આવેછે. માત્ર અજ્ઞાણના લોકોને
 કોઈ જોગી જતી તેવું કાંઈ બતાવે તેને તેઓએ તેમને
 કાંઈ નવા પ્રકારની જડી બુટ્ટી આપી દીધી એમ તેઓ
 માનેછે અને તેની મોટી હોહા કરી મુકેછે; પણ પરી-
 ક્ષંકે અને વિચક્ષણ લોકોમાં તો તેઓ ખાલી ઉપહાસપત્રજ
 થાયછે, તેથી પણ અમે અમારી દવાની વાસ્તવ ગુણવર્ણન-
 ની જાહેરાતોમાં તેવું કશું લખાણ કરવાનો લોભ રાખતા
 નથી. અમારી દવાએ વિષે ખરું શું છે તે જાણી લેવાનું કામ
 અમારા માનવંતા બુદ્ધિમાન ગ્રાહકોનેજ સોંપીએ છીએ
 અને અમે આશા રાખીએ છીએ કે તેઓ ખરો જ
 નિર્ણય કરશે.

પુરૂષનું વીર્ય કેમ બગડે છે ?

તથા

પુરૂષ નપુંસક સ્થિતિમાં કેમ આવી પડે છે ?

યોગ્ય ઉમ્મરે સ્ત્રી નહિ મળવાથી અથવા તેા સંગને લીધે કુટેવ પડવાથી વીર્યને જે રસ્તે રસ્તો આપવો જોઈએ તે રસ્તો નહિ આપતાં તેને હસ્તક્રિયા અથવા હાથ-રસથી બહાર કાઢવામાં આવવાથી, તરતની જીવાનીમાં ધાતુને બહાર કાઢી નાખવાથી, અતિ સ્ત્રીસંગ કરવાથી, ખાવાપીવાની અને ઉંઘવાની ટેવની માફક ભોગવિલાસની ટેવ રાખવાથી, સ્વપ્નામાં કે પેસાબમાં અથવા એમને એમ વગર ઇચ્છાએ ધાતુના જવાથી, વખતવિના સ્ત્રીસંગથી, હૃદયી જાદે સ્ત્રીસંગ કરવાથી, અતિ કસરત કરવાથી, નહિ સદ્ગતા પદાર્થોના સેવનથી, સૃષ્ટિવિરુદ્ધ વર્તનથી, લુખા, કડવા, ખારા અને ખાટા પદાર્થોના સેવનથી, ઘડપણથી, ચિંતાથી, ભયથી, ક્રોધથી અને વ્યાધિથી પુરૂષનું વીર્ય બગડે છે. વીર્ય બહાર નિકળતી વખત બળતરા થાય અથવા બળતું બળતું બહાર નીકળે અથવા લોહીથી મળેલું બહાર નીકળે અથવા નીકળતી વખતે પીડા ઉપજાવે તે વીર્ય બગડેલું ગણાય છે અને વીર્ય બગડવાથી માણસ નપુંસક થાય છે. નપુંસક થાય છે એટલે મનમાં સ્ત્રીસંગની ઇચ્છા છતાં પણ કમતાકાતને લીધે પુરૂષ સ્ત્રીપાસે જઈ શકતો નથી અથવા કોઈ દિવસજ જઈ શકે છે. સ્ત્રીસંગ વખતે ઇમ ભરાઈ

આવવો, પસીનો વળવો તથા નળળું પડી જવું એ નપું-
સક થવાની નિશાની છે, બગડેલા વીર્યને સુધારવાને અને
નપુંસકપણાને મટાડવાને

આતંકનિગ્રહ ગોળીઓ

એ એકજ દલાજ છે. એ ગોળીઓ કવળ વનસ્પતિમાંથીજ
ખતાવવામાં આવેછે. મરડો તેમજ આરતોના તરેહવાર
જાતના ભેદન સમજાય તેવા, મરજોનો નાશ કરવામાટે
એ ગોળીઓ હરીશાષ વગરનો એક અમૂલ્ય ઉપાય હરી
ચુક્યો છે. તેના ઘણા ઉંચા ગુણોને લીધે સરજન, વિદ્વાન ડાકટરો,
વખણાયલા વૈદ્યો અને વિશ્વાસપાત્ર ગૃહસ્થોતરફથી અમને

* પચ્ચીશ હજાર કરતાં પણ ઘણાં વધારે

સર્ટીફિકેટો મળ્યાં છે. સ્ત્રીઓ તેમજ મરદોને ઘણી જીવાન
વયે યા ઉમ્મરે આવ્યા પછી જે ઘડી ઘડી વગરધમ્માએ
ધાતુ જાયછે તેવાં દરદોમાં આ દવા બહુ ફતોહ પામી છે.
સંસાર ભોગવવાને અશક્ત થએલા પુરુષોને માટે એ દવા
એક આશીર્વાદ છે. ધાતુસ્રાવથી ઉપજતી કમકાવતી અને
નળળાઈ તથા કામોત્તેજક ભાગોતું અશક્તપણું વગેરે દરદો-
ઉપર એ ગોળીઓ ઘણી જલદી અસર કરેછે. વળી—

આતંકનિગ્રહ ગોળીઓ

દૌનિકં યાને આખા શરીરને તાકાત કે શક્તિ આપવાને
માટે બહુ અસરકારક નીવડી છે. આતંકનિગ્રહ ગોળીઓમાં

---

* આ ગણતરી ઘણાં વર્ષો પહેલાંની છે. હાલ તો સર્ટીફિકેટ
દોનો જથ્થો એટલો બધો વધી ગયો છે કે તેની ગણતરી કરવાનું
હવે બંધન રાખેલ છે.

રહેલા ઉમદા ગુણોને લીધે તેનાથી મળેલી અને મળતી જતી પ્રત્યેકથી સિદ્ધ થઇ ચુક્યું છે કે, તાવ આવી ગયા પછી, પેટ-ઝાડો આવ્યા પછી યા કોઇથી રીતે શરીરમાંથી લોહી અથવા ધાતુ જવાથી યા બીજા કોઇથી નબળાં કરી નાખતાં દરદોષથી જે અતિશય નબળાઈ જણાય છે, ચાલ હાલ કરવામાં તાકાત રહેતી નથી, સહેજ ચાલહાલ કર્યા પછી યા ખોલવાપછી હાંફ અને ફેર આવી જાય છે, કવખતે ખાલ સફેદ થઇ જાય છે અને ડુંકામાં જીવાન માણસ જઇજેવો જણાય છે તેવાં દરદોષાં

આતંકનિગ્રહ ગોળીઓ

ન પુછો એવી અસર કરે છે. એ ગોળીઓ થોડા દિવસ ચાલુ રાખવાથી લોહીમાં વધારો થાય છે, આંગમાં ખેમાલુમ રીતે પાછું કૌવત, જોર અને શક્તિ પ્રગટી નીકળે છે, થાક લાગતો નથી, બગડી ગયેલી પાચનશક્તિમાં સુધારો થાય છે અને નાતવાની દૂર થઇ રંગરૂપમાં અખચખ જેવો ફેરફાર થાય છે. અતિશય અભ્યાસ કરવાથી વિદ્યાર્થીઓનાં ખાલી પડી ગયેલાં ભેજાં અને નબળી પડી ગયેલી યા તદન ગુમ થયેલી યાદશક્તિને તાજી કરે છે. ગફલતથી, નાદાન-વચની કુટેવથી અથવા અતિ વ્યભિચારથી આવેલી કમ તાકાત અને ગુમ થયેલો મરદાઇ તત્વ

આતંકનિગ્રહ ગોળીઓ

ના સેવનથી પાછો આવે છે. ધાતુનો બગાડ થયે તેનું વેહે-વું થયા કરવું, સહેજથી કંઈ લંપટી વિચાર આવવાથી

વીર્યપાત થવો તથા ધાતુક્ષય વગેરે કારણથી થતી દરેક જાતની નબળાઈમાં એ ગોળીના પરિણામે પૂરતો સંતોષ આપ્યો છે. લોહીના બગાડથી, ચાલુ તાપ રહેવાથી, લોહી યા આમ ગયા કરવાથી, કોદાની ચાલુ કમજીઅત રહેવાથી યા એવાં બીજાં કારણોથી જ્યારે નપુંસકતાજેવું કંઈ બીજું જણાતું હોય ત્યારે આતંકનિઘ્રહ ગોળીઓનો ઉપયોગ કરવો એ વધારે સહિસલામતભરેલું છે. ધાતુનો થોડો યા ઘણો થતો આવ અને તેથી ઉપજતી કમકાવતી અને નબળાઈ, કામોત્તેજક ભાગોનું થોડા વખતનું યા લાંબા વખતનું અશક્તપણું

આતંકનિઘ્રહ ગોળીઓ

થી એકદમ દૂર દૂર નાસેછે. એ ગોળીઓમાં બગડેલાં લોહીને સાફ કરવાનો, જ્ઞાનતાંતુઓનું બળ વધારવાનો અને પાચન ક્રિયાને મદદ કરી સારી ભૂખ લગાડવાનો ઉમદા ગુણ રહેલો છે. વળી એ ગોળીમાં મગજની તેમજ શરીરની એ બન્ને જાતની થાકને દૂર કરવાનો ગુણ હોવાથી એ ગોળીઓનું સેવન કરનારા વગર થાકે કામ કરી શકેછે. કામકાજ કરવાની નાખુશી, મન તથા તનની આજસાધ, માથાનો સખત દુખાવો; કમરનું દુખવું, પાચનશક્તિનો બગાડો, સ્ત્રીઓને દરતાનું તદ્દન બંધ થઈ જવું, યાતો દુખારો થઈને બેસુમાર જવું, ધાતુનું જવું વગેરે ઘણાં સંતાપજનક દરદોનું છેવટ લાવવા.

આતંકનિઘ્રહ ગોળીઓ

નું સેવન કરવા મજબુત બલામણુ કરવામાં આવેછે. કારણ

કે પાચનશક્તિનો વધારો કરવો, બદનની અંદર લોહીનું
બરોબર રીતનું ફરવું, ઓરત બાતનું દસ્તાનનું રીતસર
જવું, બદનના જુદા જુદા ભાગોને જોઈતી મજબુતી આપવી
વગેરે સર્વે કામોમાં

આતંકનિગ્રહ ગોળીઓ

વાજબી વખાણ પામેલી છે. વળી ઘણા જુના વખતનાં
પ્રમેહ, પ્રદર, ચક્રી, વાઘવગેરે દરદોને પણ એ ગોળીઓ
તરત નાબુદ કરે છે. એ ગોળીઓને માટે સિકંદરાબાદથી ડેન્ટે-
લ સર્જન મી. એમ. એન. ધીસ્તા લખે છે કે “ આતંક-
નિગ્રહ નામની આપની ગોળીઓની ખુબીની તારીફ વાંચી
મેં આપ પાસ ૪ ડબ્બી બધીં મળી મંગાવી અજમાવી છે
જેથી મને લખવા જેહદ ખુશી ઉપજે છે કે, આપના લખવા
મુજબ એ ગોળીઓમાં સર્વે ઉત્તમ ગુણો છે એટલુંજ નહિ
પણ ખીજી દવાઓની મીશાલ કશાખી અવગુણ કરવા વગર
તે પોતાનું કામ ચમત્કારિક રીતે બજાવે છે. આપની ગોળી-
ઓ સસ્તી હોવાથી ગરીબોને માટે આશીર્વાદ થઈ પડશે
એવી ઉમેદ છે. ”

મુંબઈથી મી. બેહેરામજી રસ્તમજી લખે છે કે “ થોડા
મહિના આગળ હું મગજની નબળાઈ, ચક્રી અને ખીજી
પણ સાધારણ નબળાઈથી પીડાતો હતો, મેં તે ઉપર
કેટલાંએક ઔષ્ધોનો ઉપયોગ કર્યો ને થોડી અસર થતી
ને વખતે નહિખી થતી. અંતે સતારાના રહેવાશી એક
મારા મિત્ર મી. પિરોજશાહ મનચેરજીએ ગોળીઓથી ભરેલી

એક કલીની લાખડી મોકલી જે તેણે મને એક એક સવારમાંજ દૂધથી લેવાને મળ્યૂત બલામણુ કરી. મેં તે ગોળીઓનો ઉપયોગ કર્યો અને તેથી મને શાયદો થયો. વળી પણ તેજ ગોળીઓ મોકલવાને મેં તે સાહેબને લખ્યું પણ તેની પાસે શિલિક નહિ હોવાથી તેમણે મને તમારાંતરફ પરખાઈ લખી જણાવવા કહ્યું તેથી હું આશા રાખું છું કે મેહેરખાની કરીને તે ગોળીઓ મને મોકલી આપશે.

મુંબઈથી મીં કેપુશર મંચેરજી મેહેતા લખેછે કે “ જત તમોએ આતંકનિગ્રહની ૧૦ લાખડી મારી તરફ ગયે મહિને મોકલી તેનો મેં તથા મારા ફેન્ડોએ સારો ઉપયોગ કર્યો છે અને અમોને ઘણીજ શાયદાકારક થઈ પડી છે. માટે નીચે પ્રમાણે આતંકનિગ્રહ ૧૦ ડબ્બી અને કાસાંતક ૨ ડબ્બી વેલ્યુ પે. પાર્સલ કરી મોકલી આપશે. ”

આતંકનિગ્રહ ગોળીઓ-અકકેક સવાર સાંજ જ-આપછી દૂધની સાથે લેવાયછે ને તેઉપર કોઈ પણ જાતની પરહેજ રાખવી પડતી નથી. કમતીમાં કમતી એક ડબ્બી પુરતી રીતે શાયદાકારક જણાયછે.

આ ગોળીઓનો વપરાસ કેવળ હિંદુસ્તાનમાંજ નહિ પણ બહારના દૂર દેશાવરોમાં પણ દિનપરદિન બહોળા વિસ્તારમાં થતો જાયછે. વીર્યની વૃદ્ધિ કરવામાં, ખરું પુરુષત્વ આપવામાં અને સ્ત્રીઓના ગર્ભાશય સુધારવામાં આ ગોળીઓ એક આબાદ ધલાજ છે.

એ દવાના સેવનથી મનુષ્ય દરદ માત્રથી દૂર રહી શકેછે

અને લાંબું આયુષ્ય ભોગવેછે. તેથીજ દરેક મનુષ્યને એ જોખીઓનો ઉપયોગ કરવા અરજસાથે આગ્રહ કરવામાં આવેછે.

કિંમત-જોખી ૩૨ ની ૩૫ની ૧ એકનો રૂ. ૧ એક
પોસ્ટેજ ભુકું.

જેઓને જોખીએ તેમણે નીચે લખેલા સરનામે અથવા અમારી કોઈ પણ ખાંચ ઓફીસે લખી જણાવવું.

વૈદ્યશાસ્ત્રી મણિશંકર ગોવિંદજી.

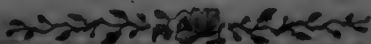
માલેક—આતંકનિગ્રહ આપધાલય.

હેડ ઓફીસ.

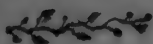
જામનગર—કાઠિયાવાડ, સ્થાપના ઇ. સ. ૧૮૮૧

ખાંચ ઓફીસો

નં. ૧ મુંબઈ—કાલકાદેવી રોડ,	સ્થાપના ઇ. સ. ૧૮૮૪
નં. ૨ કલકત્તા—૨૧૪ બૌબજર સ્ટ્રીટ	,, ૧૮૮૭
નં. ૩ પુના-સીટી—બુધવાર પેઠ,	,, ૧૮૮૯
નં. ૪ મદ્રાસ—૨૨ બ્રોડવે.	,, ૧૯૦૭
નં. ૫ કરાંચી—બંદર રોડ	,, ૧૯૦૯
નં. ૬ રંગુન—૩૪ મોગલ સ્ટ્રીટ	,, ૧૯૧૦

કેટલાએક અગત્યના સવાલો.

- ૧ તમોને પેટ સાફ આવેછે ?
- ૨ પેટ આવતી વેળા જોર કરવું પડે છે ?
- ૩ પીઠના નીચેના ભાગમાં નળજાઈ કે વેદના જણાયછે ?
- ૪ પેસાળ કરવા ઘણી વખત જવું પડેછે ?
- ૫ પેસાળ કરતી વેળા જળતરા કે વેદના થાયછે ?
- ૬ પેસાળમાં કોઈ પણ પદાર્થનો થર જામી ગએલો દેખાય છે ? અને તેનો રંગ લાલ, ઘોળો, પીળો, લુરો કે રેતી જેવો છે ?
- ૭ પેસાળમાં લોહી કે કાંકરી દેખાય છે ?
- ૮ તમને કોઈ દિવસ ગરમીનો વિકાર થયો હતો ?
- ૯ તમે પરણ્યા છો ?
- ૧૦ પરણ્યાપછી છોકરાં ન થયાં હોય તો તે થાય એવી ઇચ્છા રાખોછો ?
- ૧૧ ઇચ્છાવિરુદ્ધ ધાતુપાત થાયછે ? અને થતો હોય તો રાત્રે, સ્વપ્નામાં કે દિવસે ?
- ૧૨ રાતમાં ધાતુપાત થતો હોય તો એક મહિનામાં કેટલીવાર ? અને દિવસે થતો હોય તો તે કયે વખતે અને કેટલી વાર ?
- ૧૩ તમારી શક્તિ ઓછી થએલી જણાયછે ?
- ૧૪ તમારા લગ્નપહેલાં ધાતુપાત થતો હતો ?

- ૧૫ તમને પેટમાં અજીર્ણ, ભાર, આશરો, બળતરા કે કોઈ જાતની વેદના થાયછે ?
- ૧૬ ખાણું ખાધાપછી મોળ આવેછે કે એવી બીજી કોઈ પીડા થાયછે ?
- ૧૭ છાતીમાં વેદના કે સોજો આવેલો જણાયછે ?
- ૧૮ તમને તમારું શરીર ભારે લાગતું હોય એવું જણાયછે ? અને પગનાં કાંડામાં સોજો થએલ હોય એવું લાગેછે ?
- ૧૯ છાતી ભરાઈ આવવાની કાંઈ નિશાની માલમ પડેછે ?
- ૨૦ તમારી જીભપર ઘોળું કે પીળું, કાંઈ પડ જમી ગયું હોય, તેમ કાંઈ જણાયછે ? જીભપર રાતા ફાલ્લા કે ચીરા દેખાયછે ?
- ૨૧ મોઢું સુકાએલું રહેછે ?
- ૨૨ તમને તમારો ખોરાક લેવો ગમતો ન હોય એમ થાયછે ?
- ૨૩ તમારો અવાજ ભારે અથવા ખોખરો થએલો લાગેછે ?
- ૨૪ તમારાં મોઢામાંથી ખરાબ વાસ આવેછે ?
- ૨૫ તમારી આંખ નળળી થએલી લાગેછે ?
- ૨૬ આંખે અંધારા આવેછે ?
- ૨૭ તમારું માથું ભારે થઈ ગએલું હોય, એમ જણાયછે ?
- ૨૮ તમને હરવુંશરવું, કે મહેનત કરવી નથી ગમતી ?
- ૨૯ તમે થોડું ચાલી તરત થાકી જાઓ છો ?
- ૩૦ તમારું શરીર નળળું થઈ ગએલું હોય એવું લાગેછે ?
- ૩૧ તમારા હાથ પગ બીના રહેછે ?
- ૩૨ તમને સવારે ખીછાનામાંથી ઉઠવું ગમતું નથી ?

- ૩૩ થોડીઘણી મહેનત કે વાતચીત કર્યા પછી તમારું
માથું દુખતું હોય કે ચકરી આવતી હોય એવું જણાય છે ?
- ૩૪ તમે નિરાશા, ચિન્તા કે ઉદાસીપણાથી હેરાન થાઓ છો ?
- ૩૫ તમે ઘડી ઘડીમાં ગભરાઈ જાઓ છો ?
- ૩૬ તમારી યાદશક્તિ ઓછી થઈ ગયેલી જણાય છે ?
- ૩૭ તમને ખરાબ સ્વપ્નાં આવે છે ?
- ૩૮ તમને સારી મીઠી ઉંઘ આવતી નથી ?
- ૩૯ તમારા શરીરની ચામડી ભીની, લુખી કે શીકી છે ?
- ૪૦ ઘણા અન્યાસથી તમારું મન દબાએલું રહે છે ?
- ૪૧ તમને તમારા ફેફસામાં બગાડ થયેલો જણાય છે ?
- ૪૨ છાતીમાં દુઃખ, દબાણ, ભાર કે નબળાઈ લાગે છે ?
- ૪૩ જરા પણ મહેનત કરેા એટલે શ્વાસ ચડી આવે છે ?
- ૪૪ તમારી સ્ત્રીને ઘોળું પાણી પડવોનો રોગ થયો છે ?
અથવા ગર્ભાશયમાં નીચે કંઈક ખેંચતું હોય એવું
અથવા ભાર જેવું લાગે છે ? તેનો ગર્ભાશય નીચે, આગળ
અથવા પાછળ ખસી ગયો છે એવું વૈદ્યોએ કહ્યું છે ?
- ૪૫ માસિક આવવા પહેલાં કે પછી વેદના કે દુખાવો
થાય છે ? અને તે રીતસર કે બરોબર, વખતે
આવતું નથી ? અને તે થોડું કે ઝાઝું હોય છે ?
- ૪૬ ગુણ ભાગમાં સોજો, બળતરા, વેદના કે ખજવાળ
થાય છે ?
- ૪૭ તમારી સ્ત્રીને વખતો વખત બચ્ચું અધુરે પડે છે ?

૪૮ તમારા અથવા તો તમારી સ્ત્રીના ઉપરના કોઈ રોગ માટે તમે દવાઓ કરી કંટાળી ગયા છો ?

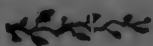
૪૯ તમેાએ આતંકનિગ્રહ ગોળીઓ એ નામ સાંભળ્યું છે ?

ઉપર કહેલા રોગોમાંથી તમારે તરત છુટા થવું હોય તો, આખા હિંદુસ્તાનમાં તથા બહાર દેશાવરોમાં સારી પેઠે જાણીતી થએલી શક્તિની “ આતંકનિગ્રહ ગોળીઓ ” જરૂર વાપરો. ઘણા નામાંકિત ડોક્ટરો તથા વૈદ્યો એ ગોળીઓમાટે બહુ ભલામણ કરેછે. એ ગોળીઓને માટે બેસુમાર સર્ટીફિકેટો મળેલાં છે. ઉપર કહેલા રોગોમાંથી મુક્ત થએલા હજારો દરદીઓએ એ ગોળીઓ-ઉપર તથા તેના બનાવનાર ઉર આશીર્વાદોનો વરસાદ વરસાવેલ છે. આતંકનિગ્રહ ગોળીઓનો યુરોપીયન લોકો પણ ઉપયોગ કરવા લાગ્યા છે, તેનું કારણ એટલું જ છે કે, એ ગોળીઓમાં ઘણી અમત્કારી દેશી વનસ્પતીઓનો ઉપયોગ કરવામાં આવ્યો છે. તેમાં પારો કે કોઈ ધાતુનો ખિલકુલ ઉપયોગ કરવામાં આવતો નથી. તે માત્ર વનસ્પતિની જ બનાવટ છે, તેથી તેઉપર કોઈ પણ જાતની ખાસ પરેજી રાખવાની પણ જરૂર રહેતી નથી. એ ગોળીઓનો જો તમે ઉપયોગ કરશો તો ઉપર ૧ કોઈ પણ દરદી તમને પીડાવાનો વખત આવશે નહિ. આતંકનિગ્રહ ગોળીઓનું સેવન શરૂઆતમાં પેટ સાફ લાવેછે, પછી પાચનશક્તિ સુધારેછે, પછી લોહીને સુધારેછે અને

વધારેછે તથા તે યજ્ઞી વીર્યને સુધારી જીવનનાં દરેક તત્વોમાં ટકાઉપણું દાખલ કરેછે. બદ્દેલીથી બગડી ગ-
એલ પોતાના જીવાન છોકરાઓને આતંકનિગ્રહ ગોળીઓના સેવનથી સારા થએલા જોઈ ધણાં માખાપો રાજી થાયછે. આતંકનિગ્રહ ગોળીઓ કંઈ સાધારણ ચલણી દવા નથી, એ તો અસાધારણ દૈવી દવા છે. જે જે ઠેકાણે ખીજી ધણી ધણી દવાઓ નિષ્ફળ નિવરી છે ત્યાં ત્યાં આતંકનિગ્રહ ગોળીઓએ ફત્તેહ મેળવી છે. ધાર્યું કામ કરનાર આતંક-
નિગ્રહ ગોળીઓની જગાઉપર બેસી શકે એવી કોઈ પણ દવા હજી સુધી અજવાળામાં આવવા પામી નથી. આતંકનિગ્રહ ગોળીઓ આરોગ્ય આપવાની સાથે તેને ટકાવી પણ રાખેછે. આરોગ્ય, કાંતિ, દરેક ઇન્દ્રિયના બળનો વધારો, વીર્યની પુષ્ટિ, લાંબું આયુષ્ય અને યાદશક્તિનો વધારો કરવો, લોહીનાં ઓછાં થવાથી તથા બગાડથી થ-
એલો શીકો ચહેરો સુધારવો, પાચનશક્તિ વધારવી, દસ્તની અટકાયત દૂર કરવી, ચકરી, કળતર અને હરકોઈ જાતની નબળાઈ દૂર કરવી, માથાનો દુખાવો નાખુદ કરવો તથા ધાતુબગાડથી તથા સાવથી ઉપજતાં અનેક દરદનો નાશ કરવો એ આતંકનિગ્રહ ગોળીઓની પ્રતિજ્ઞા છે. એ ગો-
ળીઓની કિંમત પણ ભારે નથી. બત્રીસ ગોળીઓની ડબ્બી ૧ એકનો રૂપીઓ એક. સામટી ડબ્બી ખરીદનારને ઉમદા ભેટનો પણ સાલ મળેછે.

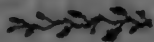
છઠી આવૃત્તિની પ્રસ્તાવના.

આ કામશાસ્ત્ર પુસ્તકની આજ સુધી જૂદી જૂદી ભાષાઓમાં મળીને ૪૨ આવૃત્તિઓ થઈ છે, અને તેથી તેની પ્રસ્તાવનાઓ પણ ઘણી વખત લખાઈ ચુકી છે પણ હવે તે એટલું બધું બાણીતું થઈ ગયું છે કે, નવી નવી આવૃત્તિએ નવી નવી પ્રસ્તાવના લખ્યે જવી એ બહુ આવશ્યક નથી. કારણ કે એ પુસ્તક વાંચનારાઓએ તેની જગતપ્રસિદ્ધ લોકપ્રિયતા અને ચારે બાજુ ફેલાતો પરમ પવિત્ર પ્રભાવ આજ સુધીમાં પ્રત્યક્ષ રીતે અનુભવેલ છે.

સંસારસુખ, સંતાનોત્પત્તિ અને શરીરસંરક્ષણશાસ્ત્રમાં આજસુધી ચાલતી આવેલી ગંભીર ભૂલોરૂપી વિષમય વેલીઓનાં મૂળ ઉખેડી નાખી દિતકર માર્ગઉપર પૂરતો પ્રકાશ નાખનાર આ પવિત્ર પુસ્તકે દેશવિદેશના સર્વ વિભાગોમાં એવી પ્રતિષ્ઠા મેળવી છે, કે દુનયાદારીમાં લખલ થતું દરેક માણસ પોતાના બચાવને માટે અને પોતાની ઉન્નતિને માટે તેનો આદર કરતુંજ રહેશે. એમ આટલાં વર્ષોના અનુભવથી અમારો તેમજ ખીજા અનેક દીર્ઘદર્શી પુરૂષોનો નિશ્ચય થયો છે અને તેથી આ પુસ્તકની જૂદી જૂદી અને નવી નવી ભાષાઓમાં વધારે વધારે આવૃત્તિઓ બહાર પડવાનું કદી અટકવાનું નથી અને એમ અનંત આવૃત્તિઓમાં નવી નવી અનંત પ્રસ્તાવનાઓ લખવી એ પણ વગર જરૂરનુંજ હોવાથી આ પુસ્તકની હવે પછીની આવૃત્તિઓ તે તે આવૃત્તિની પ્રસ્તાવના વગરજ પ્રકટ થતી રહેશે.

પહેલી આવૃત્તિની પ્રસ્તાવના.

આ નાના પણ ઉપયોગી પુસ્તકમાં જે વિષય મુખ્યત્વે કરીને લખવામાં આવ્યો છે, તે ખાખત જાહેરમાં લાવી શકાય કે નહિ તે વિષે ઘણા વખતસુધી માફ મન ગુચ્છવાયા કરતું હતું, પણ જે ઉભરો મનમાં હમેશાં ઉભગયા કરતો હોય તેને બહાર નીકળવુંજ જોઈએ એવો કુદરતી નિયમ છે, તેથી તેને અનુસરીને આ વિષયસંબંધી મારા વિચારો, હું મારાં જુદાં જુદાં સ્થળોનાં ભાષણોમાં જાહેર કરતો હતો પણ તે ભાષણોમાં પણ જોઈએ તેવી રીતે મનગમતી છુટથી બોલી શકતો નહિ. પણ તે મારા વિચારો કેટલાંક અગ્રેજી પુસ્તકોમાં મારા ધારવાપ્રમાણેજ જાહેર થયેલા જોવામાં આવવાથી મારી આગળની ધાસ્તી દૂર થઈ અને તેથી હું આજે મારા તે વિચારો આ નાનકડાં પુસ્તકમારફતે બહાર પાડવાની હિંમત કરું છું.

આજ દિવસસુધી ગુજરાતી ભાષામાં આ વિષયપર એક પણ પુસ્તક લખાયું હોય એવું મારા જોવામાં યા જાણવામાં નહિ આવવાથી તેમજ જે મારા મિત્રોને આ વિષયસંબંધી કંઈ પણ ઇસારો કરવામાં આવતો હતો, તેમનાતરફથી પણ તે મારા વિચારો પુસ્તકના આકારમાં બહાર પાડવાની ભલામણ થવાથી જો એ મારા વિચારો પુસ્તકરૂપે પ્રગટ થાય, તો આ વિષયમાં અજ્ઞાનતા ધરાવનાર વાચક વર્ગને તે કોઈ પણ રીતે ઉપયોગી થાય

એવું મને ખાત્રીભર્યું લાગ્યું. પણ મારી આ ચવિત્ર યો-
જના પાર પાડવામાં મને ઘણી હરકતો નડશે એમ લાગ્યું.
પહેલું તો દેશમાં અસલના જેવું પૈસા ટકાવું જોઈ હવે
રહ્યું નહિ; ખીજું, ઉપયોગી, ચાનક આપનારાં અને મન-
પર સારી અસર કરનારાં વાંચનનો શોખ ઓછો થતો
આદ્યો અને અફસોસ ! તેની જગ્યા હલકી જાતનાં નો-
વેલો અને ખીજી નકામી, તદ્દન કચરાની ટોપલીને લાય-
કની ચોપડીઓએ લીધી. ત્રીજી ખીના ચોપડીની કિંમત-
વિષે છે. અલખત હમેશાં બનેછે તેમ ઉપયોગી, સંગીન
લખાણો બહુ હલકી કિંમતે વેચાતાં નથી. કારણકે તેના ક-
ર્તાઓ એગ સમજેછે કે, તેથી તે લખાણોની ખરી કદર
બુજાશે નહિ. આ બિના થોડેબહુ અંશે ખરી છે પણ
તેમ થવાથી કાંઈ તે ઉમદા અને ઉપયોગી વિષયની ખરી
બુખી ધરી જતી નથી, પણ ઉલટું, તેની ખરી કદર લાંબે
વખતે સારી પેઠે બુજાયછે; કારણકે કિંમત ઓછી થવાથી
અને વિષય અતિ ઉત્તમ છે એમ લોકોમાં જાહેર થવાથી
તેનો ઉઠાવ ઝડપથી થાયછે અને તવંગર તેમજ ગરીબ
સરખી રીતે તેનો ઉપયોગ કરી શકેછે. માટે અત્યાર-
સુધી અજ્ઞાનતામાં રહેલાં સેંકડો મનુષ્યોનાં ભ્રાંતે ખાત-
રજ આ નાનકડા ગ્રંથની કિંમત ફક્ત એક જ આનો
રાખવામાં આવી છે* જે કિંમત કાંઈજ નહિ પણ નામ-

* હાલ આ કામરાજ પુસ્તકની કિંમત ૬ પૈસા ખર્ચ કાંઈ
પણ લેવામાં આવતું નથી.

નીજ છે. વળી કાંઈ પણ કિંમત ન રાખવામાં આવી હોય તો બહોળો ફેલાવો થયો એની હજારો પ્રતો સપાટામાં ખપી જાય એમાં શક નથી પણ તેમ થવાથી ફેટલાએક આશ્વસનના, તેનો બહુ ગેરલાભ લીએછે; એમ મારા તરફથી વગર પોસ્ટેજ અને વગર લવાજમે નીકળતા “સમાચાર” નામના પત્રને બહાર પાડવાથી મારી ખાત્રી થએલી છે. તેથી આ પુસ્તકનો ખોટો લાભ ન લેવાય અને વાંચી સમજી શકે એવા ગરીબ સ્થિતિના શખ્સો પણ એનો ખરો ઉપયોગ કરી શકે તેથી માત્ર ઉપલી નામનીજ કિંમત રાખેલી છે.

પ્રથમ જાહેર કરેલી ખીનાપ્રમાણે આની કિંમત પાછળથી બે રૂપીઆજ લેવી જોઈએ. પણ તે ખીના આ ઉપયોગી પુસ્તકના બહોળા ફેલાવામાં માત્ર લલચાવનારીજ હોવાથી, આ ચોપડી, બહાર પાડ્યાપછી પણ અસલ કિંમતે એટલે વધુ દામ લીધાવગરજ આપવામાં આવશે, વળી આ ગ્રંથનું પોસ્ટેજ પણ લેવામાં આવશે નહિ.

મારા ધારવાપ્રમાણે આ પુસ્તક યોગ્ય વખતેજ બહાર પડ્યું, કારણ કે આવી જાતનાં પુસ્તકો વાંચવામાં હવે લોકોનો અણુગમે આછો થવા લાગ્યો છે, કેમકે પ્રજા હવે તેવાં પુસ્તકોની કદર જુજવા લાગી છે અને તેનું ઉપયોગીપણું સમજવા લાગી છે.

આ પુસ્તક દેશી વૈદ્યક શાસ્ત્ર અને આર્ય ધર્મશાસ્ત્ર

તેમજ જાતી અનુભવને આધારે લખાયેલું છે, કારણ કે, જે ધંધો મેં હાથ ધર્યો છે તેમાં તેવો અનુભવ થવાનો ઘણો સંભવ છે. આજ લગભગ પંદર* વર્ષ થયાં હાથ ધરેલા વેધકના ધંધાથી અને તેની રૂએ આખા હિંદુસ્તાન તેમજ બહારના દેશ દેશાવરોની સાથે રાખેલા સંબંધથી આ પુસ્તકમાં લખવામાં આવેલા વિષયમાં મને પૂરતી માહિતી મળી છે અને તેથી કહેવાને શક્તિમાન થાઉં છું કે, આ વિષયનાં અજ્ઞાતપણાથી ઘણા મનુષ્યો પાયમાલીના ભોગ થઈ પડ્યા છે અને થઈ પડે છે. આ વિષયથી ઘણું કરી સર્વ કામના લોકો અજ્ઞાત જોવામાં આવે છે. જે આ હાથ ધરેલા વિષયને પુરતો ઈનસાફ આપવામાં આવ્યો હોય તો જીવાનીઆઓ પોતાના રસ્તામાં આવી પડતા અનેક જોખમોથી વાકેફ થાય છે, વ્યભિચારી લોકો તનમનની શાંતિની કિંમત કેટલી છે અને કુદરતી કાયદાના ભંગથી કેટલાં દુઃખો ભોગવવાં પડે છે તેથી જાણીતા થાય છે, નીતિમાન પુરૂષો નીતિવાળી જીંદગી ગુજારવાનાં ખરાં કારણોથી વાકેફ થાય છે, કુંવારાઓ અયોગ્ય કામસંબંધી વ્યવહારથી થતાં દુઃખોમાં અટકાયત નાખનાર નિયમોથી જાણીતા થાય છે, પરણેલાઓ કામસંબંધી વ્યવહારમાં અતિયોગનો ત્યાગ કરવાના કાયદાથી જાણીતા થાય છે, જેઓએ પોતાની અરધી જીંદગી પુરી કરી છે તેઓને આવાં પુસ્તકોથી, વારંવાર કામેચ્છાની તૃપ્તિ ખાંધાને તોડી નાખે છે, મનને શિથિલ કરી નાખે છે અને જીંદ-

* આ ધંધો હાથ ધર્યાં હાલ તો ત્રીસ વર્ષ થયાં છે.

ગીતે ટુંકી કરી નાખેછે, વગેરે, ધણું શીખવાનું મળેછે અને એકંદર રીતે લેતાં સધળા વાંચનારાઓને “કામ-સંબંધી વ્યવહારમાં પવિત્રતા, મનની શાંતિ, નીતિ, અને કુદરતી કાયદાતરફ માનની લાગણી જીંદગીને લાંબી કરે-છે. શરીરના બળનો વધારો કરેછે, મનની શક્તિમાં ઉમેરો કરેછે અને ખરાં સુખની પ્રાપ્તિ કરાવી આપેછે; તેમજ કામસંબંધી વ્યવહારમાં અપવિત્રતા, નિરંકુશ કામનું વલણ તથા અનીતિ શરીરને નબળું પાડી નાખેછે, કંગાળ સ્થિ-તિમાં લાવેછે, નિરાશામાં કુખાવેછે અને જેનું વર્ણન ન થઇ શકે એવા દુઃખના દરીઆમાં ગરકાવ કરેછે,” વગેરે વગેરે બાબતોની માહિતી મળેછે.

આશ્ચર્ય ઉપજેછે કે, આજ દિવસસુધી કોઇ પણ દેશી વૈદ્યે આ વિષયપર ધ્યાન કેમ નહિ આપ્યું હોય ? તેનું કાંઇ પણ ચોક્કસ કારણ કહી શકાતું નથી. કાંતો તેઓ તે વિષયથી બીનવાકેફગાર હોય અને કાંતો તેઓ મનુષ્યોને તે બાબતથી અજ્ઞાન રાખી પોતાનાં ઔષધોના બહોળા ફેલાવાના લોભમાં તણાયા હોય. કારણ કે ધણા વૈદ્યોની રોજી આ વિષયના અજ્ઞાનપણાથી નીપજતાં દરદોથી જ ચાલેછે. જો એ દરદોનો કોઇ પણ દરદી ન હોય, અથવા ધણા થોડાજ દરદીઓ હોય તો, ધણા વૈદ્યોને પો-તાનો ધંધો છોડી બીજા ધંધે વળગવાનો વખત આવે.

આ પુસ્તકમાં જે વિષય લખવામાં આવ્યો છે, તે બહારમાં મૂકવો એ ડાકટરો અને વૈદ્યોનીજ ધરજ છે એવું

મારું અધીન મત છે. પણ તે બાબતમાં પોતાના કાયદાને માટે જોઈએ ગળવાં ભરવાની લાલચથી તે વાત જાહેરમાં નહિ લાવી કુદરતી કાયદાના ભંગથી થતાં દુઃખોથી લોકોને અન્યાય રાખી મુંઝું ખેંચી રહેવું એ તો ખરેખર કાયદા વૈધ કે ડાક્ટરને માટે જોવા છતાં આંધળાને કુવામાં પડવા દેવાજેવું છે. આ આરોપ બધા વૈદ્યો કે ડાક્ટરોપર મુકવાનો નથી પણ જેઓ જાણતા છતાં પણ જો તે સંબંધી કાંઈ પણ પ્રયત્ન કરતા નથી તો તેપર એ આરોપ મુકવું તો કાંઈ ખોટું કહેવાશે નહિ.

આ પુસ્તકનાં કેટલાંએક પાનાં ખાસ ખાળકોનેજ માટે, કેટલાંએક ખાસ સ્ત્રીઓનેજ માટે, કેટલાંએક ખાસ જીવાન્યાઓનેજ માટે, અને કેટલાંએક તમામ વાયકવર્ગને માટે છે. જો કે આ વિષય ઉપર સંપૂર્ણ લખવાને ઘણાં વૈદ્યુમે જોઈએ તોપણ બનતાં સુધી એ વિષય સંબંધી સઘળી હકીકત આ પુસ્તકમાં ટુંકામાં સમાવવા કોશિશ કરી છે. તોપણ દીલગીર છું કે જે વિષય પર વધારે છુટથી લખવું જોઈએ તેમાં તેમ ન કરતાં બહુ તપાસી તપાસી, ભાષાને બહુ છુટથી વંચાવ એમ લખવી પડી છે; કારણ કે લોકોની જાહેર નીતિ સાચવવાના બહાનાથી આવા વિષય ઉપરનું સ્પષ્ટ લખાણ લખનારને કાયદાની ચુંગાલમાં ધસડી જાય છે. આજ દિવસ સુધીમાં મારાતરફથી બહાર પાડવામાં આવેલાં પુસ્તકોની ભાષા સાધારણ ગુજરાતી વાંચી સમજી શકનારને સમજવામાં જરા અધરી પડતી

હોવાના સખખથી તેનો સઘળો કોમના લોકો મનમાનતો
લાભ લઈ શક્યા નથી. પણ આ પુસ્તક તો દરેક વર્ગ
ધણી સહેલાઈથી વાંચી સમજી શકે એવા હેતુથી તેની ભા-
ષા પારસી “ કોલોકવીઅલમાં ” રાખવામાં આવી છે અને
તે મારા મુખ્ય લખાણપરથી તેવી પારસી ગુજરાતી ભાષા
કરવા મને એક મારા મિત્ર પારસી ગૃહસ્થ મી. ખાપુ જે.
ડાકટરતરથી મદદ મળી છે. તે આ સ્થળે જણાવવાની
રજા લઉં છું. આ પુસ્તકની ભાષા જાણી જોઈને ખડુ ઉં-
ચી નહિ રાખેલી હોવાથી શબ્દોની જોડણી અને વાક્ય-
રચના પણ તેવીજ રાખવામાં આવી છે. તેથી ભાષાનો કોઈ
પણ રીતે વાંક ન કહાડતાં તેમાં દર્શાવેલા વિચારોઉપરજ
વાંચનારે ધ્યાન આપવાનું છે.

આ પુસ્તક બાહેર પડવાથી હું એજ શયદો માનું છું
કે જેઓ મારાં એ વિષયને લગતાં ભાષણો અને ખાનગી
સલાહથી દૂર રહ્યા હોય અને રહે તેઓને પણ એ કાયદા-
કારક નીવડે.

આમીન.

ઈસ્વીસન ૧૮૯૫.

કર્તા.

અમો નિરૂપાય છીએ.

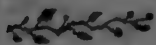

અમને અત્યાર સુધીમાં જેમ અમારી આતંકનિગ્રહ ગાળાઓસંબંધે હજારો સર્ટીફિકેટો મળ્યાં છે તેમ અમારી ખીજી દવાઓને માટે પણ ઘણી સારી સંખ્યામાં મળ્યાં છે. પણ અમારી માત્ર એકજ દવા એવી છે કે, જેને માટે અમને બહુ થોડાં સર્ટીફિકેટો મળ્યાં છે. આ દવા નિર્મોલ્ય છે એટલે મળ્યાં નથી એવું નથી, પણ તેથી 'ઉલટું' એ દવા તો અમારી બધી બનાવટોમાં સર્વોપરિ છે.

આ દવા અમારૂં પ્રખ્યાત વાજીકરણુ તેલ છે તે કમ-તાકાત દૂર કરીને ખરૂં પુરુષત્વ આપવામાટે વાજબી વખાણુને પામેલું છે.

અમારા માનવાપ્રમાણુ આ દવામાટેનાં સર્ટીફિકેટોની અછતનું કારણુ એ છે કે, આ તેલ વાપરવાથી જે ચોક્કસ ફાયદો થાય છે તે જાહેરમાં કહેવાની ઘણા થોડાનેજ હિંમત હોય છે. કારણુ કે આ પગલું ભરવાથી જે અશક્તિઓ તેઓ છુપાવવાની ખાસ ઇચ્છા રાખતા હોય તેને આક્ર-તરી રીતે તેમનું લખાણુ ઉઘાડી પાડી દે. આ અમારી ખરી માનીનતાને વધારે ટેકો આપનારી બાબત એ છે કે, આ દવાના ઉપયોગીપણાવિષે જે થોડાં સર્ટીફિકેટો અમને મળતાં રહે છે તેમાં ખાસ જણાવવામાં આવે છે કે, કોઈપણ પ્રકારે તે સર્ટીફિકેટો બહાર પાડવાંજ નહિ. જેથી અમોને તે દવાનાં જે કાંઈ થોડાં સર્ટીફિકેટો મળ્યાં છે તે બહાર પાડ-વામાં પણ અમો નિરૂપાય છીએ.

વીર્યસંરક્ષણ.

લાવણી.

આ ચેતવણી ચિત ચોટાડો, ને હિત પોતાનું ચાહો,
વીર્યતણી રક્ષામાં તત્પર, રહો તથા અવળી રાહો;
વીર્યવગરનો દેહ તમારો, છે ખાલી ખોખું માનો,
નવજવાન નર વેળાસર આ, મણિવચનો ઉર પરમાણો. ૧

અવળે રસ્તે અગર હઠવિના, જવા વીર્યને ને દેશો,
તો દરદોની ગરદીમાં બહુ, દબાઈ દુખ બહોરી લેશો;
વળી અણધારી ઘણી ઉખડશે, તમ ખરાબીકરી ખાણો,
નવજવાન નર વેળાસર આ, મણિવચનો ઉર પરમાણો. ૨

નીચ ગોડિયાતણી પોકમાં, બળવાનો ભામે છોડો,
ફસાવનારી જાળસરીખી, ગણિકાની સંગત ત્રોડો;
ગણુને અતિશય સ્ત્રીપ્રસંગમાં, સમાયલી બેહદ હાણો,
નવજવાન નર વેળાસર આ, મણિવચનો ઉર પરમાણો. ૩

ક્ષયનો ભય શિરપર ચોટેછે, વળી નપુંસકતા આવે,
વીર્યતણો બહુ વિનાશ કરતાં, જરા અને મૃત્યુ કાવે;
સાધ્ય દરદ પણ અસાધ્ય થાયે, છે એ સધળાં એધાણો,
નવજવાન નર વેળાસર આ, મણિવચનો ઉર પરમાણો. ૪

ચડતું લોહી છતાં ખરેખર, અંગ ખતેછે તકલાદી,
જઠરાગ્નિનું જોર હીને, રહે ઉદરમાં બહુ બાદી;
કામ થાય નહિ હામ જાયછે, ચડે શ્વાસ સાચું જાણો,
નવજવાન નર વેળાસર આ મણિવચનો ઉર પરમાણો. ૫

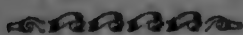
તન મન ધનની પાયમાલીનો, પાયો હાથે નવ નાખો,
તંદુરસ્તીને નીતિનિયમપર, સાવધ થઇ દૃષ્ટિ રાખો;
હદ છોડીને વીર્યવહનનો, હક તમને નથી સોંપાણો,
નવજવાન નર વેળાસર આ, મણિવચનો ઉર પરમાણો. ૬

વીર્યતણું જો રક્ષણ કરશો, તો પૂરા સુખિયા થાશો,
તન મન ને સંતાનસ્મૃત્તિમાં, બહુ આગળ વધતા જાશો;
બદ્ધકંઠ નર નથી સાંભળ્યો, દુખ કે ભયમાં ઘેરાણો,
નવજવાન નર વેળાસર આ, મણિવચનો ઉર પરમાણો. ૭

જો આગળ વધવાને ઇચ્છો, જો સુખની મમતા રાખો,
જો સ્વધર્મપર હોયે શ્રદ્ધા, જો આપી પ્રભુએ આંખો;
તો તો મારા બક્ષા બાંધવો ! વીર્યતણી રક્ષા કરજો,
વૈદ્યશાસ્ત્રી મણિશંકરની આ, અરજ નિજ ઉરમાં ધરજો. ૮

કામશાસ્ત્ર

ઝંઘી પાણીના રેલાસમાન વહી ચાલી, તનદુરસ્તી
 લગભગ સધળી જતી રહી, શરીર સધળું રોગી બની ગયું, સાધા-
 રણુ સમજશક્તિ પણ ઓછી થવા લાગી, શરીરમાં તાકાત તો
 ખિલકુલ રહીજ નહિ, નામરદી પણ ધીમે ધીમે જણાવા લાગી
 અને ધીમે ધીમે જીવાનીની બધી ઝમક અને તેજ ગુમથવા લાગ્યું.
 આ બધું શાથી થયું ? વાંચનાર! વિચાર કર કે આ કયા
 પાપનું પરિણામ હોવું જોઈએ ? એવાં તે કેવાં બી રોગ્યાં
 હશે કે તેનાં રજા આવાં આવ્યાં, અને એવી તે કેવી મૂર્ખાઈ
 કીધેલી હોવી જોઈએ કે જેનો આવો બદલો મળ્યો. આવાં
 તનદુરસ્ત, નીરોગી શરીરની ટુંક ઉમ્મરમાં આમ ધૂળધાણી
 કરી નાખનાર કોણ અને કેવો શત્રુ હોવો જોઈએ ? એવું
 તે કેવું કાતેલ, ઝેરી હથિયાર હોવું જોઈએ કે જે માણસની

પાણિક આતંકનિગ્રહ ગોળીઓ તદ્દન વનસ્પતિનીજ હમદા
 બનાવટ છે.

છાંદગીના રોપાને જડમૂળથીજ સાચુત કાપી મૂકી, હમેશનો નિર્બળ કરી નાખી આખરે તેને કરમાવી નાખી મારી નાખેછે?

માણસ એક એવું ઉધરું ઝાડછે કે જેને સારાં તેમજ નકારાં ફળો પણ આવી શકેછે. સારાં ફળો ન આવવાનું કુદરતી કારણ, તેનાં મૂળમાં સડો પેસવાનું છે. પણ એવી તે સડાવી નાખનારી શી ચીજ હશે, કે જેથી તે કીરતારે ઉત્પન્ન કરેલાં, અનેક, અસંખ્ય ઝાડોમાંના આ ઉમદા, શ્રેષ્ઠ ઝાડપર મનગમતાં ફળો આવી શકતાં નથી. માણસ એવા તે કેવા અંધાપાએ પહોંચ્યો હશે કે જેથી તે પોતાનું જ હિત જોઈ ન શક્યો ?

આ સઘળું વાંચી, વાંચનાર કાંઈ બળતી બાબુએ દોરવાઈ ન જાય, તે માટે પહેલાંથી જણાવવું જોઈએ કે તે પાપ, તે ખીજની વાવણી, તે મૂર્ખાઈ, તે સ્વ, તે ઝેરી હથિયાર અને તે અંધાપો એ સઘળું કાંઈજ નહિ પણ કેવળ અજ્ઞાનપણું છે, અને તે અજ્ઞાનપણું કામશાસ્ત્ર સંબંધી છે. અજ્ઞાન લોકો કામશાસ્ત્રનો અર્થ ઘણો જ ખેડુંદો અને અવિચારી કરેછે. આવી રીતની કમસમજને લીધે ધર્મની નીતિ અને વ્યવહારીક નીતિમાં અનેક જાતનાં નુકસાનો નજરે આવવાને લીધે તે શાસ્ત્રસંબંધી કાંઈપણુ ખોલવું એ સામાન્ય પ્રજાની ખદગી જેવી સેવાજેવું થઈ પડ્યું

ખાતુના બગાડને અને નપુંસકપણાને મટાડવામાટે આત્મકનિમજ મેળીએ એ એક જ ઉદ્દેશ છે.

છે. તે સર્વશક્તિમાન સાહેબે મનુષ્યજાતને પશુઓના કરતાં ઉચ્ચીપંક્તિપર મેલી છે, કારણ માણસ પોતે ખર્ચ ખોટું સમજી શકે છે અને પોતાના મનના વિકાર એટલે મનના જુસ્સાઓને કાબુમાં રાખી શકે છે, પણ પશુમાં એટલું સમજવાની શક્તિ હોતી નથી. હવે માણસજાતને આટલી ચઢ્યાતી પંક્તિપર મૂક્યાં છતાં, જ્યારે તે પોતાની સામાન્ય મનશક્તિનો સાધારણ ઉપયોગ ન કરી પોતાના મનોવિકારને કાબુમાં રાખી શકતો નથી ત્યારે તેને પશુની પંક્તિમાં મેળવો એ કાઠપણ રીતે ખોટું કહેવાશે નહિ. આવાં પશુની પંક્તિમાં આવી પડેલાં વ્યભિચારી માણસોએ પોતે પાપમાત્ર થવાની અને વગોવાવાની સાથે કામશાસ્ત્રને પણ પાપમાત્ર કહ્યું અને વગોવ્યું. પણ આપણી કેવડીમોટા બૂલ થાયછે? આવાં વ્યભિચારી મનુષ્યો અને કામશાસ્ત્રને કાઠ પણ જાતનો સંબંધ ન હતાં, તેવાં મનુષ્યોના દોષથી આપણે કામશાસ્ત્રનો તિરસ્કાર કર્યા જેવું થયું. એતો આઓચિયાનું ગંદું પાણી પીતાં શરીર બગડવાથી નિર્મળ સરોવરને નિંદવું અને બાવળના ઝાડ નીચે જતાં કાંઠા લાગવાથી ખુશબોદાર મોગરાનાં છોડને વખોડવા જેવું થયું. આ જેમ મેઢામાં મોટી અને એવકુશાધારી રીત છે, તેમજ વ્યભિચારી માણસોના સંબંધમાં જાતનાં અતદ્વંદ્વ નુકસાનો દેખી કામશાસ્ત્રતરફ અવિશ્વાસ અને અણુગમાંતી

સંસાર ભોગવવાને અશક્ત થયેલા પુરુષોને માટે આતંકનિમગ્ન ગોળીઓ એક સિદ્ધ આરોગ્ય છે,

નજરથી જોવું, એ પણ તેટલુંજ ખોટું અને ખેવકુદાઈ-
ભર્યું છે. એક ઉત્તમ અને ઉપયોગી સ્ત્રીજનો ખરો ઉપ-
યોગ ન કરતાં તેને તમે જો આડે માર્ગે વાપરશો; અને
તેમ કરતાં ખતા પામશો, તો તેમાં વાંક તમારો છે અને
નહિ કે તે સ્ત્રીજનો. કામશાસ્ત્ર અને વ્યભિચારીપણું એ એક-
એકથી તદ્દન ઉલટા, યાને એક એકના દુસ્મન છે. જ્યારે
પહેલાંથી આપણા શરીરનું યોગ્ય રક્ષણ થઈ તે આપણને
નીતિના રસ્તાપર રાખેછે, ત્યારે ખીજથી આપણું નખોંદ
વળી તે આપણને અનીતિના રસ્તાપર હાંકી કહાડે.
આથી ખુશ્કી રીતે ચેતવવામાં આવેછે, કે આપણા શરી-
રનો બાંધો જાળવવાને અને તેને વધારવાને, કામશાસ્ત્રના
નિયમોનું જ્ઞાન મેળવવું અને તે નિયમોને અનુસરીને
વર્તવું એ દરેક મનુષ્યની મોટામાં મોટી દરજ્જા છે. માણસ-
જાતને જે વિષયની પૂરતી જરૂર છે તે વિષયને લગતી
એવી કોઈ પણ કેળવણી અપાતી નથી, કે જેથી તેવિષે
કોઈપણ સૂચના થઈ શકે. એટલુંજ નહિ પણ તે વિષય-
વિષે જરા ધસારો પણ થઈ શકતો નથી એમ મનાવું હોવાથી
માણસ પોતાની મોટામાં મોટી દરજ્જાથી મેખખર નહી તેથી
ઉલટું વર્તેછે અને તેથી અનેક જાતનાં મનનાં તેમજ
તનનાં દુઃખમાં ફસી પડેછે. કામશાસ્ત્રના નિયમોના અજ્ઞાન-
પણાથી આવી પડતાં ભયંકર દુઃખોનું ખારીક વિવેચન

શરીરના દરેક અવયવને જળ આપવામાં આવતું કનિચહ મોખીઓ
ધણેજ કાચદો ખતાવેછે.

પરણેલાને તેમજ વગર પરણેલાને, ગુવાનને તેમજ બાળકને અને પુરુષને તેમજ સ્ત્રીને બહુજ નરરનું છે.

કામશાસ્ત્રના નિયમોનું જ્ઞાન અને તેને અનુસરતાં કામોથી શરીર સુખાકારી રહેછે, પણ તે નિયમોનું ઉલ્લંઘન તે રોગ અને દુઃખનું ખીજ છે. કામશાસ્ત્રના નિયમો, એ કુદરતના નિયમો અથવા ખુલ્લું કહીએ તો મનની નીતિના નિયમો છે. આમ છતાં ખીજી ઘણી બાબતોમાં સંભાળથી વર્તવું અને કામશાસ્ત્રના નિયમો કે જે સર્વથી વધારે ઉપયોગની બાબત છે તેમાં બેદરકાર રહેવું તેના કરતાં ખીજી કંઈ બાબત વધારે દુઃખ ઉપજવનારી છે ? દિવસ અસ્ત થયા પછી જેમ રાત્રિનું આવવું નિશ્ચિત છે તેમ કુદરતના નિયમોનું ઉલ્લંઘન કર્યા પછી દુઃખ આવવું એ પણ નિશ્ચિતજ છે. આ અગત્યની બાબત પર જાણી જોઈને અથવા તો અજાણ્યતાં ધ્યાન નહિ આપવાને લીધે વખતોવખત ઘણાં ધાસ્તીબર્યાં પરિણામો આપણી નજરે પડેછે. કારણકે કુદરત નાની સરખી બૂલમાં પણ અખાડા કરતી નથી; માટે કુદરતના કાપકાને માન આપવું અને તતમનની આબાદી મેળવવી એ દરેક મનુષ્યની ફરજ છે.

પોતાનું શરીર ખુબસુરત અને મજબૂત બાંધાવું જોવાની દરેક માણસને ઇચ્છા હોયછે અને તે ઇચ્છાનું

ફરેવથી થયેલી નબળાઈ દૂર કરવામાં આત્મનિમગ્ન ગોળીઓ એ અત્યંત હિસાબ છે.

ફળ કુદરતના કાયદાના જ્ઞાનથી અને તેતરશ માનની લાગણી બતાવવાથીજ પ્રાપ્ત થાયછે. જે વાત કુદરત પોતે ખુલ્લી મૂકવા માગેછે અને જે વાત દરેક બાપામાં ઉમદા શાસ્ત્રો જાહેર કરેછે, તે વાત ખુલ્લી મૂકવામાં અને તે સંબંધી જ્ઞાન આપણા બાળકોને આપવામાં આપણે ખોટું શરમાળપણું રાખીએ એ આપણી ભૂલ નહિ તો બીજું શું ? કુદરતે ઉમદા હેતુને માટે આપેલી શક્તિનો ગરકાપ-યોગ કરી તેની (શક્તિની) તાકાત કમતી કરવી અને પાછળથી ઉપાય ન થઈ શકે એવા મોટા પતાવામાં પડવું એ બહુજ અશ્વેસકારક વાત છે.

કુદરતના દરેક કાયદાનું જેટલે અંશે ઉલ્લંઘન થાય-છે, તેટલા પ્રમાણમાં ઉલ્લંઘન કરનાર કુદરતની શિક્ષાને સજાવાર થાયછે. આવા કુદરતી નિયમો ઘણા છે પરંતુ તે સમજાપર થોડેઘણે અંશે ટીકા કર્યા પહેલાં, જે બાબત અતિ અગત્યની છે તે ઉપર વાંચનારનું પહેલાં ધ્યાન ખેંચવાથી, સારી અસર થશે.

પુરૂષ જ્યારે લગભગ સત્તર વર્ષની ઉમ્મરનો થાયછે ત્યારે પ્રજનની ઉત્પત્તિલાયક વીર્ય તેનામાં ઉત્પન્ન થાયછે.

આ વીર્ય યોગ્ય ઉમ્મરે નહિ પરણવાથી, અથવા તો અરાગ્ય સંગતને લીધે કુટેવ પડ્યાથી, જે રસ્તે તેને માર્ગ આપવો જોઈએ તે રસ્તે માર્ગ નહિ આપતાં કેટલાએક ઉગતા

કાઈ પણ રોગને લીધે ગયેલી શક્તિ આતંકનિમિત્ત ગણાવેના સેવનથી પાછી આવેછે.

જીવાન્યાઓ તેને માટે હાયરસનો ગુન્હા કરેછે.* માણસ જાતની બનાવટ ધણી અજાયબીભરેલી છે તેમાં પણ સઘળા અવયવોમાં જરા પણ હરકતથી જલદી બગડી જાય, એવી ચોક્કસ, મનુષ્યોનો વધારો કરનારી ઇંદ્રી (generative organ) નો વાજબી ઉપયોગ કરવાને બદલે ઉપર બતાવેલ હાનિકારક કુટેવથી તેની શક્તિને તોડી નાખીને પાપમાલ થતાં ધણાં મનુષ્યો આપણી નજરે આવેછે. જેના ઝેરી અને નાશકારક સંપાદામાં દરેક દેશના જીવાનીઆઓ આવી પડેછે તે કુટેવનું નીચ કર્મ સઘળા દુર્ગુણોમાં સૌથી વધારે ભયંકર દુર્ગુણ છે અને મોટામાં મોટું પાપ પણ એજ છે. ગદાઇ કરવી, ધૂતારા થવું, લુંટી ખાવું, ખુન કરવાં, છાકટા બનવું, જીગર ખેલવો અને એવાજ બીજા ભયંકર દુર્ગુણોનાં ભયંકર પરિણામો- કરતાં પણ એ નીચ કુટેવનું પરિણામ ધણુંજ વધારે ભયં-

* સૃષ્ટિના નિયમથી હલકીરીતે ઉત્પત્ત્યવયવને હાયથી આનંદ-કારક અસર ઉત્પન્ન કરવી અને તેથીજ વીર્યપાત કરવો તેને હાયરસ એવું નામ આપવામાં આવ્યું છે. હાયરસને માટે ઇંગ્લેન્ડમાં “મારકર બેશન” “સેક્સએપ્યુઝ” “સેક્સ પોસ્ટ્યુરાન,” “હેલ્થ ડિસ્ટ્રોઇઝ પ્રેક્ટીસ” “મેન્યુઅલ સોલીસીટીશન” અને “ઉથ-ડીલીંગ પ્રેક્ટીસ” એવાં નામો આપવામાં આવ્યાં છે.

આ પુસ્તકમાં “હાયરસ” એ શબ્દને ઠેકાણે હવેથી “કુટેવ” એ શબ્દ આપવામાં આવશે.

શરીરમાંથી લોહી અને ધાતુ જવાથી થયેલું અસાક્તપણું આતંકનિમિદ્ધ ગોળીઓથીજ નાશ પામેછે.

કર અને દુઃખકારક તેમજ હાનિકારક છે. શરીરમાં ઉત્પન્ન થતા અનેક રોગો એકલા થાય અને તેનું જે ભયંકર પરિણામ આવે તે, તે કુટેવના ભયંકર પરિણામની સાથે સરખાવતાં તેનો સોમો (one hundredth) ભાગ પણ નથી. આખી દુનિયાના સઘળા જીવન પુરૂષોમાં ઘણી ઝડપથી ફેલાતો આ દુર્ગુણ, ધુતમધાતમથી, મંત્રજન-ત્રથી અને એવા ખીજા લાખો ઉપાયોથી પણ નિકળી ન શકે એવી ઝેરી અસર શરીરમાં ફાળવ કરે છે.

આ ભયંકર દુર્ગુણ ખીલતા ગોઝાખી ગાંઘોને શીકા કરી નાખે છે, શરીરને સત્તવગરનું કરી મૂકે છે, પાચન-શક્તિને ઓછી કરે છે, જીંદગીની સઘળા ખુશસુરતીને છીનવી લે છે, પેસાખના અનેક રોગોને જન્મ આપે છે, પેસાખનો વધારો કરે છે, દસ્તની કમજોર કરે છે અને ખોરાકપર અરુચિ પેદા કરે છે.

એ કુટેવથી પેટમાં ચુંક આવે છે, દાંત સડી જાય છે, વાળ ભૂરા થઈ જાય છે, શરીર પીળું બડી જાય છે, આંખો ઉડી ઉતરી જાય છે, દિલગીરી રદા કરે છે, એહેરો લેવાઈ ગયા જેવો થઈ જાય છે અને સારી રીતે જૂખ લાગતી નથી તથા ખાધાથી જોઈએ તેવી તૃપ્તિ થતી નથી એટલે ધરવ આવતો નથી. સંધિવાનું દરદ, પગની નખ-જાઈ, દરવા દરવામાં અશક્તિ અને શરીરના અવયવોનું

આતંકનિમ્મલ ગાળાઓના સેવનથી શરીરમાં ઓળખા લોહીનો વધારો દેખાઈ આવે છે.

સુન મારી જવું નગેરે ઘણું બયંકર દર્દો, એ કુટેવનાં પરિણામ છે. એ કુટેવની આદતમાં પડેલો કમનસીબ પુરુષ તેમાંથી છુટો થવા માગે તોપણ થઈ શકતો નથી. કદાચ થોડા વખતને માટે એમ બનેછે, તોપણ પાછો તરતજ તે, તે ટેવમાં આવી પડેછે. ગરીબ ખીચારો ! કુટેવનો ભોગ થઇ પડેલું માણસ પોતાના વિચારોને સ્થિર રાખી શકતું નથી. તેની દષ્ટિ મંદ પડી જાયછે, કાન બહેર મારી જાય-છે, દુંકામાં સઘળા ઇંદ્રિયો જુદી બની જાયછે, અવાજ-માંથી મરઢાઇ નીકળી જાયછે, અને પુરુષ નજબો, ખોખરો, ભાંગો તુટો તથા રડતી સુરત જેવો બની જાયછે. કમજ-ખતીથી ઘેરાયેલો તે પુરુષ હમેશ પોતાની જાંઘગીપર વિચાર કરેછે, તેથી તેનો સ્વભાવ ચીહીડીયલ થઇ જાયછે, તેના દીલમાંથી સઘળા આશા ગોપા નાખુદ થઇ ભંગ થઇ જાય-છે, વધુ અને વધુ વીર્યાનું જવું હમેશાં જારી રહેછે અને છેવટ તેનું મન તથા શરીર અત્યંત નિર્બળ અને નકામું થઇ પડેછે. આવો દર્દી જડ બુદ્ધિનો એટલે ઇડીયટ બનતો જાયછે, ઘેલો થઇ જાયછે અને છેવટ આપઘાત પણ કરે-છે. આ કુટેવમાં પડેલા માણસો હીંગણા પણ થઇ જાયછે, તેમને ધડપણ પણ જલદીથી આવેછે અને અશક્તિ તેમ-નાપર એકદમ ગભાયો કરેછે. વાઇ, ફેફડે, આંચકી, શરી-રનું તણાવું અને અવયવોનું દુંકા થઈ જવું એ સઘળું

બગડેલી પાચનશક્તિ આતંકનિગ્રહ ગોળીઓના સેવનથીજ સુધરેછે.

આ ખાનેખરાખીનું પરિણામ છે. સાંધાઓનું પાતલાપણું, આંખે અંધારાં આવવાં, નજરનું ટુંકાપણું, વાળનું ખરી પડવું, માથામાં પીડા, નાહિંમતપણું, લાંબો વખતસુધી ઉભા રહેવામાં અને ખેસી રહેવામાં અશક્તતા, સવારના ખીંછાનું છોડવામાં કાંઈ અનળ કંટાળો અને કાંઈ પણ મન તેમજ તનના કામનો અણુગમે, એ સઘળું એ કુટેવનાં પરિણામની નિશાની છે. આવા માણસના હાથ હમેશાં ઠંડા અને બીના રહેછે અને એ વીર્યના ઘણા ખાલી થવાની નિશાની છે.

ખરાબ સોળત એ, એ કુટેવનો શિક્ષક છે. બહુ કરીને ઘણા નશ્ટ નોકરો, ગરીબ નાનાં નિર્દોષ બાલકોને એ કુટેવ લાગુ કરેછે અને પછી તે ટેવનાં ભયંકર પરિણામોવિષે ચેતવણી આપવાને તેઓને કાંઈ મલતું નથી એટલે તેઓ તે ટેવમાં ચાલુ રહેછે. હલકા પ્રકારનાં નાવેસો અને વાર્તાઓ વાંચવાથી પણ આ કુટેવ લાગુ પડેછે.

એક વખત અમુક બાળકને આપણે બહુ ચંચળ અને ઉમદા યાદશક્તિવળું જોઈએ છીએ અને પાછળથી તે મૂર્ખ અને ઠાઠ થઈ ગયેલું માલમ પડેછે ત્યારે તેનાપર આગસ કે કાંઈ એવી ખીજ રીતનું તોહોમત મુકવા પહેલાં તે, તે કુટેવનો ભોગ થઈ પડેલ છે કે નહિ તે તપાસવું જોઈએ.

આતંકનિગ્રહ ગોળીઓના સેવનથી તપુસકપણું નાસ પામી રંગ-રૂપમાં અભેદકારિક ફેરફાર દેખાયછે.

અફસોસ ! કુદરતથીજ શ્રેષ્ઠ પુદ્ધિવાળા અને માનવ-
મંડલના શણગારરૂપ નિર્માણ થયેલા ધણા પુરૂષો આ
કુટેવમાં પડી કુળી જાય છે એ બાબત ખરેખર અંતઃકરણને
કોતરનારી છે. આ કુટેવ માણસના શરીરને અને મનને
તદ્દન નિર્બળ કરી નાખે છે. તેનું મુખ્ય કારણ એ છે, કે
તેથી કુદરતના નિમેષા નિયમ પ્રમાણેના સંબંધ વગર ખરા-
ખર સંતોષ થતો નથી અને તેથી વધુને વધુ એ કુટેવની
ક્રિયા ચાલુ રાખવાની તેની ઇચ્છા મજબૂત થતી જાય છે.
વળી મોઝા ઉમ્મરે પહેંચ્યા પહેલાં લાગુ પડેલી આ કુટેવ
અતિશય નુકશાનકારક છે, કારણ કે તેટલી નાની ઉમ્મરે
વીર્ય પેદા થયેલું ન હોવાથી તે નિકળતું નથી અને તેથી
આખા શરીરને આંચકો લાગે છે અને શક્તિ ધરે છે અને
તે બાગ એટલો તો નળજો પડી જાય છે, કે જ્યારે મનુ-
ષ્ય ઉમ્મરે પહેંચે છે અને વીર્યની ઉત્પત્તિ થાય છે ત્યારે
તે બાગ વીર્યને ટકાવી શકતો નથી અને તેથી તે બાગ
જગૃત થયા સિવાય પણ વીર્ય બહાર નીકળી પડે છે અને
તેનું જીવનતત્વ પાતળું અને પાણી જેવું થાય છે. વીર્યની
ઉત્પત્તિ પહેલાં કે પછી એ કુટેવનું પરિણામ એ આવે છે
કે, કેટલીક વખત વીર્ય વગર ઇચ્છાએજ બહાર પડે છે,
કેટલીક વખત પેસાળની સાથે બહાર નીકળી જાય છે અને
કેટલીક વખત ઝાડની સાથે પણ નીકળી પડે છે. એ કુટે-

ખાલી પડી ગયેલાં બેજને આતંનિગ્રહ ગોળાઓ શક્તિ
આપી સારાં કરે છે.

વની શરૂઆતમાં તો વીર્ય બહાર આવવા વખતે જેમ
પણ પૂરતો હોયછે અને આનંદ પણ ઘણો આવેછે પણ
જ્યારે તે કુટેવ જુની પડેછે ત્યારે તે અવયવોમાં અશક્તતા
માલમ પડેછે અને તેથી જરા પણ શક્તિ કે આનંદવગર
વીર્ય બહાર નીકળી પડેછે અને ધીમે ધીમે તે અવયવ
પાતજો, સંકોચાઈ ગયેલ અને કદમાં પણ કુકો પડી જાય-
છે અને તેથી કુદરતી આનંદ આપવાને તદ્દન અશક્ત
થાયછે. એ કુટેવ મનુષ્યને મારી નાખવાનું પોતાપર
બહાનું લેતી નથી, પણ તે જીવનતત્વને ઓછાં કરી શરી-
રમાં અનેક દરદોના પ્રવેશને માટે રસ્તો ઉઘાડી આપેછે
અને એ પ્રમાણે તે બીજાં દરદોના નામથી મોતનું કામ
બજાવી આપેછે. જેમ એ કુટેવ પુરૂષોને પામમાલ કરેછે,
તેમ સ્ત્રીઓને પણ પામમાલ કરેછે. ઘણી રૂપાળી મોહક
અખળાઓ એ કુટેવથી પોતાના રંગરૂપને ખુએછે. વળી
એ કુટેવથી સ્ત્રીઓના ગુણ અવયવમાંથી સફેદ પદાર્થ
નીકળ્યા કરેછે. અનિયમિત, અત્યંત અને દુઃખદાયક રત્ન-
આવ તથા ગેયુટીનું ખસી જવું પણ થાયછે. આમ
થવામાં બીજાં પણ કેટલાંએક કારણો હોયછે; પણ સૌથી
મોટામાં મોટું કારણ તો હાથથી ગુણ અવયવને નગૃત
કરવો એજ છે. એ કુટેવ ભવિષ્યમાં થનાર બાળ-
કને વારસામાં મળેછે અને તેથી એજ પ્રમાણે તે કુટેવ
પેઢી દર પેઢી ઉતરતીજ રહેછે.

નખળા પડી ગયેલી યા તદ્દન ગુમ થયેલી યાદશક્તિને આત્મ-
નિયંત્ર ગોળાઓ તાજ કરેછે.

આ કુટેવથી થયેલાં દર્દો ખીજાં બધાં દર્દો કરતાં વધુ ભયંકર છે એમ કહેવાનું કારણ એટલુંજ છે કે, તે દર્દો દર્દીનાં નસીબઉપર પણ અસર કરેછે, જ્યારે ખીજાં દર્દો તેની પેઠે નસીબપર અસર કરતાં નથી.

જે જે માણસો આ કુટેવમાં સપડાયા છે અને સપડાયછે, તેનું કારણ એજ છે કે, તેઓ તેના પરિણામવિષે અજાણ્યા હોયછે. એટલામાટે દરેક જુવાન માણસને આ નિબંધથી એ કુટેવના પરિણામવિષે વાકેફ કરી તેની સામા થવાની અને તે ટેવ અટકાવવાની એકદમ ચેતવણી આપીએ છીએ. કારણકે આમાં સઘળી ચેતવણી, ખુશ્લી શીખામણુ અને તે કુટેવમાટે કંટાળો ઉપજવી તેમાંથી મુક્ત કરવાની સઘળી કાશેસો એકદમ કામે લગાડવી જોઈએ. આ કુટેવ બંધ પાડવાને ગંભીર ચેતવણીની સાથે તેનાં ભયંકર પરિણામોવિષે પણ છોકરાઓને જાણીતા કરવા જોઈએ. કદાચ કોઈને એમ લાગશે કે, આવી નીચ ટેવ-વિષે જે બાળક તદ્દન અજાણ્યું હોય તેવા બાળકને તે બાબતની ચેતવણી આપી તેનાં નિર્ભજ અંતઃકરણને જાણીતું કરવું એ ખરેખર ખેડકારક ખીના છે. આવા વિચારથી કેટલાંએક માખાંપો, પોતાનાં છોકરાંઓને એ બાબતમાં ચેતવણી આપવાના વિચારથી અટકે એ સ્વાભાવિક છે. કારણ કે જે બાબત હયાતી ભોગવતી નથી તે બાબતવિષે ચેત-

---

કુટેવથી આવેલી કમતાકાત આતંકનિમ્મલ જાણીઓના સેવનથી દૂર થાયછે.

વણી આપવી, એ તે બાબતવિષે તેને એક જાતની યાદ આપવા બરોબર છે. પરંતુ આ બાબતવિષે તો લાંબા અનુભવથી એમ સિદ્ધ થયું છે કે, છોકરાંઓને તે બાબતવિષે ચેતવણી આપવી એ ઘણું દરજ્જે શાયદાકારક છે. મનુષ્ય જાતની વધારો કરનારી તે ચોક્કસ ઇંદ્રિના ચોગ્ય ઉપયોગવિષે લાયક સૂચના, તે ઇંદ્રિસંબંધી ભૂલથી થતી પાપમાલીથી દૂર રાખે છે. કુદરતી અમલ બળવવામાં જ તે ઇંદ્રિનો ઉપયોગ થવો જોઈએ એ બોધ પરણવાને લાયક થયેલ દરેક સ્ત્રીપુરુષને બહુ જરૂરનો છે. એ કુટેવમાં સપ-ડાયલા કમબખ્તોને જલદી જણાવી દેવું જોઈએ કે અસાધારણ વીર્યતું નકામું જવું શરીરના બાંધાને તોડી છુંદ-ગીને ટુંકી કરે છે. જેને આ કુટેવ લાગુ પડી હોય તેને તે જગ્યાપર ડાહ્યામ દેવો અથવા તો 'લીકર એપીસુપે-રટીકસ' નામનું પ્રવાહી લગાડવું, જેથી ત્યાં છાગળો ઉઠી એ નાશકારક ટેવ આગળ વધતી અટકે. આ સિવાય એ કુટેવ અટકાવવાના જે જે ઉપાયો જણાય તે તે તુરત કામે લગાડવા જોઈએ.

આગળ જણાવવામાં આવ્યું છે કે કુદરતી અમલ બળવવામાં જ તે ઇંદ્રિનો ઉપયોગ થવો જોઈએ, એ વાત પરણવાને લાયક થયેલ દરેક સ્ત્રીપુરુષને ધાને આવવી જોઈએ પણ પરણવામાટેની ચોક્કસ ઉમ્મર કય છે તે

હરકોઈ કારણથી ગુમ થયેલ મરદાઈતત્વ આતંકનિમિદ્ધ ગોળી-ઓના સેવનથી પાકું આવે છે.

ખાત્રીથી કહી શકાતું નથી. કારણ કે જૂદા જૂદા દેશનાં હવાપાણી અને મનુષ્યની તખીયતઉપર તેનો આધાર રહેલો છે. આપણાં હિંદમાં હવાપાણી અને રહેવાસીઓ વિષે વિચાર કરતાં, સ્ત્રીઓને માટે ખારથી સોળ વર્ષની અને પુરૂષોને માટે સત્તરથી પચ્ચીસ વર્ષની ઉમ્મર લગતને માટે નક્કી કરાવી શકાય છે. ધર્મશાસ્ત્રો અને વૈદ્યકશાસ્ત્રોનો મત તપાસતાં પણ લગભગ તેજ ઉમ્મર સ્ત્રીઓ તથા પુરૂષોને માટે પરણવાને લાયક ગણાયેલી છે. સોળ વર્ષથી નાની ઉમ્મરની સ્ત્રીમાં પચ્ચીસ વર્ષે નહિ પહોંચેલા પુરૂષથી રહેલો ગર્ભ અધવયમાંજ પડી જાય છે અથવા તો તેથી જે બાળક અવતરે છે તે લાંબો વખત જીવી શકતું નથી અને કદાચ જીવે છે તો તેની સવળી ઇદ્રિયો આત્યંત દુબળા રહે છે. માટે બાળસ્ત્રીમાં બાળપુરૂષથી કદી પણ સંસારવ્યવહાર થવો જોઈએ નહિ.

૬જી આપણે હાલના જમાનામાં ખુલ્લું જોઈએ છીએ કે બાળલગ્નથી વિદ્યા અને કળાઓનો જેવો જોઈએ તેવો અભ્યાસ થઈ શકતો નથી અને સંધાયેલાં જોડાંના સ્વભાવ પરસ્પર મળતા આવતા નથી. પરસ્પરની રાજપુત્રી-વગરનાં જોડાંઓનો વિવાહ તેઓની ઉપર ગોયા એક જાતની જુસરી નાખ્યા જેવો થાય છે; પુરૂષને સ્ત્રી ગમતી નથી અને સ્ત્રીને પુરૂષ ગમતો નથી. રાજપુત્રીવગર માખા-

અતિ સંગથી ગયેલી તાકત આતંકનિશ્ચય ગોળીઓના સેવનથીજ પાછી મળે છે.

પનાં અથવા તો આસપાસનાં લાગતાંવળગતાંઓના ઇચ્છા-
 ણુંગી થતાં લગ્નો કદી સુખી નિવડતાં નથી અને તેનાં
 પરિણામ કોઈ વેળા બહુ માઠાં આવેછે. તે જોડાંથી પેદા
 થતી પ્રજા પણ ખરાબ ઉત્પન્ન થાયછે. જોકે છેક નાની
 ઉંમરમાં છોકરાં થઈ શકતાં નથી, પણ એવા ધણા
 દાખલા મોજુદ છે કે અગિયાર વર્ષની બાળકીઓએ બાળ-
 કને જન્મ આપેલા છે. નાની બાળકીનું ગર્ભસ્થાન નાનુંજ
 હોયછે અને તેથી તે કદાચર બાળકને જન્મ આપી શકે
 એ સંભવથી તદ્દન ઉલટું છે જેવિધે વધારે સ્પષ્ટ વિવેચન
 આગળ કરવામાં આવશે. હાલ તો બાળલગ્નથી થતા ગેર-
 ફાયદામાં જણાવવાનું કે બાળક-માળાપોનાં બાળક-છોકરાં
 હીનસત્ત્વ અને અદ્વિપાયુ થતાં જાયછે એટલું જ નહિ પણ
 કુદરતી કાયદાથી વિરુદ્ધ બચપણમાં ગર્ભ રહેવાથી ધણી
 સ્ત્રીઓના બાંધા નબળા પડી ગયા છે, તંદુસ્તીનો નાશ
 થયો છે અને છુંદગી દુકાં થઈ ગઈ છે અને તેથીજ ધર્મ-
 શાસ્ત્ર અને વૈદકશાસ્ત્રના કર્તાઓએ જગતનું બહુ કરવના
 હેતુથી, પુરુષોને વાસ્તે પચ્ચીસ વર્ષની વયને અને સ્ત્રી-
 ઓને માટે દૂર બેસવાના સમયને વિવાહનો વખત ઠરા-
 વેલો છે. આ વખત સ્ત્રીઓને તેમજ પુરુષોને માટે, પ્રજા
 ઉત્પન્ન કરનાર શક્તિની શરૂઆત છે જે શક્તિ, સ્ત્રીઓમાં
 પચ્ચાસ વર્ષ સુધી અને પુરુષોમાં તેથી પણ વધારે વખત

ધાતુક્ષયથી થયેલી નબળાઈનો નાશ કરવામાં આતંકનિગ્રહ
 જાળીઓએ પૂરેનો સુતોપ આપ્યો છે.

સૂચી ટકી રહે છે. પણ આ ઉપરથી એમ સમજવાનું નથી કે તે શરૂઆત, તે ઇન્દ્રિના ઉપયોગની પણ શરૂઆત છે, પણ એમ સમજવાનું છે કે, તે તેના ઉપયોગની લોપકા-
તની શરૂઆત છે. જીવાનીની શરૂઆતમાત્રજ કંઈ લગતને માટે પુતી નથી; જો કે સ્ત્રીજાત પોતાની જીવાનીની શરૂ-
આતમાં પણ ગર્ભ ધારણ કરી શકે છે, પણ જો આપણે તંદુરસ્ત અને મજબૂત બાંધાના બાળકની આશા રાખતા હોઈએ તો ગર્ભધારણને માટે જીવાનીની શરૂઆત પછી પણ થોડાં વર્ષના ગાળાની જરૂર છે. અયોગ્ય વખતે અને કંઈ પણ હાબવિના કામની ઇચ્છાને આધીન થવાથી ઇન્દ્રિ જલદીથી મિનતાકાત થઈ જાય છે. એટલુંજ નહિ પણ શરીરના જૂદા જૂદા અવયવો પણ અસક્ત થઈ જાય છે જો તરતની જીવાનીમાં વીર્યને બહાર માર્ગ ન આપવામાં આવે, તો તે વીર્ય શરીરમાં ઉતરી પુરૂષના બાંધાને મજબૂત કરે છે. આ ઉપરથી સ્પષ્ટ સમજાય છે કે સ્ત્રીપુરૂષોની જીવાનીની શરૂઆતમાંજ કામસંબંધી વ્યવહાર તેઓના બાંધાને મજબૂત થવામાં અટકાવ નાખે છે.

કુદરતના કાયદાવિરુદ્ધ કામસંબંધી વ્યવહારથીજ દુઃખ ઉત્પન્ન થાય છે, પણ લગ્ન થયાપછી પતિપત્નીવચ્ચે કામસંબંધી ગમે તેટલો અતિયોગ કરવામાં આવે તોપણ તેથી કંઈ નુકસાન થતું નથી એમ માનવું એ પણ

પેસાબમાર્જના હરકોઈ દરદને માટે આતંકનિમિત્ત ગણીએ એ અતિશય સહીસહામત હજાજ છે.

ભૂલભરેલું છે. કારણ કે આવા અતિયોગને માટે પણ કુદરતનો કાયદો ના પાડે છે. કુદરતના કાયદાના ગેરઉપયોગમાં કદી પણ મારી મળતીજ નથી. તેને ગુનાના પ્રમાણમાં, વહેલી યા મોહોડી શિક્ષા તો જરૂર ભોગવવીજ પડે છે. કામસંબંધી વ્યવહારના અતિયોગનું પરિણામ પરણેલી તેમજ વગરપરણેલી સ્થિતિમાં પણ સરખુંજ છે. ધણા પુરૂષો તેમજ સ્ત્રીઓ લગ્ન થતાં સુધી સ્વચ્છ અને નીતિવાન રહી વીર્યને ખોટા માર્ગે બહાર જવા દેતાં નથી, પણ પરણે છે કે તરતજ કામસંબંધી વ્યવહારના અતિયોગમાં પડી જાય છે. વખતોવખત સ્ત્રીઓસંબંધી કામના વિચાર પણ માણસના મનને ખાલી કરી નાખે છે અને તેથી પણ નબળાઈ પ્રાપ્ત થાય છે, ત્યારે સાક્ષાત્ અતિયોગથી માણસ દુઃખી દુઃખી થઈ જાય તેમાં તો શું નવાઈ! આ પ્રમાણે કુદરતી કાયદાનો ભંગ મરણ વહેલું લાવવાનો એક મજબૂત ઉપાય છે. અતિયોગથી નબળાઈ પ્રાપ્ત થયાપછી ઉત્પન્ન કરેલાં બાળકો નાની વયમાં ગુજરી જાય એમાં પણ કાંઈ નવાઈ નથી. કારણ કે જે જીવનતત્ત્વ તેને મળવું જોઈએ તે તત્ત્વ તેનાં માબાપોએ કામસંબંધી અતિયોગમાં પહેલેથીજ વાપરી નાખેલું હોય છે. થોડી મિનિટનાં સુખને માટે પોતાના તેમજ બિવિષ્ણનાં બાળવચ્ચાંના આખા ભવનાં સુખમાં ખલલ પહોંચાડી એ કેટલી અદ્વિસાસની વાત

ધણા નૃત્તા વખતનો પ્રમેહ આતંકનિયત્ત ગાળીઓથી એકદમ નાશ પામે છે.

છે । પુરુષના વીર્યનો સોધની આણીપર ચડે એટલો પણ ભાગ જે સૂક્ષ્મદર્શકપંચથી તપાસવામાં આવે, તો તેમાં જીવનનાં તત્ત્વો ધણાં માલમ પડેછે અને તેથી તેનાં જીવનતત્ત્વો જે ધણાં જાય તો પુરુષ શક્તિહીન થાય તેમાં કાંઈ નવાઈ નથી. વીર્યનો અમુક ભાગ તેથી આળીશ-ગણા લોહીની બરાબર છે. ત્યારે વિચાર કરો કે કુમાર્ગે, કવચતે અને કુટેવથી જતું વીર્ય તેથી આળીશગણાં શરીરમાંથી જતાં લોહીની બરાબર છે. ધણું લોહી જવાથી મનુષ્યને ક્ષય, અશુભ, મનની અનવસ્થિતિ, દમ, પાદ-શક્તિનું ગુમ થવું અને ટુંકામાં શરીરના દરેક અવયવમાં ખામી ઉત્પન્ન થાયછે અને તેથી સાખીત થાયછે કે, તે પ્રમાણે વીર્યના જવાથી પણ તેજ દરદો ઉત્પન્ન થાય-છે. આ અતિયોગના ભોગ થઈ પડેલા દર્દીને આખરે બ્યારે ડાકટરની સલાહ લેવાની જરૂર પડેછે. ત્યારે તેના ડાકટરને કે વૈદ્યને તેણે કામસંજ્ઞાથી વ્યવહારમાં અતિયોગ કર્યો છે એવો શક કવચિતજ આવેછે અને તેથી તે તેને અતિયોગથી દૂર થવાની બલામણુ કીધાવગરજ દવા ચાલુ કરેછે. આ પ્રમાણે ખરી હકીકત જાણ્યાસિવાય કીધેલા ઉપાયોથી દર્દીને આરામ થતો નથી.

વળી કામસંજ્ઞાથી વ્યવહારના અતિયોગને લીધે પુરત નબળાઈ થવાની અસર મળજૂત માણસપર થતી

હીરદીરીયા દરહકપર આતંકનિમ્મક ગોળીઓએ દરેક વખતે સંપૂર્ણ ફોતેડ મેળવી છે.

નથી અને તેથી તે અતિયોગ તેને નુકસાનકારક નથી એમ પણ સમજવું જોઈએ નહિ. તેવા માણસને તુરત નહિ તો થોડી મુદત પછી એ અતિયોગનું પરિણામ જરૂર માલમ પડે છે અને તેના શરીરનો બાંધો ધીમે ધીમે નબળો થતો જાય છે. મરજીસિવાય, બેઘડક વીર્ય બહાર આવે છે અને છેવટે આગળ વર્ણવેલી બપંકર સ્થિતિમાં તે આવી પડે છે.

કામસંબંધી વ્યવહારનો અતિયોગ સ્ત્રીકરતાં પુરુષને વધારે નુકસાનકારક છે. ઇચ્છા ન હોય. અથવા કંટાળો હોય ત્યારેજ તે વ્યવહાર સ્ત્રીને બપંકર નુકસાન કરનાર નિવડે છે. આમ કહેવાની મતલબ એમ નથી થતી કે અતિયોગ સ્ત્રીને લાગુ નથી પડતો, પણ સ્ત્રીકરતાં પુરુષને તેથી વધારે સાવચેતી રાખવાની જરૂર છે એમ સમજવાનું છે. વળી સ્ત્રી તથા પુરુષ એ બન્નેને અતિયોગનું પરિણામ કુંવારી તેમજ પરણેલી સ્થિતિમાં પણ સરખુંજ છે માટે પરપ્રયાપછી ભોગવિલાસમાં અતિશય જોડાવું એ ખરેખર ચેતન શક્તિને મુકાવી નાખવાનો આકરો ઉપાય છે. બધી વખત અગ્નિ સ્ત્રીસંગની દેવ ખાવાપીવાની, કામ કરવાની અને ઉધવાની દેવ જેવી થઈ જાય છે. માણસ જેમ જેમ વધારેને વધારે સ્ત્રીસંગ કરે છે તેમ તેમ તેને તે ઇચ્છા વધારેને વધારે વધતી જાય છે અને પછી તેનું પરિણામ

દરવાનનાં કોઈથી જાતના દરદને મટાડવામાં આતંકનિગ્રહ જોળીએ વાજળી વખાણુને પામી છે.

બહુ ભયભરેલું થઈ પડે છે.

ધણા જીવાને માણસોની સાધારણ દરિયાઈ આપણે વખતો વખત સાંભળીએ છીએ કે, તેઓને સ્વપ્નામાં અથવા પેસાળમાં અથવા એમનેએમ સેહેજ આંચકાએ પણ વીર્ય નીકળી જાય છે. આ પ્રમાણે ઇન્દ્રિયાસિવાય વીર્યનું નીકળવું ધાતુક્ષય રોગથી ઓળખાય છે. આનું પહેલું કારણ હાથરસ, બીજું અતિ સ્ત્રીસંગ અને ત્રીજું કારણ સખત અભ્યાસ છે. આ મુખ્ય કારણોસિવાય નાનાં મોટાં બીજાં ધણાં કારણો છે. અસાધારણ વીર્યના જવાથી માણસ નામદં યા નપુંસક બની જાય છે, અને કદાચ જો તે તદ્દન નપુંસક થતો નથી તો પણ કામ-વિલાસ વખતે તેને ધણા યોગજ મુખની સાથે વીર્યનું નીકળી જવું થાય છે અથવાતો તે ક્રિયા કરવામાં તેને કંટાળો આવે છે. અથવા તો સ્ત્રીની પાસે જતાં તેને શરમ આવે છે. અસાધારણ વીર્યનું જવું હાંબી મુદત મુદત ચાલુ રહે તો, તેનું વીર્ય, ગર્ભ ઉત્પન્ન કરવાના ખાસ ગુણમાંથી નીકળી જાય છે. વળી અસાધારણ વીર્યના જવાથી ખાધરાપણું, ખાધા પછી ઉલટી, ચામડીનો શીકો, ઘોળો, બીહામણો દેખાવ, શરીરનું નબળું પડી જવું, થોડી પણ મહેનતથી વધારે થાક લાગવો, બોલવામાં અચકાવું, કલ્પના શક્તિ તથા યાદદારતનું કમ થવું, હાથનું ધુનવું

આતંકનિમ્મલ ગોળીઓ વનસ્પતિ .. જ બનાવટ હોવાથી તેના

પર કોઈ ભતતરી પરેશ સખવી પડતી નથી.

વગેરે અનેક દર્દો ઉત્પન્ન થાયછે; જેમ જેમ તે દર્દ વધારે જડ થાયતું જાયછે, તેમ તેમ ઉપર ખતાવેલાં દર્દોમાં ધીમે ધીમે વધારો થતો જાયછે. જો મનુષ્યનાં કામો અનિયમિતપણાને બદલે નિયમિતપણામાં થાય તો કેવું સારું ? કારણ કે નિયમિતપણું એ જીંદગીને માટે અતિશય સહી-સહામત કાપદો છે. કામવિલાસમાં અનિયમિતપણું તેના ભાગ લેનારનેજ નહિ પણ તેથી ઉત્પન્ન થતાં બાળકને પણ મનની તથા તનની શક્તિમાં ગંભીર ઇજા કરેછે. પોતાની બેદરકાર ચાલથી બીજાને નુકશાન કરવાનો કોઇને હક નથી. તેથી એમ સાબીત થાયછે, કે રોગિષ્ઠ અને નબળા બાંધાનાં બાળકો ઉત્પન્ન કરનારાં માણસો ઇશ્વરનાં અપરાધી છે; કારણ કે દરેક બાળકને પોતાને તંદુરસ્ત બાંધો અને તંદુરસ્ત ઇન્દ્રિયો મળવાનો હક છે. બાવાં બાળકો કેમ ઉત્પન્ન થાય એ માઆપ થવા લાયક દરેક સ્ત્રી પુરુષના જાણવામાં આવે, તો કેવું સારું ?

અશ્વસોસ છે કે આ વધારે અગત્યની બાબતપર લોકોનો મોટો ભાગ બેદરકાર છે. જનાવરોને ઉછેરવાને વાસ્તે જોઇતા નિયમો ઉપર ધ્યાન આપવું અને તેનો અભ્યાસ કરવો, પણ મજબૂત અને તંદુરસ્ત બાંધાવાળાં બાળકો ઉત્પન્ન કરવામાં અને ઉછેરવામાં કાંઇ ધ્યાન ન આપવું એ કેવી મૂર્ખાઇ ? “ જાડ તેવું રૂળ ” એ કહે-

---

આતંકનિગ્રહ ગોળીઓનું સેવન આયુષ અને આરોગ્યમાં અવશ્ય વધારો કરેછે.

વત પ્રમાણે બાળક તેનાં માબાપનો નમુનો છે. માતાપિ-
તાના ગુણદોષો બચ્ચાંને વારસામાં મળેછે. જે ગુણો
માબાપમાં હોતા નથી તે ગુણો તેનાં છોકરાંમાં પણ
હોતા નથી. દરેક બાળકમાં માતાપિતાના ભેગા ગુણોનો
સમાવેશ થાયછે. સારા અથવા ખરાબ બાંધાનું થવું તથા
તંદુરસ્ત અને નાબુક મનના થવું વગેરે ગુણ અને બા-
સીયતો બાળકમાં ઓધે ઉતરવાં, એ સધળો આધાર મા-
તાપિતાઉપર રહેલો છે. ગર્ભ રહેતી વખતે માતાપિતાના
હિલમાં જે જે વિચારો તનમનની નીતિ અને બાજી અ-
નેક લાગણીવિષે દોડતા હોય, તેવા વિચારો અને તેવી
નીતિવાળું બાળક તે ગર્ભથી ઉત્પન્ન થાયછે. તેટલામા-
ટેજ કહેણું છે, કે દૂર ખેડેલી સ્ત્રીએ દૂર ખેસવાના દિવ-
સોમાં પોતાના પતિથી દૂર રહેવું, દિવસે ઉંઘવું નહિ,
આંખ આંજવી નહિ, રડવું નહિ, નહાવું નહિ, નખ ઉ-
તારવા નહિ, દોડવું નહિ, હસવું નહિ, ધણું ખોલવું
નહિ, ધણું સાંભળવું નહિ, જમીન ખોતરવી નહિ, બહુ
પવન આવો નહિ અને મહેનત કરવી નહિ. આ સધળા
નિયમો જે આર્યધર્મશાસ્ત્રમાં લખવામાં આવેલા છે, તેને
અનુસરીને વૈદ્યકશાસ્ત્રમાં તેનાં કારણો બતાવેલાં છે, કે
દૂર ખેસવાના દિવસોમાં દિવસે ઉંઘવાથી તે સ્ત્રીને જે ગર્ભ
રહે તે બહુ નિદ્રાવાળો, આંજણુ આંજવાથી આંધળો,

ચાહદારત તાજ કરવામાટે આતંકનિગ્રહ ગોળીઓ એ એક
અચૂક ઇલાજ છે.

રડવાથી આંખની ખામીવાળો, નહાવાથી દુઃખીદમીપલ સ્વ-
ભાવવાળો, નખ કાપવાથી ખરાખ નખવાળો અને બહુ
ખોલવાથી બકળાકીચો થાયછે. તેમજ અત્યંત હસવાથી
અવતરેલ બાળકના દાંત, હોઠ, તાળવું તથા જીભ કાળાં
થાયછે. બહુ સાંભળવાથી બહેરું, જમીન ખોતરવાથી ટાઝ-
વાળું, બહુ પવન ખાવાથી ઘેણું અને ઘણી મહેનત કર-
વાથી બાળક કઠરું અવતરેછે; એટલાજ માટે સ્ત્રીએ દૂર
ખેસવાના વખતમાં ઉપર જણાવેલા સર્વ ચાળા અને કા-
મોથી દૂર રહેવું.

દૂર ખેસવાના દિવસમાં સ્ત્રીએ પતિના સંયોગથી
દૂર રહેવું જોઈએ. કારણકે જેમ નદીના પ્રવાહમાં નાખેલું
લાકડું, ઉંચે જઈ શકતું નથી તેમ દૂર ખેસવાના દિવસો-
માં લોહી વહેતાં છતાં નાખેલું વીર્ય ટકી શકતું નથી. કદાચ
ટકે તો પહેલે દિવસે રહેલો ગર્ભ પ્રસવવખતેજ મરણ
પામેછે. દૂર ખેસવાને બીજે દિવસે સ્ત્રીસંગ કરવાથી
ઉત્પન્ન થનાર બાળક સુવાવડમાંજ મરણ પામેછે અને
ત્રીજે દિવસે સંગ કરવાથી ઉત્પન્ન થનાર બાળક અપૂર્ણ
અંગવાળું અને ચોછાં આયુષવાળું થાયછે. પણ દૂર ખે-
સવાના દિવસ પૂરા થયા પછી સંગ કરવાથી ઉત્પન્ન થ-
નાર બાળક મોટી આવરદાનું અને તંદુરસ્ત જન્મેછે.

જ્યારે બાળક ગર્ભમાં હોયછે ત્યારે જે જે કારણો

વીર્યનો વધારો કરવા ઈચ્છનારને આતંકનિગ્રહ ગોળીઓ વાપ-
રવાનીજ બલામણુ કરવામાં આવેછે.

તેની માતાપર અસર કરેછે, તે તે કારણ તે બાળકપર પણ અસર કરેછે. જે માતાને તનનું દુઃખ થાયછે તો બાળકને પણ તનનું દુઃખ થાયછે, એટલામાટે ગર્ભવાળી સ્ત્રીએ, ગર્ભ રહે તે દિવસથી શાંત મન રાખવું, ચોખ્ખાછથી રહેવું, સફેદ કપડાં પહેરવાં, ગોળાં અને એબીયલ માણસને અડવું નહિ, ખરાબ વાસ, બીક ઉપજે એવી ચીજો અને તેવી વાતોપર ધ્યાન આપવું નહિ, સૂકાયેલું, ટાઢું, સડી ગયેલું અને બકાઈ ગયેલું અન્ન ખાવું નહિ, ખુશી ખુશાલીના પ્રસંગસિવાય ઘરની બહાર જવું નહિ. ભૂતના રહેણાણવાળી કેહેવાતી જગ્યાએ અને ક્રોધ મરી જાય તેને પાથરણે બેસવા વગેરે જગ્યાએ પણ જવું નહિ. મોટે સાહાદે બોલવું નહિ અને એવી બીજી પણ ગર્ભને અડચણ કરનારી જે જે બાબતો જણાય તે છોડી દેવી. શરીરને બહુ મહેનત પણ આપવી નહિ, સુવાનો પક્ષંગ પા ખાટલો ઉચો ન જોઈએ; બહુ મોટો હોવો જોઈએ અને સ્વચ્છ પાથરેલો જોઈએ. વળી સુતી વખતે હલકાં કપડાંજ શરીરપર હોવાં જોઈએ. જમતી વખતે બહુ મેવા મસાલાના 'રીચ' ખોરાકને બદલે સાદો પૌષ્ટિક અને રચિવાળો ખોરાક લેવો. આ સઘળી વર્ણવેલી બાબતોપર છુટક ચવાના વખતસૂધી ધ્યાન આપવાનું છે. સ્ત્રીની દાખા પરિપૂર્ણ થવામાં ખામી આવે, તો તે ખામી બાળકના અવ-

જ્ઞાનપુરીકાષ્ટંગ (લોહી સુધારનાર) સઘળી દવાઓમાં આતંકનિઘ્ન ગોળીઓ પહેલો દરજ્જો ધરાવેછે.

યવોમાં ઉતરેછે. તેમ શોક, દીલગીરી, ગુસ્સો અને અસં-
તોષ વગેરે દીલનાં દુઃખો જો ગર્ભવાળી સ્ત્રીને હોય તો તેની
અસર પણ તેના બાળકમાં ઉતરેછે. ઘોડાપર, પહાડપર, હાથી-
પર યા એવી ઉંચી જગ્યાપર ચઢડવું, કસરત કરવી, ઉતા-
વળે ચાલવું, પાણીમાં ચાલવું, કળાઓ કરવો, આળસ
ખાવી અને તીખાં, ઉનાં, ખાટાં તથા ભારે પકવાનો
ખાવાં, દિવસના સુવું અને રાતના જાગવું તેમજ ઉભે
પગે ખેસવું વગેરે બાળતોનો પણ ગર્ભવાળી સ્ત્રીએ
ત્યાગ કરવો.

ગર્ભ રહ્યા પછી સ્ત્રીને જુદી જુદી ચીજ ખાવાની
ધ્વંષ્ટિ આવેછે, ત્યારે જો તેણીની મરજીમારકતા પદાર્થો
આપવામાં આવે, તો શરવીર અને લાંબી આવરદાનાં
બાળકને તેણી જન્મ આપેછે. પણ જો તેથી વિરુદ્ધ એટલે
મનગમતા પદાર્થો આપવામાં ન આવે, તો તે લંગડા,
એખીયલ, ઠીંગણા, 'ધડીઅટ' અને આંધળા બાળકને
જન્મ આપેછે. ગર્ભવાળી સ્ત્રીની જે ઇંદ્રિયોની ધ્વંષ્ટિ
પૂરી પાડવામાં ન આવે તે ઇંદ્રિયોની ખામીવાળાં બાળકને
તેણી જન્મ આપેછે પણ એટલી સંભાળ રાખવાની
જરૂર છે કે, ગર્ભને ધન કરે એવી વસ્તુ નહિ આપવી
જોઈએ. બાળકોના મનની ખાસીયતોને માખાપની કુટેવની
અસર થાયછે. જો ગર્ભ રહેવાના વખતપહેલાં સ્ત્રી-

— તમારી ગુમ થયેલી શક્તિ પાછી આવે એમ ધ્વંષ્ટિ હોતો આ-
તંત્રનિગ્રહ ગોળીઓ વાપરો.

પુરુષવચ્ચે કંઠાસ થાયછે તો બાળક કબ્જાખોર થાયછે. અતિ દારૂ પીનારાં છાકટાં માખાપો, થોડી અકલવાળાં અને ખોડવાળાં બાળકો ઉત્પન્ન કરેછે. વખતે એમ પણ બનેછે, કે પહેલું જન્મેલું બાળક મંદબુદ્ધિનું અને તંદુરસ્તીવગરનું હોયછે અને પછીનાં બાળકો હુશીયાર અને તંદુરસ્ત હોયછે અથવા તો પહેલું બાળક હુશીયાર અને તંદુરસ્ત હોયછે તો પછીનાં બાળકો અશક્ત અને કમસમજનાં હોયછે. આમ થવાનાં કારણો પણ ઉપરનો નિયમ વાંચવાથી તુરત ધ્યાનમાં આવેછે.

ઉપરની સઘળી હકીકતઉપરથી હવે એમ પ્રુથ્વું સમજાયું હશે કે, જ્યારે જોડું દરદી હાલતમાં હોય ત્યારે તેઓએ છોકરાંની ઉત્પત્તિ નહિ કરવી જોઈએ. કારણ કે તેવી સ્થિતિમાં રહેલા ગર્ભથી ઉત્પન્ન થયેલું બાળક તેઓને એક બોજાજોડું અને દુઃખ ઉત્પન્ન કરનારું થઈ પડેછે. માતાની દરેક ભૂલ ગર્ભ રહેવાના વખતથી તે બાળકના જન્મસુધી બાળકને હાનિકારક થઈ પડેછે, ગર્ભ રહેતી વખતે બંને જણાં પોતપોતાના ગુણો બાળકને આપેછે પણ ગર્ભધારણના વખતથી તે તેના જન્મ-સુધીમાં તો માતાનાજ ગુણોની અસર બાળકપર લાગુ રહેછે. મહિનાવાળી સ્ત્રી જો બારે ખોરાક ખાય તો બાળકને કંઠમાળનું દરદ થાયછે. જો તેને લાંબા વખત

આવકેનિઝહ ગોળીઓમાં જીવન વધારનારી પ્રણી ઉમદા વન-સ્પતિઓ આવેછે.

સંધી બેસવાની ટેવ હોય તો બાળક નખળા બાંધાનું થાયછે. કોઈ પણ નાલાયક ઔષધ લેવામાં આવે તો બાળક ખરાબ સ્વભાવવાળું થાયછે. કોઈ પણ પારાની મેળવણીવાળું ઔષધ આપવામાં આવે તો બાળકને ગાંઠ તથા ખડીના રોગની અસર પડેલાં થીજ થાયછે. તેને 'કિંવનાઈન' આપવામાં આવે તો બાળકની બહારની ઇંદ્રિયોમાં એટલે મુખત્વે કરી સાંભળવામાં અને જોવામાં ખામી પેદા થાયછે. જો તેને કોઈ પણ કારણથી અરીણવાળી દવા આપવામાં આવે તો બાળકનું કલેબુ અશક્ત અને આંતરડાં કળજ થાયછે. મહિનાવાળી સ્ત્રી જો બહુ મહેનત કરે અથવા તો જો તેને હમેશાં થાકેલી સ્થિતિમાં રાખવામાં આવે તો તેનું બાળક ખામીભરેલું, ચેહરામાં, શરીરમાં અને બોલવામાં સમતોલવગરનું તેમજ બેડોળ થાયછે. ગર્ભમાં રહેલાં બાળકનો જો કે કુદરતે ધણો સારો બચાવ કરી રાખેલો છે, તોપણ ગર્ભ રહ્યાપછી સ્ત્રીપુરૂષવચ્ચેનો સંબંધ બંધ રાખવો જોઈએ. આ પ્રમાણે જંગલી લોકોમાં અને પશુ વગેરેમાં પણ રિવાજ આવેછે, છતાં અફસોસ છે કે સુધરેલા લોકોમાં તે સંબંધી બચકર બુલો થાયછે. ગર્ભ રહ્યા પછી તે સંબંધ જો જારી રાખવામાં આવેછે તો ઉત્પન્ન થનાર બાળકોના અવયવોની રચનામાં ખામી ઉત્પન્ન થાયછે. આવા વખતમાં કામનું

આતંકનિગ્રહ દવા અતિશય કિંમતી છતાં અતિશય સસ્તી મળે. છે. ગોળી ૩૨ નો રૂપિયા ૧.

વલણુ અટકાવવાને સ્ત્રીપુરુષનું સુવાનું ખીછાનું બૂદ્ધિ
રાખવું જરૂરનું છે. ગર્ભવાળી સ્થિતિમાં વખતોવખત
સંબંધ થવાથી બાળક કમજોર અને બદશિકલ થાયછે.
એટલુંજ નહિ પણ તેથી ધણી વખત ગર્ભ અધુરે પડે-
છે તેમજ સ્ત્રીની છુપી ઇંદ્રિયાં ધણાંક દર્દો સ્ત્રીનું જલદીથી
ધસાઇ જવું અને બાળકોનો નાની વયમાં નાશ એ સંબંધ-
મહિનાવાળી સ્થિતિના વખતમાં સ્ત્રીપુરુષવચ્ચેના સંબંધ-
નુંજ પરિણામ છે એટલુંજ નહિ પણ ઉત્પન્ન થનારાં
બાળકમાં, માબાપનો મનને વશ ન કરી શકનારો જુરસો
પણુ આંધે ઉતરેછે.

ગર્ભ રહેવાપછી પોતાની આગળનાં નાનાં બાળકને
ધવરાવવું એ માતા, ધાવનાર બાળક અને ગર્ભમાં
રહેલું બાળક, એ ત્રણેને નુકસાનકારક છે. આવી રીતે
બાળકને ધવરાવવાથી હિમેન અધુરે જાયછે અને કદાચ
બાળક જન્મ પામેછે તો તે સડો લાગેલાં, ડાળની માફક
ધીમે ધીમે દુર્બળ થઇ મરણ પામેછે.

જેમ માતાનું દૂધ તેમજ ધવાડવા રાખેલી આયાનું દૂધ
પણુ બાળકપર અસર કરેછે માટે માતા તથા ધવાડવા રાખેલી
સ્ત્રી તંદુરસ્ત હોય તોજ બાળક તંદુરસ્ત બાંધો પકડેછે.
ધવાડવા રાખેલી આયામાટે (બાળકલની રૂચનની શી-
સીઆરીમાં ચડી રહેલી પ્રજાએ) ખાસ ધ્યાન આપવું

જીવન ટકાવવાનું મૂળ, ઉત્તમ ઔષધોજ છે. આતંકનિગ્રહ ગો-
ળીઓ ઉત્તમ ઔષધોમાંજ પેહેલે નંબર છે.

જોઈએ. માતા (જે ખરેખર પોતાના શરીરની નાદુરસ્ત તખી-
યતને લીધે) પોતાના બાળકને માટે ધવરાવનારી સ્ત્રી રાખે, તો
તેણી પોતાની જાતની, મધ્યમ કદની, જુવાન, કશા પણ રોગ-
વગરની, નમ્ર સ્વભાવની, લોભી નહિ, તદ્દન હોશવગરની
પણ નહિ, સ્વચ્છ દૂધવાળી, લાંબા હોઠવગરની, ગોળ
થાનવાળી, શરીરના સઘળાં સામ્રુત અવયવોવાળી, અ-
શીલુ વગેરે કેશી વસ્તુને નહિ અડનારી, હૈયાત બાળકવાળી,
બાળકપર વહાલ રાખનારી, નીચ કામ નહિ કરનારી, સા-
રાં ખાનદાનની અને બીજાં પણ એવા સારા ગુણોવાળી
હોવી જોઈએ. ધવરાવનારી જે ઉંચાં થાનવાળી હોયતો તેને
ધાવનારું બાળક ભયંકર થાયછે. લાંબા થાનવાળી ધવરાવ-
નારીથી છોકરાનું નાક અને મોઢું દમાયછે અને વખતે
તેમાંથી બાળકનું મરણ પણ નીપજેછે. ધવરાવતી વખતે
ધવરાવનારીએ બાળકના માથાપર હાથ રાખવો જોઈએ.
વળી ધવરાવનારી એકજ હોવી જોઈએ. કારણ કે જૂઠાં
જૂઠાં ધાવણુ ધાવવાથી બાળકના શરીરમાં અનેક રોગો
જન્મ પામેછે. બાળકને ધવરાવવાનું શરૂ કરતી વખતે હમેશાં
થોડું દૂધ બહાર કહાડી નાખવું જોઈએ. જે તેમ કર્યા-
વગર ધવરાવવામાં આવે તો દૂધથી ભરેલાં થાનમાંથી દૂધના
જેસબંધ વહેવાથી બાળકને દમ અને તેને લગતા બીજા
રોગ ઉત્પન્ન થાયછે. ગુસ્સાથી અને દાહગીરીથી તેમજ બ-

સરજન, ડાકટર, વિદ્વાન અને ડાહ્યા ગૃહસ્થો એ દરેક આતંકનિ-
ગ્રહ ગોળીઓ વાપરવા ભલામણ કરેછે.

અચાંતરક અભાવથી સ્ત્રીનું દૂધ બળી જાય છે. માટે બ. અચાંપર ખ્યાર રાખનારી અને દીલગીરી તથા ગુસ્સા વ. ગરની સ્ત્રી ધવરાવવા માટે રાખવી. વળી ધવરાવનારી હસ્તક પોતાનાં બાળકને સોંપવા પહેલાં તે ધવરાવનારીના દૂધની તપાસ લેવાની બહુ જરૂરીયાત છે. દૂધને પાણીમાં નાખવાથી જો તે તેની સાથે મળી જાય, શીણુ ન દેખાય, પાણીમાં દોરાના વળની પેઠે દૂધ ફર્યા ન કરે, ઉપર તરી ન આવે, ફાટી ન જાય, પણ સ્વચ્છ અને સફેદ દેખાય તો તે દૂધને લાયક માનવું. ભૂખી, શોકમાં ગરક થયેલી, થાકેલી, ધાતુના બગાડવાળી, હમેલવાળી, તાવથી પીડાતી, બહુ નબળી, બહુ ભડી અને અશુભ વગેરે રોગોવાળી ધવરાવનારીનું ધાવણ બાળકના શરીરમાં અનેક ભતના રોગો ઉત્પન્ન કરે છે.

તનનાં કૌવતની જરૂરીઆતના પ્રમાણમાંજ મનના કૌવતની પણ જરૂર છે. સાધારણ બુદ્ધિનાં છોકરાં તો ધણાં ઉત્પન્ન થઈ શકે પણ તેજ બુદ્ધિવાળાં છોકરાં કેમ પેદા થઈ શકે એ જાણવું બહુ જરૂરનું છે. બાળકના જન્મ પછી તેને બુદ્ધિમાન કરવાના સઘળા પ્રયત્નો કામે લગાડવા કરતાં બાળક જ્યારે ગર્ભમાં હોય ત્યારે તેને બુદ્ધિમાન કરવાનું તેની માતાનું પ્રયત્ન વધારે સફળ ઉતરે છે. ગર્ભમાં રહેલાં બાળકની મનની કેળવણી ખીલવવાનો વખત ગર્ભના પાંચમા

લોહી સુધારણું, શક્તિ આપવી અને અનેક ભતનાં દરદો મટાડવાં એ આરંભનિમિત્ત ગણીઆનુંજ કામ છે.

મહિના પછીનો છે. પહેલા પાંચ મહિના તો માતાએ પોતાના શરીરને તનદુઃસ્તીવાળું રાખી અને એટલી કસરત આપવી, જેથી બાળકના શરીરના બાંધાની ખીલવણીનો પાયો રચાય છે, પણ પાંચમા મહિના પછી બાળકનું મગજ ખીલે છે, ત્યારે માતાએ પોતાની બુદ્ધિ વધે એવાં પુસ્તકોનો સારી પેઠે અભ્યાસ કરવો જોઈએ. ગર્ભમાં રહેલાં બાળકના મનનું કૌવત વધારવાનો એજ ઉત્તમ રસ્તો છે. માતા જે પોતાના બાળકને એક છટાદાર બોલનાર કરવા માગતી હોય તો તેણીએ ઘણાં ઉત્તમ બાપણો સાંભળવાં જોઈએ અને બની શકે તો આપવાં જોઈએ અને જે ઉત્તમ ચિત્રકાર કરવા માગતી હોય તો તેણીએ સારાં સારાં ચિત્રો જેવાં જોઈએ અને તેવિધે મનમાં વિચાર કર્યા કરવો જોઈએ અને ચિત્રો દોરવાની કોશિશ કરવી જોઈએ. એજ પ્રમાણે બાળકને જે જે વિષયમાં ઉત્તમ બનાવવાની ઇચ્છા હોય તે તે વિષયનો વિચાર અને ખ્યાલ તેની માતાએ કરવો જોઈએ અને તે તે વિષયમાં હુસિયાર અને પ્રવીણ થવાની અથવા તે શીખવા મંડવાની અને જાણવાની કોશિશ તેણીએ કરવી જોઈએ. એકજ માતાનાં બે છોકરાંમાં ઉપર પ્રમાણે ફજવણી મળેલું બાળક વધારે હુસિયાર થાય છે અને ફજવણીવગરનું બાળક ગાદલ રહે છે. આ ઉપરથી આપણે સિદ્ધ કરી શકીએ છીએ, કે ગર્ભ-

નહિ થાકતાં માણસોજ કામને પાર મૂકે છે, આતંકનિગ્રહ ગાળાઓના સેવનથી થાક લાગતો નથી.

વાળી સ્ત્રીના મનની લાગણી ગર્ભમાં રહેલા બાળક ઉપર થાય છે. ગર્ભવાળી સ્ત્રીને ક્ષાય કેમ કદરૂપા પુરૂષ સાથે વાતચિત કરવાનો પ્રસંગ આવે અને પછી તે પુરૂષના રંગ રૂપ અને એહેરાનો તેણીને વિચાર આવ્યા કરે તો તેણીનું બાળક પણ તેવું જ કદરૂપું થાય છે. જો બાળકને બહાદુર અને હિમ્મતવાન બનાવવાની ઇચ્છા હોય તો હમેશવાળી સ્ત્રીએ બહાદુર અને હિમ્મતવાન થવું જોઈએ. ધારતી અને ભયની અસર પણ ગર્ભમાં રહેલાં બાળક ઉપર થાય છે. જો તેવા વખતમાં બાળક જન્મ પામે તો તે તરત મરી જાય છે અથવા થોડા મહિના સુધી જીવીને મરી જાય છે અને ક્ષાય લાંબો વખત જીવે છે તો તે મૂર્ખજ રહે છે.

પિતા અને માતા જાને તંદુરસ્ત હોય તો બાળક પણ તંદુરસ્ત અવતરે છે અને બન્નેમાંથી એક પણ નબળું હોય તો બાળક પણ નબળું અવતરે છે. અશક્ત માબાપોનાં છોકરાં અશક્ત હોય છે, વિપત્તિ માબાપોનાં છોકરાં વિપત્તિ નિવડે છે અને દુકામાં જે જે કુટેવો માબાપોમાં હોય છે તે તે કુટેવ તેનાં બચ્ચાંઓને પણ વારસામાં મળે છે એટલે કે માબાપના દરેક અનીતિના પરમાણુ છોકરાંને વારસામાં મળે છે. અરસોસ માત્ર એટલો જ કે માબાપોની બૂઝની શિક્ષા તેનાં છોકરાંને ભોગવેલી પડે છે. આ ડેકાણે મારે જણાવવું જોઈએ કે, જેમ માબાપોની અનીતિના પા-

કુટેવથી થયેલાં દરેક ભતનાં દરદોમાં આતંકનિમ્મદ જોળીઓ પારેલી અસર કરે છે.

માણુઓ તેમ નીતિના પરમાણુઓ પણ છોકરાંને વારસામાં મળેછે. રોગિષ્ઠ માળાપોનાં છોકરાં રોગિષ્ઠ અવતરેછે, તેવા ધણા દાખલા આપણે જોયા છે અને જોઈએ છીએ. દુંકી નજર, ખંધ, દમ, વામ વગેરે બીજાં દરદો પણ માળાપ તરફથી છોકરાંને વારસામાં મળેછે.

માણુસ જ્યારે ઘોડા, બળદ, કુતરા કે એવાં બીજાં જાનવરો સારાં મજબૂત થાય તેને માટે મજબૂત અને તંદુરસ્ત જોડાં શોધેછે. ત્યારે પોતાનાં બાળકો મજબૂત અને તંદુરસ્ત થવા માટે સ્ત્રી પસંદ કરવાના સંબંધમાં પુરૂષ અને પુરૂષ પસંદ કરવામાં સ્ત્રી બેદરકાર રહે એ કેટલી અદસોસની વાત છે ? સ્ત્રી કે પુરૂષમાંથી કોઈ પણ નબળા બાંધાનું હોય તો તેવચ્ચેનાં લક્ષ એકદમ અટકાવવાં જોઈએ; પણ જ્યાં સુધી બાળકોને વારસામાં દરદ કેવી રીતે મળેછે તેનું જ્ઞાન લોકોમાં પૂરેપૂરું નહિ ફેલાય ત્યાં સુધી એમ થવું ધણું અસંભવિત છે. “ માળાપ તેવાં છોકરાં ” એ કહેવત માળાપનાં તનના બાંધા અને મનના વિકાર ઉપર ધ્યાન આપીનેજ નિકળેલી હોય એમ જણાયછે. અતિ અદસોસ કરવા જેવું છે કે પૈસો, ઉંચી જાત અને એવીજ બીજી કેટલીએક બાબતોપર વિશેષ ધ્યાન આપી પરસ્પર જોડાં બંધાયછે. અને આવી રીતે કંજોડાં બંધાઈ નબળા એલાદ ઉત્પન્ન થાયછે. એક પૈસાદાર જીવાન્યો

આતંકનિગ્રહ ગોળીઓ રાત્રિમાં તેમજ દિવસમાં પણ થતા ધાતુ-ધાતને અટકાવેછે.

ગમે એવો બેડાળ, રોગિષ્ઠ અને ખુબખ હોય તો પણ તે રૂપાળો, તંદુરસ્ત અને હુશિયાર તરીકે પસંદ કરવામાં આવે છે. કેવી પૈસાની કરામત ? સારી જેવી સંખર રીત લાવનારી ખહીવાળી ખુબીયલ સ્ત્રીની સાથે લગ્નના પવિત્ર ગાંઠથી બેડાળમાં એક તંદુરસ્ત; લોભી અને દેખતી આંખે આંધળો પુરૂષ જરા પણ અચકાતો નથી. બુદ્ધિમાન મા-બાપનાં છોકરાં તેવાંજ નિવડે છે. ઘણું કરી મોટાં, પ્રખ્યાત માણસોની માતા તેવાંજ ગુણુવાળી હોય છે. કારણ કે પિતા ગમે તેવી ઉત્તમ શક્તિ ધરાવતો હોય પણ માતા નખળા બાંધાની હોય તો તેણી કદી સારાં, મજબુત બાંધાનાં છોકરાંને જન્મ આપી શકશે નહિ. વળી અનુભવથી એમ પણ સાબીત થયું છે કે, ફક્ત માતાપિતાનાંજ નહિ પણ પોતાના દાદા વગેરેના પણ ખાસ ગુણો, ખામીઓ અને દરદો થોડે અથવા ઘણે દરજ્જે વારસામાં લઈને છોકરું અવતરે છે. પુરૂષની તરફના ગુણ અને ખામીઓ પુરૂષને અને સ્ત્રીની તરફના ગુણ અને ખામીઓ સ્ત્રીને મળે છે. વળી દાડ પીવાની, ખુન કરવાની અને આપઘાત કરવાની ટેવ તથા ધેશછા પણ વારસામાં ઉતરે છે. દુનિયામાં જે જે ગુનેહગાર માણસો આપણા જોવામાં આવે છે તે સખળાં ગુનેહગાર રાખાપોનાંજ છોકરાં છે.

માબાપની તંદુરસ્તી અને ગુણુદોષોઉપરજ છોકરાંની

સહેજ બી લ'પટ વિચારે આવવાથી થતો વીર્યપાત આત્મકનિમિદ્ધ
ગોળીઓથી અટકે છે.

તનમનની હાલતનો આધાર રહેછે. એમાંથી એક પણ નબળું હશે તો બાળક પણ નબળું નિવડશે. સ્ત્રી અને પુરુષમાં જોડાણે દરજ્જે ખામી તેટલે દરજ્જે તે ખામીનું પરિણામ બાળકને ભોગવવું પડેછે. સ્ત્રી અને પુરુષ જો પોતાની નાની વયમાં માબાપ થાય તો તેથી અવતરેલાં બાળકમાં તેના તરફથી મળેલા ગુણો ઘણીજ અધુરી હાલતમાં જોવામાં આવશે. પુષ્પ ઉમ્મરે પહોંચેલાં માબાપોનાં છોકરાં ઘણાં મજબૂત બાંધાનાં અને રૂપાળાં નિવડશે. આ બાબત તો ખરીજ છે કે કુટુંબી જીવાનીવાળો પુરુષ, પોતાનાં બાળકને પૂરેપૂરી જીવન શક્તિ (vitality) આપી શકતો નથી તેવીજ રીતે નાની ઉમ્મરની છોકરી નાનાં અને ઝીણાં બાળકને જન્મ આપે તેમાં શી નવાઈ?

જેમ નાની ઉમ્મરનાં માબાપો તંદુરસ્ત બાળકો ઉત્પન્ન કરી શકતાં નથી તેમ બહુ મોટી ઉમ્મરે પહોંચેલાં માબાપો પણ તંદુરસ્ત બાળકને ઉત્પન્ન કરી શકતાં નથી. અને તેથી એમ સિદ્ધ થાયછે કે નબળા બાંધાનાં બાળકો કાં તો કાચી ઉમ્મરનાં માબાપોનાં અથવા તો ધરડાં માબાપોનાં છોકરાં હોવાં જોઈએ. કારણ કે નાની ઉમ્મરનાં માબાપોનાં શરીર અને મન નાનાં હોય છે તથા ધરડાં માબાપોનાં શરીર અને મન વપરાઈને ઘસાઈ પીસાઈ ગયેલાંજેવાં હોય છે. આથી બીજી વાત એ સાબીત થાયછે કે સઘળા રીતે

કામોત્તેજક બાગેતું થોડાં યાંત્રો વખતનું અશક્તપણું આ-
તંકનિગ્રહ ગોળીઓથી દૂર થાયછે.

લાયક દેખાતાં બાળકો સારી રીતે પુખ્ત ઉમ્મરે પહોંચેલાં માળાપનાંજ છોકરાં છે. કારણ કે લાયક ઉમ્મરે માતાપિતાનાં તન અને મન બરાબર સંપૂર્ણ હાલતમાં આવેલાં હોયછે. આપણે ઇતિહાસપર નજર કરીશું અને અતિ પ્રખ્યાત માણસો તરફ જોઈશું તો તેઓ છોક નાની વયનાં માળાપનાં કે ઉમ્મરે પુગેલાં માળાપનાં છોકરાંનહિજ હોય. સારી પેઠે પુખ્ત ઉમ્મરે પહોંચેલાં માળાપનાં છોકરાં અનુક્રમે એક બીજાની સાથે સરખાવતાં થોડે થા ધણે દરજ્જે વધુ થા ઓછી ખામી લઈ અવતરેછે અને તેથી એવું અનુમાન થાયછે કે સૌથી નાના છોકરાને પિતાની મિલ્કતનો મોટો ભાગ વારસામાં આપવાનો જે રીવાજ છે તેનું કારણ પણ એજ હોવું જોઈએ. કારણ કે મોટી ઉમ્મરે થયેલાં નાનાં છોકરાંમાં માળાપતરફના જેટલા મજબૂત ગુણ હોવા જોઈએ તેટલા હોતા નથી. અને તેથી તે દુનિયામાં આગળ વધવાને અશક્ત રહેછે અને તેટલાજ માટે તેને વધારે હિરસો મળવાની જરૂર છે. આ ઉપરથી એક બીજો સાર આપણે કાઢી શકીએ છીએ, કે છોક નાની ઉમ્મરે તેમજ છોક મોટી ઉમ્મર બાળકની ઉત્પત્તિને માટે નાલાયક છે. માટે તેવી ઉમ્મરે બાળકની ઉત્પત્તિ થતી અટકાવવીજ જોઈએ. નહિ પાકેલું તેમજ સડી ગયેલું વીર્ય કદી પણ સારો દેખાવ આપતું નથી.

આવંકનિમ્મલ ગોળીઓમાં જ્ઞાનતંત્રીઓને બળ આપવાનો ખાસ ગુણ રહેલો છે.

દુનિયાદારીનાં સધળાં સુખોનો આધાર લગ્નઉપર છે. ખરી લગ્નની સ્થિતિ એ દુનિયામાં સૌથી સરસ સુખની સ્થિતિ છે. લગ્નમાં જોડાયાપછી બન્ને પક્ષ એકબીજાનું તરફ પવિત્ર હોયતો તેનું પરિણામ કાંઈ જુદું જ આવે છે. પણ અરે ! આ બાબત સમજે છે કોણ ? પતિ પસંદ કરવામાં ઘણી બાબતો ધ્યાનમાં રાખવાની જરૂર છે. સ્ત્રીપુરુષો જોમ પોતાનાં સુખને સાફ પરણે છે તેમ તેઓ પોતાનાં ભવિષ્યનાં બાળકોનું પણ હિત ધ્યાનમાં લઈ પરણતાં હોય તો કેવું સાફ ! પતિની નાદુરસ્તી તેની સ્ત્રીને પણ દુઃખદાયક છે એટલું જ નહિ પણ તેના ભવિષ્યના વંશવેણાપર પણ આવી પડે છે. પ્રથમ સ્ત્રીને તેનું રૂપ અને પૈસો જોઈ પસંદ કરે છે અને સ્ત્રી પણ પુરુષને તેનું રૂપ અને પૈસો જોઈ પસંદ કરે છે. પણ એક બીજાને પસંદ કરવામાં કંઈ કંઈ બાબતો જરૂરની છે તે તેઓ જાણતાં નથી. પરણવાપહેલાં વિચાર કરવો જોઈએ કે તમારે માટે કયો ઘણી કે કંઈ સ્ત્રી લાયક છે. કારણ કે તેનાપર તમારા ભવિષ્યનો આધાર છે. પોતાના ઘરને માટે કાંઈ જનવર પસંદ કરતી વખતે માણસ તેની બધી રીતે તપાસ કરે છે, ત્યારે લગ્ન કે જેનાપર ભવિષ્યનાં સધળાં સુખોનો આધાર છે તેમાં જરા પણ વિચાર કર્યાવિના જોડાવું એ ભૂલ અને બયબરેલું છે. એકબીજાની સાથે લગ્નમાં જોડાતી વખતે પર

બદનના નૂદા નૂદા બાગોને જોઈતી મનજુતી આપવી એ આત્મકનિમિત્ત ગોળીઓનું જ કામ છે.

સ્પરના બાંધાની બરોબરી, ઉમ્મરનો તરાવત અને એક-
બીજાને મળતા વિચારો સંબંધી જરૂર વિચાર કરવો જોઈએ.
જેવા ગુણ પુરૂષમાં તેવાજ ગુણ સ્ત્રીમાં હોય અને તેઓ
જો લગ્નથી સાથે જોડાય તોજ તેઓ સુખી જીંદગી ગુ-
જારી શકે, બુદ્ધિમાન જ્યેષ્ઠલની સાથે, ઉદાર કંબુસની
સાથે, તંદુરસ્ત નાદુરસ્તની સાથે અને એવીજ રીતે પરસ્પર
વિરુદ્ધ ગુણ ધરાવનાર જોડાંઓ, સાથે જોડાવાથી જોશક માદાં
પરિણામ આવેછે. જો સ્ત્રી, છાકટ ધણીને પસંદ કરે તો
તેણીને માટે ગરીબ સ્થિતિ, દુઃખ અને ભુખમરનો વખત
નજદીક છે એમ તેણીએ નક્કી માનવું, એટલુંજ નહિ પણ
એ જોડાંથી ઉત્પન્ન થનાર છોકરાંઉપર પણ તેની નાશકારક
અસર થાયછે. કોઈ પણ હલકી જાતનો વ્યસની પુરૂષ પણ
પતિ થવાને નાલાયક છે. જે પુરૂષ પોતાની માતા તથા
બહેનોને અપમાન આપતો હોય તે પણ પતિ થવાને ના-
લાયક છે. કારણકે એવી ચાલથી તે પોતાને હલકા અને
ઘાતકી પુરૂષમાં ખપાવેછે. પુરૂષનો બહારનો અદેખાઈ ભર્યો
અને નીચ દેખાવ તેના અંદરના હલકા ગુણોને ગોચા એક
સાંકળીયા (Index) સમાન છે. માટે તેવો શખ્સ પતિ
થવાને લાયક નથી. આ પ્રમાણે પતિ પસંદ કરવામાં એક
સ્ત્રીને ધણી બાબતો તપાસવાની છે. પણ અશ્વસોસ ! તેમ
થોડીજ સ્ત્રીઓ કરેછે. ધણી વખત ધણી સ્ત્રીઓ દીવો લઈ

આતંકનિગ્રહ ગાળીઓમાં પાત્રનકિયાને મદદ કરી સારી ભુખ
લમાડવાનો ઉમદા ગુણ રહેલો છે.

કુવામાં ઉતરેછે બલકે તેનાં માળાપોજ તેણીએને કુવામાં નાખેછે. વિચાર કર્યાવગર ઉતાવળે પતિ પસંદ કરવામાં પાછળથી ધીરજથી અપ્રસોસ કરવો, એજ પરિણામ આવેછે. જો કે હું કુંવારા રહેવાની ભલામણ કરતો નથી, પરંતુ માઠાં પરિણામવાળાં લગ્નમાં જોડાવાકરતાં કુંવારા રહેવું એ વધારે સાફ છે.

જેમ સ્ત્રીને પતિ પસંદ કરવામાં, તેમ પુરૂષને સ્ત્રી પસંદ કરવામાં પણ ઘણી બાબતો ધ્યાનમાં રાખવાની જરૂર છે. કોઈ પણ દરદથી પીડાતી સ્ત્રી પત્ની થવાને નાલાયક છે. અતિ નાની કમ્મરને ખુબસુરતીની નિશાની ધારવી એ ભૂલભર્યું છે; એવી સ્ત્રીઓ તંદુરસ્ત બાળકને જન્મ આપી શકતી નથી. જેને સારી કેળવણી મળી હોય તેજ સ્ત્રી પત્ની થવાને લાયક છે. આ જગ્યાએ કેળવણી શબ્દ લખ્યો છે તેથી એમ ન સમજવું કે મોટી મોટી પરીક્ષાઓ આપેલી હોવી જોઈએ, પણ જેણે ધરના કામકાજમાં સારી કેળવણી લીધી હોય તેજ પત્ની થવાને લાયક છે. જે સ્ત્રીને સાફ રાંધતાં આવડતું હોય, અને સીવવા ભરવાના કામમાં પૂરતું જ્ઞાન હોય તેમજ જે સફાઈથી ઘર રાખી બાળતી હોય અને સુધડ હોય; તેમજ સૌથી વધારે તો જેને બાળકો કેમ ઉછેરવાં એ સારી રીતે આવડતું હોય તેજ ખરેખર પત્ની થવાને લાયક છે. ઉપર

આતંકનિગ્રહ ગોળીઓ મનની તેમજ તનની ખન્ને ભત્તની યાદને દૂર કરેછે.

બતાવેલાં કામોમાટેજ સ્ત્રી પસંદ કરવાની છે એવી મત-
લબ્ધ નથી પણ તે તેવાં દરેક કામમાં હુશીયાર અને પહેલી
પંક્તિની થાય એમ કહેવાની મતલબ છે. આજસુ સ્ત્રી
મદદગાર થવાને બદલે બોળરૂપ થઈ પડે છે અને ચાલાક
ઉઘોગી સ્ત્રી થોડાં સાધનોથી ધરને ધરના ખરા રંગરૂપમાં
લાવી મુકી પતિનું હૈયું હરખાવે છે. સાચી બલી અને
ઉઘોગી સ્ત્રી ખરેજ એક બેમુલો ખજાનો છે પણ અક-
સોસ ! તેથી ઉલટા ગુણ ધરાવનારી સ્ત્રી આ કંઈ સં-
સારસાગરમાં છેવટે જરૂર ડુબાવે છે. માટે ફક્ત ખુબસુરતી-
પરજ લોભાઈ ન પડતાં હમેશાં મનખૂત બાંધાની સ્ત્રીનેજ
પત્નીતરીકે પસંદ કરવી જોઈએ. કારણકે તેવી સ્ત્રી મન-
ખૂત બાંધાનાં અને તાંદુરસ્ત બાળકોને જન્મ આપે છે. જે
સ્ત્રીને બચ્ચાંઓતરફ કુદરતી અભાવ અને અણુગમો હોય,
તે સ્ત્રી પણ પત્ની થવાને લાયક નથી. અને છેવટે તમે
જે પત્ની પસંદ કરો તેનો ખરો સ્વભાવ કેવો છે તે ઓ-
ળખીનેજ તેની સાથે લગ્ન કરજો.

એક લોહીનાં સ્ત્રીપુરૂષવચ્ચે લગ્ન થવાથી તે જોડાનાં
છોકરાં બેહેરાં, મુંગાં, આંધળાં, મૂર્ખ અને તનમનની
બીજી શક્તિઓમાં ઉતરી ગયેલાં માલમ પડે છે. હિંદુધર્મ-
શાસ્ત્ર અને મુસલમાનીધર્મશાસ્ત્ર પણ માંહોમાંહે એ-
ટલે સગપણમાં લગ્ન ન કરવાં એમ કહે છે. કારણકે માંહો-

આતંકનિગ્રહ ગોળીઓના અનહદ ફાયદાને લીધે ૨૫ હજાર
કરતાં પણ વધારે સર્પીફિક્ટો મળ્યાં છે.

માંહે લગ્નથી જોડાયેલાં જોડાંના તનમનનાગુણો એકસરખા હોવાને લીધે તે તેનાં બાળકમાં વધારે મજબૂતાઈથી પ્રવેશ કરેછે અને તેટલામાટે માતા તથા પિતાના પક્ષનાં ચોક્કસ નજદીકનાં સગાંઓમાં લગ્નની ગાંઠથી બંધાવું નહિ, ગમે તેટલો મોટો વારસો અને રીત યા પક્ષું મળવાનું હોય તોપણ જે કુળમાં પુરુષોની હિતપત્તિજ ન થતી હોય, કોઈ પણ જાતની ઉચી કુળવંશી જે કુળમાં કોઈને ન મળી. હોય અને ખંડ, કોઠ, ફેરફાર હરસવગેરે દરદો જે ખાન-દાનમાં ઓધે ઉતરતાં હોય, તે કુળની કન્યા કદી પણ પરણવી નહિ. સાધારણ જોઈએ તે કરતાં મોટા અવયવો-વાળી, રોગિષ્ઠ, બહુ ફેવાંવાળી, તદ્દન ફેવાંવગરની અને ઠોર તથા બયબીત નામવાળી સ્ત્રીને કદી પણ પત્નીતરીકે પસંદ કરવી નહિ.

પુત્રનુમાં નામવાળી, હંસ અને હાથીની માફક ચાલનારી, ખુબસુરત, નાનુક અને જેતા વાળ, ફેવાં તથા દાંત ઝીણા હોય એવી સ્ત્રીનેજ પત્ની તરીકે પસંદ કરો, પરંતુ આ સધળા ગુણોવાળી છતાં જો તે ઉમ્મરે મોટી હોય તો તેનાથી દૂરજ રહેજો. સ્ત્રી પસંદ કરવામાં આટલી બધી સંભાળ રાખવાની જરૂર છે તેનું કારણ એટલુંજ કે જે જે બાબતો માણસને સાધારણ રીતે પ્રીતિ અને પ્યાર ઉત્પન્ન કરનારી છે તે સધળી બાબતો તેવી સ્ત્રીમાં એકઠી રહેલી છે. જીવાન, રૂપાળી અને

અતિ વ્યભિચારથી થયેલી નબળાઈ પણ આતંકનિગ્રહ ગોળી ઓથીજ દૂર થાયછે.

ઉપર કહેલાં સારાં લક્ષણોવાળી સ્ત્રીમાં ધર્મ અને લક્ષ્મીનો સમાવેશ થાય છે.

જો અતિ વિષયાંધ સ્ત્રીસાથે ઉત્તમ માનસિકશક્તિ તેમજ ઉત્તમ શારીરિકશક્તિ ધરાવનાર પુરુષનો સંબંધ થાય તો તે પુરુષનો પણ નાશ જલદીથી થાય છે, કારણકે તેની સ્ત્રીસાથે જોડાયાપછી તેને માનસિક અને શારીરિક એ બન્ને શક્તિનો ખર્ચ કરવો પડે છે અને તે બન્ને શક્તિનું એકી વખતે ખર્ચ કુદરતથી સહન થતું નથી. જેને લખવા, વાંચવા, બણવા વગેરેનું કામ હોય તેણે કાંતો સ્ત્રીના સંબંધમાં અતિયોગનો ત્યાગ કરવો અને કાંતો માનસિક મેહેનતનો ત્યાગ કરવો, નહિ તો તેનું પરિણામ મોતસિવાય બીજું કશું આવતું નથી.

લગ્ન થયાપછી રોગિષ્ટ બાળકો ઉત્પન્ન થવાનાં કારણોમાં હજુ આપણે એક બીજા ભયંકર કારણનો ઉમેરો કરી શકીશું. જુવાન માણસોનો મોટો ભાગ લ'પટપણાને લીધે અથવા પૂરતી રીતે પવિત્ર જીંદગી નહિ ગુળરી શકવાને લીધે ગરમીના એપી રોગનો ભોગ થઈ પડે છે. ગરમી પ્રથમ પુરુષ કે સ્ત્રીને છુપી છદ્મિપર દેખાવ આપે છે અને તેનો આકાર પ્રથમ એક નાનાં ચાંદાજેવો હોય છે, તેની અસર શરીરમાં ધીમે ધીમે પસરે છે અને પછી તેમાંથી કારણાંધ ત્રાસજનક પરિણામો ઉત્પન્ન થાય છે. એવું કાઈ

નાદાન વયમાં કરેલી કુટવથી આવેલી કમતાશત આતંકનિમ્મલ ગ્રાણીઓથીજ નાશ પામે છે.

પણ દરદ નથી કે જેની ખાનેખરાબીની સરખામણી આ દરદની ખાનેખરાબીસાથે થઈ શકે. તે રોગ પોતાની ઝેરી અસરથી આખા શરીરને બગાડી નાખેછે તથા મળખ્યુત અને તાંદુરસ્ત બાંધાના માણસને પણ બેહાલ બનાવી રંગ-રૂપવગરનો કરી મૂકેછે. ગરમીનું દરદ આંખને પણ અસર કરેછે અને છેવટે તે, માણસને આંધાપો આપેછે. આ દુષ્ટ રોગનાં ભયંકર પરિણામો કાબેલ ડાકટરને પણ કાયર કાયર કરી નાખેછે. ગરમી છુપા ભાગપર તેમજ શરીરના બહારના ભાગઉપર અસર કરેછે એટલુંજ નહિ, પણ તે દેહસું, તદ્દલી અને એવા બીજા શરીરના દરેક અવયવઉપર પણ અસર કરેછે. આ દરદ, દર્દીપર જરા પણ દયા બતાવતું નથી. તે એકવાર લાગુ પડ્યું તો તેને પાયમાલ કરી મૂકેછે. ગરમીના એપી રોગની અસરવાળા ઘણા જીવાન પુરૂષો પોતે એ દરદમાંથી મુક્ત થયા છે, એમ સમજીને અથવા મુક્ત ન થયા છતાં બેદરકારીથી જીવાન નિર્દોષ કન્યાસાથે લગ્નમાં જોડાયછે અને તેથી તેના એપી રોગની અસર તે સ્ત્રીને પણ થાયછે. પુરૂષના હોઠપર નજીવી ગરમીની અસર હોય ત્યારે પણ જો તે પોતાની સ્ત્રીને 'કીસ' લે તો તેથી પણ સ્ત્રીના હોઠપર ગરમી લાગુ પડેછે અને એજ પ્રમાણે વીર્ય-મર્ગે પણ સ્ત્રીને ગરમી લાગુ પડેછે. ગર્ભસ્થાનમાં રહેલાં બાળકને પિતાતરફથી વારસામાં મળેલી ગરમીની અસર

દરેક જાતના ધાતુક્ષયને માટે આતંકનિગ્રહ ગ્રાણીઓ એક ખંડો ઈલાજ છે.

સ્ત્રીના ઉપર થાયછે પણ તે વ્રાતથી અજાણ્યા પુરુષો પોતાની નિરપરાધ પત્નીપર પાતિવ્રત્યના ભંગનો આરોપ મૂકેછે. ગર્ભથી મળેલી ગરભીથી બાળક મુલેલું અવતરેછે, અથવા જીવેછે તો તે દરદીજ રહેછે અને તે પછી દરેક હમેલ-વખતે સ્ત્રીને અધુરે જાયછે. આવા વખતમાં સ્ત્રી અને પુરુષ એ બન્નેએ સારા ડાકટરની દવા કરવી જોઈએ. તંદુરસ્ત સ્ત્રીને અધુરે જવામાં તો પતિતરશથી હરકોઈ રીતે મળેલી ગરભીજ કારણુ છે. સ્ત્રીના શરીરમાંથી ગરભીની અસર દૂર થઈ ન હોય ત્યાંસુધી તે સ્ત્રી ગમે એટલીવાર હમેલદાર થાય તોપણુ તે દરેક વખતે, કોઈવાર બાળક ગર્ભમાંજ (પેટમાંજ) મરી જાયછે અને કોઈ વખત જન્મીને તે મરી જાયછે અને કોઈ વખત તંદુરસ્ત સ્થિતિમાં અવતરે છે છતાં થોડા દહાડાપછી તે ગળાતું જાયછે અને છેવટે મરણુ પામેછે. ઘણી વખત અધુરે જવાથી તે સ્ત્રીનું પણ મરણુ નીપજેછે. ગરભીનો એપી રોગ સ્ત્રીને પોતાના પતિતરશથીજ સીધી રીતે મળેછે એમ પણ નથી, પરંતુ ગર્ભમાર્ગે પણ મળેછે. પુરુષના શરીરમાં ગરભીનો એપી રોગ એવી રીતે બરાબ જોસેછે કે, તે સ્ત્રીને સંયોગને વખતે લાગુ પડતો નથી, પણ જ્યારે મહિના રહેછે ત્યારે તે ગર્ભમારશ્તે તેને લાગુ પડેછે. ગરભીના દરદવાળી માતા જો ગરભીની અસર ગર્ભમાં રહેલાં બાળકને આપી શકે તો તે બાળક પોતાના

કમરનો દુખાવો, પગની કળતરવગેરે દરદો આતંકનિમ્મલ ગોળાઓઆગળ બિલકુલ ટકી શકતાં નથી.

પિતાના તરફથી મળેલી ગરમીની અસર પોતાની માતાને પણ આપી શકે, એ ખીના વગરતકરારે સાબીત થઈ શકે છે. ધવાડનારીની ગરમીની અસર છોકરાંને અને છોકરાંની ગરમીની અસર ધવાડનારીને પણ લાગુ પડે છે. ખાવાનાં વાસણો, પહેરવાનાં લૂગડાં છત્રી, લાકડી, હોઝા, પેનસીલ, કલમ, કાગળ અને ચમચા વગેરે પણ તે દરદવાળા દરદીના ઉપયોગમાં આવ્યા હોય તો તેથી પણ તે દરદ ખીન્નને લાગુ પડે છે.

જીવાનીની ગેરવર્તણૂકનું ૧૭ દરદ અને મોત સિવાય ખીજી કંઈ નથી, એ, બદ્દેલીમાં પડેલાં જીવાન માણસોએ નક્કી માનવું. ગરમીથી પુરૂષનો બહારનો દેખાવ ખરાબ થઈ જાય છે, નાક ખવાઈ જાય છે, હોઠ બગડી જાય છે, આંખોનાં દરદો થાય છે, સંધિવા થાય છે અને જેમ જેમ તે દરદ ધર કરતું જાય છે, તેમ તેમ તે હાડકાંમાં અસર કરતું જાય છે અને છેવટે તે દરદી દુઃખી દુઃખી થઈ મરણ પામે છે. પતિ ગરમીના દરદથી તદ્દન મુક્ત થયો ન હોય ત્યાંસુધી તેની સ્ત્રીએ કોઈ પણ બાળકને જન્મ ન આપવો એ વધારે શિષ્યામણુભરેલું છે; કારણ કે તેવી રિયતિમાં બાળકને ઉત્પન્ન કરવું એ એક ઈશ્વરી ગુનાહ છે. ગરમીના રોગવાળાં માખાપોથી ઉત્પન્ન થતાં છોકરાં ગર્ભમાં મોતથી બચી પણ જાય છે અથવા તો તે રોગની કંઈ પણ નિશાનીવગર જન્મ

પણાં બચકર દરદોનું છેવટ લાવવા આતંકનિગ્રહ ગોળીઓની જ બલામાણ કરવામાં આવે છે.

પણ લેછે, પરંતુ એથી સંતોષ પામવાજેવું નથી. માખાપ-
તરફથી વારસાફી મળેલી ગરમીની અસર જે સ્પષ્ટ જણ-
વામાં ન આવે તે વધારે મુસીબતભરેલું છે. ગરમીવાળાં
માખાપોનાં છોકરાંઓમાં કદાચ ગરમીની અસર ન હોય,
તોપણ તેઓ વારસામાં નખગાઇ લઇનેજ અવતરેછે. વળી
તેઓ નાળુક, ખરાબ દેખાવનાં, માંદાં, કરમાઇ ગયેલાં,
ધુજતાં, ઠીંગણાં અને ધરડાં માણસજેવાં દેખાયછે. આવાં
છોકરાંઓ મોતને સાથે લઇનેજ ફરેછે. તેઓ મોટાં થવાને
વાસ્તે જન્મ લેતાં નથી અને જીવેછે ત્યાંસુધી અવયવોના
અધુરા અને અશક્તપણાને લીધે જીવવાને વાસ્તે નાલાયકજ
દેખાયછે. વારસામાં મળેલી ગરમીની અસરવાળાં બાળકો
માંદાં પડેછે ત્યારે ખીજાં સાધારણ બાળકો મંડવાડમાં દુઃખ
ભોગવે તેના કરતાં વધારે અને લાંબા વખતસુધી દુઃખ
ભોગવેછે અને તેવાં બાળકો કંઠમાળ, જૂદી-જૂદી જાતોની
ગાંઠોની અસર, તાવ, આંચકી, ખહી વગેરે ફરદોને સાથે
લઇનેજ અવતરેછે. જીવાન સ્ત્રીઓમાં ગર્ભસ્થાતની
નમળાઇ અને દૂર બેસવામાં અનિયમિતપણું, વગેરે ફરદો
વારસામાં મળેલી ગરમીનું પરિણામ છે એમ સાબીત થઇ
ચુક્યું છે.

મનુષ્યને દુઃખસ્થિતિમાં લાવનારાં અનેક કારણોમાં
એક અતિશય ધ્યાન આપવાજોગ કારણપર હું વાંચનારનું ખાસ

નખગા. પડી ગયેલા પુરુષોએ આતંકનિગ્રહ ગોળીઓનું જ સેવન
કરવું જોઇએ.

ધ્યાન ખેંચું. પશુવૃત્તિની માફક કરેલા સ્ત્રીસંગથી વખતો-
 વખત ઉત્પન્ન થતાં છોકરાં કેવળ તેનાં માખાપનેજ નહિ
 પણ દુનિયાને પણ કંગાલ રિયતિમાં લાવનાર સાધન થઈ
 પડેછે. એક સ્ત્રી દરેક વર્ષે અથવા બે વર્ષે એક અથવા
 બે બાળકને જન્મ આપી શકે અને તેથી તે પોતાના જીવિત-
 સ્ત્રીમાં ઓછામાં ઓછાં વીસથી ત્રીસ છોકરાંની મા થઈ
 શકે; પણ પુરુષ તો તેટલા વખતમાં એકસો કરતાં પણ
 વધારે છોકરાંનો પિતા થઈ શકે. અસંખ્ય છોકરાંના માખાપ
 થવું એ ખરી નીતિથી તદ્દન ઉલટું છે. પ્રજાનો અતિશય
 વધારો એ ગરીબાઈ વેહેલી આવવાનો પહેલો પાયો છે.
 અનુભવથી એમ સાબીત થયું છે કે, દુનિયામાં માણસોને
 ખોરાકી પોશાકીનાં સાધનો, પૂરાં પડી શકે તે કરતાં માણ-
 સની વસ્તી વધારે થતી માલુમ પડેછે અને તેથી એમ
 સાબીત થાયછે કે વસ્તીનો વધારો એ દુઃખનો વધારો છે.
 કુટુંબમાં માણસની હઠવાળી સંખ્યા એ મોટા પુણ્યની
 નિશાની છે અને બાળબચ્ચાંથી ભરપૂર ઘરમાં છોકરાંઓની
 વધતી જતી ઉત્પત્તિ એ મોટામાંમોટી પાપની નિશાની છે.
 ચોકસ કમાણીવાળાં બે કુટુંબોમાંના એક કુટુંબમાં ઘણાં
 બાળબચ્ચાં હોય અને બીજાં કુટુંબમાં માત્ર તેથી અરધાં
 હોય તો થોડાં છોકરાંવાળાં માખાપોને પૈસાસંબંધી કેટલી
 સારી સગવડ થશે ? એ કમમાં કમ અકલવાળા માણસથી

કરતના નિયમથી હલદી રીતે જતા વીર્યને અટકાવવું એ
 આત્મકનિગ્રહ ગોળીઓનું જ કામ છે.

પણ સહેલાઈથી સમજી શકાય એમ છે. જે કે ધણાં પેદા થયેલાં છોકરાંમાંથી ધણાંજ યોગ્ય મોટી ઉમ્મર થતાં સુધી જીવેછે. કારણકે ફેટલાંએક નખળાઈને લીધે, ફેટલાંએક અયોગ્ય અને અપૂર્ણ પોષણને લીધે, ફેટલાંએક ધરની વધી ગએલી વસ્તીથી ફેલાયેલા એપી રોગોને લીધે અને ફેટલાંએક તેમનાં વાલીતરફથી અપૂર્ણ સંભાળને લીધે જીવી શકતાં નથી; તોપણ જે મનુષ્ય પોતે ઉત્પન્ન કરેલાં છોકરાંને કપડાં પહેરાવવાનાં, ગુજરાન ચલાવવાનાં અને ફળવણી આપવાનાં સાધનમાં અશક્ત હોય, તેણે છોકરાં ઉત્પન્ન કરવાં એ એક મોટો ગુન્હો કર્યા બરાબર છે. જે સરકારતરફથી છોકરાંની સંખ્યાના પ્રમાણમાં માથાપઉપર કર નાખવામાં આવે તો અશક્ત માથાએ વધારે છોકરાં ઉત્પન્ન કરતાં અટકે ખરાં. છોકરાં ઓછાં ઉત્પન્ન કરવાના મતમાં મળતા આવનારા મનુષ્યો કદાચ પોતાના વિચાર એવી રીતે જાહેર કરે કે, કોઈ મનુષ્ય પોતાનાં ભવિષ્યનાં છોકરાંનું બરણપોષણ કરવાને પોતે પૂરતી રીતે લાયક છે એમ તેને ખાત્રી થાય નહિ ત્યાંસુધી તેણે ખીલકુલ પરણવુંજ નહિ જોઈએ. તો હું આ વિચારથી તદ્દન ઉલટો છું. કારણકે લગ્નનો હેતુ કંઈ માત્ર છોકરાં ઉત્પન્ન કરવાનોજ નથી પણ તેથી એકબીજાને ધણી રીતે મદદ કરવાનો છે. વળી ઉમ્મરે પહોંચ્યા પછી કુદરતી કાયદાના

આતંકનિમિદ્ધ ગોળીઓ શરીરના દરેક અવયવને બળવાન બનાવેછે.

નિયમપ્રમાણે સ્ત્રીસંગમાં અટકાયત પણ સ્ત્રી તથા પુરુષ એ બન્નેને નુકશાનકારક છે અને તેથી સાળીત થાયછે કે કુંવારા રહેવું એ કાયદાથી તદ્દન વિરુદ્ધ છે. વળી કુંવારા-કરતાં પરણેલા માણસોનું આયુષ્ય લાંબું થાયછે એટલુંજ નહિ પણ પરણેલાકરતાં કુંવારા મનુષ્યની સંખ્યામાં ગુણ ભાગોનાં દરદો વિશેષ જોવામાં આવેછે અને તેથી શારી-રિક અને માનસિક એ બન્ને નીતિ જાળવવા માટે સ્ત્રીપુરુષ-વચ્ચેનાં લગ્ન અવશ્ય થવાંજ જોઈએ. કુદરતી નિયમજ આપણને એમ સિદ્ધ કરી આપેછે કે, કોઈપણ સ્ત્રીએ પુરુષ-વિના અને કોઈપણ પુરુષે સ્ત્રીવિના રહેવું નહિજ જોઈએ. મતલબ કે દરેક સ્ત્રીને પોતાનો ધણી અને દરેક પુરુષને પોતાની સ્ત્રી હોવીજ જોઈએ. ચાલતા રાજકીય કાયદામાં જો કોઈ પણ ઉમ્મરે પહોંચેલો પુરુષ કે કોઈ પણ ઉમ્મરે પહોંચેલી સ્ત્રી પરણ્યાવગરની સ્થિતિમાં રહે તો તે અમુક શિક્ષાને પાત્ર થાય, એવા નિયમનો ઉમેરો થાય તો કેવું સાઈ ? તેની સાથે એટલો પણ વધારો થવો જોઈએ કે અમુક વર્ષપહેલાં પરણનાર સ્ત્રી કે પુરુષ અમુક શિક્ષાને પાત્ર થાય અને જો તે છોક નાની ઉમ્મરનાં હોય તો તેનાં માળાપો શિક્ષાને પાત્ર થાય. જો મારા હાથમાં એ પ્રમાણે કાયદાની કલમ ઉમેરવાની સત્તા હોય તો કોઈ પણ કામ કરવાપહેલાં હું એ નિયમનોજ ઉમેરો કરૂં.

આતંકનિગ્રહ ગોળીઓનો ઉપયોગ કરનારને રોગોનો ભય રહે-
તોજ નથી.

જે કે આ નાની ચોપડીમાં સમાયેલો વિષય વાંચનારને કોઈપણ રીતે કંટાળો ઉપજાવે એવો નથી, તોપણ બહુ લંબાણના ભયથી એ વિષય એટલેથી બંધ કરતાં વાંચનારને મારી એટલીજ ભલામણ છે કે જ્યારે જ્યારે તેઓ આવાં નહિ સહન થાય એવાં દરદોમાં ફસાઈ ગયાં હોય ત્યારે તેઓએ, તે દરદોના ઇલાજ સારા વૈદ્ય કે ડાક્ટરના હાથથી શરૂ કરાવવા, પણ ધરમેજે હાથે હાથે ભળતી દવાઓ વાપરી પોતાને વધુ ભયભરેલી હાલતમાં મૂકવાં નહિ. આ જમાનામાં દેશી વૈદ્ય ધંધાધાપાવગરના માણસને માટે સહેલું અને સસ્તું થઈ પડ્યું છે. નામધારી વૈદ્યો ઠામઠામ ગામેગામ જોવામાં આવેછે અને તેથી એક મશહુર કહેવત થઈ પડી છે કે “ ઉત્તમ ખેતી, મધ્યમ વ્યાપાર, કનિષ્ઠ ચાકરી, આખર ભીખ, અને તે પણ ન આવડે તો વૈદ્ય શીખ,” અફસોસ! વૈદ્ય વિદ્યાની કેવી પડતી દશા ? જે ઉમદા ધંધામાં ધણું જાણવાનું, ધણું જોવાનું અને ધણું સાંભળવાનું છે તે ધંધાને આવી છેક હલકી પંક્તિ પર લાવી મૂકવામાં આવ્યો છે. સારા અનુભવી વૈદ્યો, હકીમે અને ડાક્ટરો પણ જીંદગીસૂધી વૈદ્યાંતો અભ્યાસ કર્યા કરે તોપણ પાર ન આવે એવી આ ઉત્તમ વિદ્યાને વગર અભ્યાસે અને વગર કારણે, સંપૂર્ણ થયેલી સમજનારા ધણા ડોળધોલુ માણસો તેની

વિશ્વાસથી કે અવિશ્વાસથી સેવન કરનારને પણ આતંકનિમિત્ત થઈ ફાયદો પામ્યો.

પંક્તિપરથી ઉતારી પાડેછે. જેઓને પૂરું સંસ્કૃતનું તો શું પણ પૂરું પાઠ્ય પોતાની દેશભાષાનું જ્ઞાન પણ ન હોય તેઓ ખીજે કોઈ પણ ધંધો હાથ ન લાગવાથી, કોઈની પાસે થોડું ધણું લખાવી દવાઓસંબંધી જાહેરખબરો બહાર પાડેછે. જાહેરખબર બહાર પાડનારા કોણ છે અને તેણે તે વિદ્યામાં કેટલી માહિતી મેળવી છે, આવો વિચાર થોડાંજ માણસો કરેછે. મારા જોવામાં અને સાંભળવામાં આવ્યું છે કે કેરોસીન તેલની ફેરી કરનારા હલકા વ્યાપારીઓ, હલકા ગાંધીઓ, છુટક છુટક પરચુરણ દવા વેચનારાઓ અને બહુ થોડું જ્ઞાન ધરાવનારી સ્ત્રીઓ પણ મોટાં અને ખોટાં હેંડખીલો બહાર પાડી લોકોને ઠગેછે. આ ઉપર પ્રજાએ ધણું ધ્યાન આપવાનું છે અને તેવી જાહેરખબરોમાં નહિ ફક્ત ખરાંખોટાંની પરીક્ષા કરી દવા કરાવવી જોઈએ. જો કે આ પ્રમાણે લખવાથી મારે ધણાનો કોપ વહોરી લેવો પડશે તોપણ જે ખરું છે તે જાહેરમાં લાવવું જોઈએ એ મારી ફરજ છે, એમ સમજી માત્ર એ સંબંધી લોકોને ચેતવણી આપી આ નાની પણ ઉપયોગી ચોપડીની સમાપ્તિ કરવાની સાથે આટલું પણ જણાવવાની જરૂર છે કે લગભગ ત્રીશ વર્ષથી મેં હાથ ધરેલા ધંધામાં હસ્તક્રિયારૂપ બદલી નિપજતાં અસંખ્ય ભયંકર દુઃખોના પરિણામવિષે મને જે અનુભવ મળ્યોછે, તે ઉપરથી હું

શક્તિ આપનારી ગોળીઓ માટે આતંકનિગ્રહનું નામ ગોળી શખડું જોઈએ.

કહેવાને શક્તિમાન થાઉં છું કે સેંકડે ૮૦ ટકા દરદી આ પુસ્તકમાં જણાવવામાં આવેલી કુટેવનાં ફળ ભોગવે છે. કેટલાકોએ મને રૂબરૂમાં તેઓની હકીકત જાહેર કરી છે અને કેટલાકોએ પત્રદ્વારા જાહેર કરેલી છે. જેઓ પત્રદ્વારા એ કુટેવથી પોતાની સ્થિતિ જાહેર કરે છે અને તેઓ જે સંતાપજનક દુઃખમાં આવી પડે છે તેનો ચિતાર મારા પર આવેલા કેટલાક પત્રોનો સાર જે હું નીચે લખનારાઓનાં નામ ઠામ વિના ટાંકું છું તે ઉપરથી સહજ આવી શકશે.

કાગળ ૧ લો.

મારી ઉમ્મર વર્ષ ૨૬ ની છે, હું પરણેલો છું. મને હાથરસની કુટેવ પંદરમા વર્ષથી લાગુ પડી હતી. પાંચ વર્ષ ચાલુ રહી હતી. હાલ હું કેવળ નપુંસક છઉં. વીર્ય-આવ રાત્રિદિવસ થયા કરે છે. મોરી સ્ત્રીને દેખી માફ મન બળે છે, હું તદ્દન પુરૂષપણાથી નિકળી ગયો છું. યાદશક્તિ ગુમ થયેલી છે. વધારે શું લખું? મારા જેવો દુઃખી દુનિયામાં બીજો નહિ હોય એમ માફ માનવું છે. મેહેરબાની કરી મારો કાંઈ ઉપાય કરશો. મને જીવતદાન આપ્યું સમજશે. મેં તમારી કીર્તિ સાંભળી છે. તમારી ગાળાની તારીફ સાંભળી તથા વાંચી છે. જો મને એ દવા અથવા બીજી કોઈ પણ દવા લાગુ પડે એમ હોય તો મોકલશો. હું ખુશીથી તેની કિંમત તથા ખર્ચવગેરે આપીશ.

કાગળ ૨ જો.

તમારા વૈદ્યકજ્ઞાનસંબંધી હું ઉચું મત ધરાવું છું.

અને તેથી મારી સ્થિતિ જાહેર કરું છું કે આઠ વર્ષ પહેલાં જ્યારે હું એક નિશાળીઓ હતો ત્યારે કેટલાક સોજતી-ઓથી મને.....ની કુટેવ લાગુ પડી હતી. હવે હું તદ્દન સંસાર ભોગવવાને અશક્ત થયો છું. તદ્દન સ્થિતિ થયો છું. હું પશ્ચાત્તાપ કરું છું. મને તે પશ્ચાત્તાપનું રજ કાંઈ આવતું નથી. મારા હાથ પગ ધુન્ને છે. એહેરો શીકા પડી ગયો છે. હિમ્મતથી બોલી શકતો નથી. માણસને કાંઈ યાદ કેમ રહેતું હશે એ વિચાર મને વારંવાર આવ્યા કરે છે. આપને હું મારા માતૃપિતાસમાન સમજી છું. માઈ દુઃખ ટાળો, હું આપને હજારો આશીર્વાદ આપીશ. મારો એક મિત્ર તમારી ગોળીથી સારો થયો છે અને તેની જ બલા-મણુથી હું આપની આતંકનિગ્રહ ગોળીઓનો ઉપયોગ કરવા ધારું છું. મારા કેસમાં જો એ ગોળીઓ કાયદાકર્તા આપને લાગે તો મને જરૂરજોટલી ગોળીઓ હાલ મોકલશો. હું જીવતાં સુધી આપનો ઉપકાર ભૂલનાર નથી.

કાગળ ૩ જો.

મારો એક મિત્ર અતિ દુઃખી દરદી છે. આજ દસ બાર વર્ષ થયાં તે પોતાની હઠીકત કાઢને જાહેર કરતો નથી. વારંવાર રડે છે. શું કરવું તે તેને કાંઈ સુજતું નથી. નાહિમ્મત થયો છે; શરીરે ધણો જ લેવાઈ ગયો છે. શક્તિ બિલકુલ નથી, એક બાળક જેવો દેખાય છે, હજી હવે પરણવાનું છે. તેનાં માબાપ પરણવાનો આગ્રહ કરે છે અને તે ના પાડે છે. આપ લખો તો હું તેને આપની

પાસે મોકલું. તે કહેછે કે હું પ્રથમ ખરો પુરુષ હતો, હાલ બાળકથી પણ ખરાબ છું. કારણ તેને.....ની કુટેવ લાગુ પડી હતી. તેને અનાજ પચતું નથી, હાલવા ચાલવાની શક્તિ બિલકુલ નથી. તે અવયવ ધણોજ દુકા પડી ગયોછે; વગેરે બીજી પણ ન લખી શકાય તેવી સ્થિતિ થઈ છે. આપનાં પુસ્તકો તથા ઔષધોની પ્રખ્યાતિ જાણીને આપનો આશ્રય લેવા ચાહેછે. માટે પ્રત્યુત્તર જલદી પાઠવશો.

કાગળ ૪ થો.

અનેક પત્રદ્વારા તથા મિત્રોદ્વારા આપની સુકીર્તિ સાંભળી આ કાગળ લખવા હું હિમ્મત ધરું છું. તમારી આતંકનિમિદ્ધ ગોળીઓથી એક મારા મિત્રને અતિશય ક્ષાયદો થયો છે. મને તે ક્ષાયગ્રસ્તો નિવડશે એમ ધારું છું અને તેથી મારી સ્થિતિ આપને લખી જણાવું છું. કૃપા કરી કાગળ વાંચી શકી નાખશો. મને જવાબ લખો તે પણ બીડેલ કાગળમાં લખશો. તેને માટે ટીકીટ આ સાથે બીકું છું. કાર્ડ પર લખતા નહિ.

મને વારંવાર પેશાબ થાય છે. પેશાબની નીચે જાડો થઈ જાય છે, પેશાબનો રંગ પીળો છે. ગરબન, પીડ, અને કંઠમાં ન ખમાય તેવો દુખાવો રહ્યા કરે છે. હું બીકણ થયો છું. માફ મગજ ગુંથવાઈ ગયું છે. આપનાત કરવાની મરજી થાય છે. મને સ્ત્રીસંગની બહુ ઇચ્છા થાય છે પણ પરિણામ નિષ્ફળ નિવડે છે. મને કોઈ પણ કામ-તરફ કંટાળો આવે છે. શું કરવું તે સુજતું નથી. આપ

સમજી ગયા હશે તોપણ લખું છું કે મને ખરાબ સોજત
યજ્ઞ હતી. હાથનો ઉપયોગ કર્યો છે. અને તેથી એ બધું
થયું છે. મરજીમુજબ મને ઔષધો વગેરેનું બતાવશે અને
આતંકનિમ્મલ ગોળાઓ ફાયદો કરે તેમ હોય તો તે શ.
પાંચતી વી.પી. મોકલશે.

હાગળ પં. મો.

હું એક થાકેલો દરદી છું. હેવટ આપનો આશ્રય લેવા
ધારું છું. ઘણી જાહેરખબરો, તાકાત આપનારી ગોળાઓની
વાંધી તેનો ઉપયોગ કર્યો પણ ફાંફાં, જોઓએ મને હવા આપી
છે અને મેં તેના પૈસા ખરચ્યા છે તેથી એક ગરીબ સ્થિતિમાં
આવી ગયો છું. હવે તો એક આપને શરણુ છું, જોઈએ તો
તારો અને જોઈએ તો મારો. આપ સિવાય મારો એક
ઉપાય નથી. માઠાસ્ત બિલકુલ નથી, તરત થાકી જાઉં
છું, આંખો ઉડી ઉતરી ગઈ છે, માંદાં માથું ફરે છે, આંખે
અંધારા આવે છે. સ્વપ્નામાં ધાતુ જાય છે, મને સ્ત્રીસંગની
બિલકુલ ઇચ્છા થતી નથી, મારી સ્ત્રી મને જોઈ અને
મારી પાસે આવી નિસાસા મૂકે છે અને તેથી મને વધારે
દુઃખ થાય છે. આ સત્રજી મને મારા દોષથી થયું છે,
તેમાં કોને દોષ આપું ? હું છેક બાળક સ્થિતિમાં હતો
ત્યારથીજ મને પરાણે ધાતુ કાઢવાની ટેવ પડી છે. તે
છેક મારી વીશ વર્ષની ઉમ્મર થઈ અને પરણ્યો ત્યાંસુધી
ચાલુ રહી. હવે સાવ ધમજેવો થઈ ગયો છું. મારી સ્ત્રી
મારી આગ્રહ ગુમાવશે એવી બીક લાગે છે. આત્રી ખાનગી

વાત આપને માખાપ સમજી લખું છું. કાગળ વાંચી શાંડી નાખશો અને મને યોગ્ય ઉપાય તથા સલાહ આપશો. મારી સ્થિતિપર નજર રાખી મને દવાનું યોગ્ય આજ્ઞ કરશો. વધારે શું લખું ?

કાગળ ૬ કો.

તમારાપર મને સંપૂર્ણ બરોસો બેસવાથી આ કાગળ લખું છું. મેં.....કુટેવથી ધણું ધણું સહન કર્યું છે, મને પ્રથમ ખખર ન પડી કે તેથી શું દુઃખ આવી પડશે. તે ટેવની શરૂઆતમાં તો મને બહુ આનંદ આવતો હતો; પણ હવે તેનો પસ્તાવો કરું છું. હું એક વિદ્યાર્થી છું. મારી પરીક્ષા તરતમાં થવાની છે. મને મારા રાજ્યપત્રકથી સ્કોલરશિપ મળે છે પણ મને મારા પાઠો બિલકુલ યાદ રહેતા નથી. મને સખત ઇપકો મળશે, કારણ કે આ વર્ષે હું પાસ થવા બાઝ્યશાળી નીવડીશ નહિ. આ બધાનું કારણ હાલ ધણું વાંચવામાં આવતું માસ્ટરમેન્ટ હોય એમ મને લાગે છે. આપની જાણીએએ એ દરદર પર ફતેહ મેળવી છે એમ ધણે ઠેકાણે સાંભળવાથી અને મિત્રોતરફથી બલામણુ થવાથી આપને તેજ દવા મોકલવા અરજ કરું છું. માટે સત્વર રા. ૨) ની વી. પી. થી મોકલશો.

કાગળ ૭ મો.

મારી દુઃખી સ્થિતિનો વિચાર કરી તેની મને યોગ્ય સલાહ આપશો. મારો સ્વર ધણોજ ધાટો થયો છે. મરદાઈ બિલકુલ નથી. એક તેર વર્ષના બાળક જેવી મારી

સ્થિતિ થઇ છે. હાલ મારી ઉમ્મર પાંત્રીશ વર્ષની છે, મેં પુરુષપણું ગુમાવ્યું છે તે પાછું ફરી શી રીતે આવે ? હું પાછો હતો તેવો બળવાન થઇશ ? મારી વગર ઇચ્છાએ ધાત વહા કરેછે. નબળાઈ ધર કરી બેઠી છે. હાથ પગના સાંધામાં બેહદ દુખાવો રહ્યા કરેછે. કોઇ કામપર મન લાગતું નથી. સ્મરણશક્તિ ગુમ થઈ ગઇ છે. મન બેચેન રહે છે. ઉધ આવતી નથી. જંમણાં પડખાંમાં દુઃખ રહ્યા કરે છે. ઉભું રહેવાની શક્તિ બિલકુલ નથી. ઉધમાંથી એકદમ આંચકો ખાઇ જાગી જાઉં છું. બપોર સ્વપ્નમાં આવેછે. મોઢું ફીકું પડી ગયું છે. મને યાદ છે અને તે મારે હુપાવવું નહિ બેધએ કે મને મારી જીવાન વયે સ્ત્રી નહિ મળવાથી કુટેવથી ધાતુ કાઢવાની ટેવ પડી હતી અને તેથી મારી આ સ્થિતિ થઇ છે એમ હું માનું છું. આપની જાણીએ મને સારો ફાયદો આપશે એમ ધારી આ કાગળમાં હું રૂ. પાંચની નોટ મોકલું છું. મારાપર ક્યા લાવી સારી ક્યા મોકલો.

કાગળ ૮ મો.

હું એક ખાનદાન કુટુંબનું ફરજાંદ છું. મારી ઉમ્મર વર્ષ ૨૫ ની છે. મારાં માબાપ મને પરણાવી મરી ગયાં છે. હું અને એક મારી સ્ત્રીજ ધરમાં છઇએ. કાંઇ છોકરું છેયું થયું નથી. મને મારી મોટી મૂર્ખાઈ યાદ આવેછે. હું એક મોટા કુછંદમાં પડ્યો હતો અને તેથી હું કેવળ તાકાદ ગુમાવી બેઠો છું. આપને હું મારા પિતાસમાન લેખું છું.

મારી હકીકત તદ્દન છાની રાખશો. હું એક બાર વર્ષનો બાળક હોઉં એમ મને લાગે છે. મારા સાંધા દુખે છે. મેં મરી ડલ થઈ ગઈ છે. મને કુછંદ પાંચ વર્ષ સુધી રહ્યો હતો. મારા આ લખાણથી આપ કંટાળો લાવશો નહિ. મારામાં પુરુષત્વ બિલકુલ નથી પણ તેવા ઘણા દરદીઓને આપે સારા કર્યા છે એમ મારા જાણવામાં આવ્યાથી મારી હકીકત આપને ટુંકામાં જાહેર કરી છે. મને યોગ્ય સલાહ અને દવા આપશો જેથી હું દુનિયાનું ખર્ચ સુખ ભોગવી શકું.

આ પ્રમાણે એક નહિ, સેંકડો નહિ, પણ હજારો કાગળો જે, કુટેવથી હજારો પાંચમાલ થયેલા પુરુષોત્તરથી મળેલા છે તેમાંના કેટલાક, ઉપર નમુનાતરીકે આપવામાં આવ્યા છે. અને તેઉપરથી ખુલ્લું સમજાય છે કે જ્યારે આવાં પુસ્તકો તે દેવમાં ફસી પડતા પુરુષોને માટે સંખ્યાબંધ જાહેરમાં આવશે ત્યારેજ તે દેવ નામુદ થઈ મનુષ્યો ખર્ચ શીર્ષ બળ પ્રાપ્ત કરવામાં સમર્થ થશે એમ મારું ખાતરીથી માનવું છે. ઇશ્વર એ કુટેવને નામુદ કરે.

નહેર માગણી.

આજ લગભગ ત્રીશ વર્ષો થયાં આખા હિંદુસ્તાનમાં જેણે દિગ્વિ-
 નય મેળવ્યો છે, જેણે ધણા દરદીઓને આપઘાત કરતાં અટકાવેલ છે,
 જેણે ધણા નપુંસકોને બનેલા પુરૂષોને ખરું પુરૂષત્વ આપ્યું છે, જેણે
 ધણાઓની નારા પામેલી યાદશક્તિને સજીવન કરી બળવાન બનાવી છે,
 જેણે ધાતુપાતથી પીડાતા અસંખ્ય દરદીઓને આરામ આપ્યો છે,
 જેણે નબળા બાંધાના અને રીકા પડી ગયેલાઓને મજબૂત બાંધાના
 અને તેજસ્વી શરીરવાળા બનાવ્યા છે. જેણે બુદ્ધાઓને જીવાન જેવા
 શક્તિવાળા કર્યા છે અને જેણે પૃથ્વીપરનાં અમૃતની ઉપમા મેળવવા
 સાથે બગડેલા લોહીને સાફ કરવામાં, પાચનશક્તિને વધારવામાં, જ્ઞાન-
 તંત્રની નબળાઈને દૂર કરવામાં તથા હરકોઈ પ્રકારના ધાતુવિકારને ચોક્કસ
 પણે મટાડીને દેવામાં મોટી નામના મેળવી છે; તે આતંકનિગ્રહ ગોળી-
 ઓના સંબંધમાં અમોને મળેલાં બેસુમાર સર્ટીફિકેટાનું એક દળદાર
 પુસ્તક હાથે છે. એ પુસ્તક બહુ મોંઘી કિંમતનું પડવાને લીધે તેની
 ઘણી નકલો છુટથી વહેંચી રાકાય તેમ નથી પણ તેની એક એક નકલ
 અમારી મુંબઈ કલકત્તા વગેરેની હાલની ચાલુ દરેક ઓશીસે અને હવે
 પછી ખોલવાની દરેક ધ્યાંચ ઓશીસે રાખવામાં આવશે. એ લે સર્વ લોકોને,
 તેમાંનાં સર્ટીફિકેટા જોઈ આતંકનિગ્રહ ગોળીઓએ આજ સૂધી કેટલી
 મોટી ફત્તેહ મેળવી છે એની વિશેષ ખાત્રી કરવાનું બની આવશે.

ઉપર જણાવેલી યોજનાને અનુસરી અમો અમારા માનવંતા
 ગ્રાહકો કે જેઓએ આજ સૂધી આતંકનિગ્રહ ગોળીઓને ઉપયોગ
 કરી સારો ફાયદો મેળવેલો છે અને જેઓ એ ગોળીઓથી પોતાને
 ફાયદો થવાને લીધે તેની અમારી રૂબરૂમાં બેહદ તારીફ કરે છે તેમ
 બીજાઓને એ ગોળીઓ વાપરવાની ભલામણ કર્યા કરે છે તેઓની
 પાસે અમો નહેર માગણી કરીએ છીએ કે એ ફતેહમંદ ગોળીઓ-
 માટેના પોતાનો ખરો અનુભવ તેઓએ અમારા પર લખી મોકલવા
 મહેરબાની કરવી. જેથી બીજા મળેલા અસંખ્ય અભિપ્રાયોની સાથે
 તેઓના પણ માનવંતા અભિપ્રાયો ઉપર લખ્યા મુજબ હપાતાં
 પુસ્તકમાં દાખલ કરી રાકાય.

આતંકનિગ્રહ ઔષધાલયની

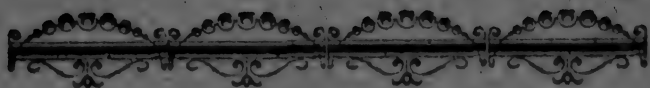
આતંકનિગ્રહ ગોળીઓ.

વાજકરંથુ તેલ.

અને

બીજા દવાઓ.

અમારી

આતંકનિગ્રહ ગોળીઓ.

જેને માટે અમે સૌને રજાખૂત લલામણ કરીએ છીએ તેના સંબંધમાં તેના વાપરનારા ફરીયા તેમજ ખારીક પરીક્ષા કરવાના સ્વભાવ-વાળા યુરોપિયનો પણ શું કહે છે તે જાણવામાટે, આ પુસ્તકના પાછલા ભાગમાં દાખલ કરેલાં સર્વિશીકેટા તરફ આ પુસ્તક વાંચનારાઓનું અવ-શ્ય ધ્યાન ખેંચીએ છીએ.

વૈદ્યશાસ્ત્રી.

આતંકનિગ્રહ ઔપધાસયના ખાત્રીભરેલા

❀ ઇલાઓ. ❀

આતંકનિગ્રહ ગોળીઓ.

બળ તથા પુષ્ટિ દેનાર, વીર્યની વૃદ્ધિ કરનાર, લોહીને સુધારનાર તથા કમતાકાતને દૂર કરનાર આતંકનિગ્રહ ગોળીઓ હાથપગની કળતર, લોહીનો બગાડ, નબળાઈ, શાનતંતુઓની નબળાઈ, પેસાબમાં કે સ્વપ્નામાં ધાતુનું જવું, યાદદાસ્તનું કમી થવું, પેસાબનું વારંવાર થવું, વગેરે દરદોનો ચોક્કસ ઇલાજ છે. આ ગોળીઓ તદ્દન વનસ્પતિનીજ હોવાથી તેનાપર કોઈપણ જાતની પરેજ પાળવાની જરૂર નથી.

સવારસાંજ જમ્યાપછી એક એક ગોળી દૂધની સાથે અથવા પાણીની સાથે લેવી.

કિંમત ગોળી ૩૨ ની ૭૫૫ ૧ નો રૂ. એક.

વાજીકરણુ તેલ.

અતિશય વિષયવાસના અને કુટેવથી આરામ તદ્દન નાશ પામીને નપુંસકપણું આવી જાય છે અને સાથે સાથે ગુણ અવયવોની નસો દીલી પડી જાય તે ભાગ વાંકા વળી જાય છે અને માપમાં પણ ઓછી થાય જાય છે.

આ સંબંધી ત્રાસદાયક હરકતો દૂર કરવામાટે અમોએ “વાજીકરણુ” આ નામનું એક અતિ ઉત્તમ તેલ તૈયાર કર્યું છે, શક્તિ આપનારાં બહાર લગાવવાનાં કાઈ પણ તેલ, ધી કે પદ્ધતિઓમાં આ તેલ રાજધિરાજપણું ભોગવે છે, પુરુષની તદ્દન ચાલી ગયેલી શક્તિમાટે આ તેલ ખાસ ગુણ ધરાવે છે એટલે કે ગમેલા પુરુષાતનને ફરીથી લાવી આપવું એ આ તેલની પ્રતિજ્ઞા છે. આ તેલ જુદી જુદી જાતના નપુંસકપણાને દૂર કરવાનો અચૂક ઇલાજ ફરી ચૂક્યો છે, ગુમાવેલ શક્તિ પાછી મેળવી આપવામાં આ તેલનું પરાક્રમ આશ્ચર્ય ઉપજાવે એવું છે અને તેની સાથે એ તેલથી થએલ ફાયદો હમેશા ટકી રહે છે. આ તેલથી ફાયદો થવાની રાહ જોવી પડતી નથી એટલે કે પેહેલેજ દિવસે તે પોતાની અમલકારિક અસર દેખાડી આપે છે. પૂરતો ફાયદો થવામાટે અરધા તોલાની એક બાટલી પૂરતી છે. આતંકનિગ્રહ ગાળીઓ અને વાજીકરણુ તેલ એ બન્ને દવાઓનો એકી વખતે સાથે ઉપયોગ કરનાર પોતાનાં તે તે હરકતી ધાસ્તીમાંથી હમેશાને માટે મુક્ત થાય છે.

વાજીકરણુ તેલ-તો. ૮૦ ની બાટલી ૧ ના ૩૦ પાંચ.

બાળમિત્ર.

તાવ, ઉધરસ, ઝાડો, ઉલટી, બરાછ આવવું, પેટનું વધવું, શરીરનું પીથું પડવું તથા ગળી જવું વગેરે, બાળકોને થતાં દરદોષોપર આ ગોળીઓ એક ચોક્કસ ધમાજ છે. વળી આ ગોળીઓના સેવનથી બાળકોની આલ્સાફી અને તેજમાં વધારો થવાની સાથે તેના શરીરનો બાંધો પણ મજબૂત થાયછે.

જેટલા વર્ષનું બાળક હોય તેટલી તેટલી ગોળી સવારસાંજ અતવશની કળી તથા દરરોજના ખસારાની સાથે આપવી.

કિંમત--ગોળી ૩૦૦ ની ડ્રી ૧ નો રૂ. ૧ એક.

નેત્રાનંદમંદાર.

આંખોનાં દરદોષો માટે આ એક બાદશાહી ઉપાય છે. ત્રાંચાના વાસણકેપર થોડા પાણીસાથે આ દવાને ઘસી તેનું આછું પાણી આંખમાં આંજવાથી આંખની ઝાંખ, પડળ, કુકું, છારી, આંખનું ઉઠી આવવું વગેરે કોઈપણ જાતનું દરદ રહેવા પામતું નથી. બાળક, સ્ત્રી કે પુરુષ બધાને માટે તે એકસરખી ઉપયોગી છે. આંખે દેખતાં બંધ થયેલા ઘણા દરદીઓ તરફથી અમને પત્રદારા તથા રૂબરૂ ખબર મળી છે કે તેઓ એ દવાના પ્રતાપથી ધરી દેખતા થયા છે. મોટા કે નાના કુટુંબવાળા દરેક ગૃહસ્થના ઘરમાં આ દવા અવશ્ય રહેવીજ જોઈએ, કારણ કે તેની વખતો-વખત જરૂર પડેછે.

કિંમત-તોલા ૦૧ ની સોમલી ૧ નો રૂ. ૧ એક.

કાસાંતક.

ખાલી અથવા કફના ભરાવાવાળી તેમજ હમવગરની કે હમસાથેની ઉધરસને કાચુમાં લઇ તેની જડ કહાડનારી આ ગોળીઓ ગળાંનાં, છાતીનાં, ફેફસાંનાં તથા ઠંડીનાં દરદોને દૂર કરેછે.

સવારે, બપોરે અને સાંજે એક એક ગોળી ટાઢાં પાણી સાથે અથવા અરડુસાનાં પાંદડાંના રસ સાથે લેવી.

કિંમત-ગોળી ૫૦ ની ડબ્બી ૧ નો રૂ. ૧ એક.

ચંદ્રપ્રભા.

પ્રમેહ, મૂત્રકૃમ્મ, વધરાવળ, હરસ તેમજ સ્ત્રીઓનાં દરેક જાતનાં પ્રદર અને સુવાવડના રોગ સશબ્દબંધ મટાડવામાં પૂરતી ફત્તેહ મેળવેછે.

સવારસાંજ જમ્યા પહેલાં અરધી અરધી ગોળી દૂધની સાથે લેવી.

કિંમત-ગોળી ૧૬ ની ડબ્બી ૧ નો રૂ. ૧ એક.

જવરાંતક.

પાચનશક્તિનું મંદ પડવું અને પેટનું સાફ નહિ આવવું એ બે તાવનાં મૂળ કારણો છે. આ ગોળીઓ પાચનશક્તિને તેજ કરેછે, પેટ સાફ લાવેછે અને કાઈ પણ તનો તાવ, પછી તે રોગદો હોય, એકાંતરો હોય,

તરીઓ હોય, ચોથીઓ હોય કે મેલેરીઅસ હોય તેને પણ એકદમ કઢાડી નાખે.

સવારસાંજ બન્ને ગોળા પાણીસાથે લેવી. તાવ હોય ત્યારે તેમજ ન હોય ત્યારે પણ આ ગોળાઓ લઈ શકાય છે.

કિંમત-ગોળા ૪૦ ની ૭થી ૧ નો રૂ. ૧ એક.

કોલેરા પીલ્સ.

સાધારણ ઝાડો, ઉલટી અને અભ્યર્થવગેરેપર આ ગોળાઓ સવારસાંજ એક એક ટાઢા પાણી સાથે લેવી. કોલેરાના દરદમાં તેની શરૂઆત જણાતાંજ બે ગોળા એકી વખતે ટાઢા પાણી સાથે લેવાથી તેમજ તે પછી પણ ને-ધર્તી અસર થતાં સુધી દર અઠ્ઠેક અથવા બન્ને કલાકે એક એક ગોળા ટાઢા પાણીસાથે ચાલુ રાખવાથી કોલેરા મટી જાય છે. કોલેરા જેવા ભયંકર દરદમાં આ દવાની અમો ભલામણ કરીએ છીએ તે ઉપરથી સમજાશે કે, એ દરદઉપર એ ગોળાઓ અકસીર ધલાજ છે.

કિંમત-ગોળા ૩૦ ૭થી ૧ નો રૂ. ૧ એક.

કર્ણુતૈલ.

કાનમાંથી પર નિકળવું, ચસકા આવવા, ગણુગણાટ થવો તથા સાંભળવાની શક્તિ મંદ પડવી વગેરે દરદો આ તેલનાં ટીપાં નાખવાથી અવશ્ય મટે છે.

કિંમત-તોલા ૨ ની શીશી ૧ નો રૂ. ૧ એક.

આયુષ્ય અને આરોગ્યવર્ધક તૈલ.

ચરખીથી જાડાં થઈ ગયેલાં માણસો જો આ તૈલ શરીરે લગાડે તો, શરીરનું ખેડાળપણું મટી શરીર મજબૂત બાંધવાળું થાયછે અને સુકલલકડીજેવાં દુખળાં માણસો તે લગાડે તો, તેઓ હૃદયપુષ્ટ થાયછે. વળી આ તૈલથી માથાંના વાળ લીસા અને ચળકતા થવાની સાથે ઘણા વધેછે તથા તેમાં આવતી સફેદી અટકી, ચળકતી કાળાશ કાયમ થાયછે.

કિંમત-તોલા ૫ ની શીશી ૧ નો રૂ. ૧ એક.

વાતગજકેસરી તૈલ.

સંધિવા, હાથપગનું રહી જવું, અકડાઈ જવું ચ-સકા, શળ, માથાનો દુખાવો, અને વાયુના દરેક વિકાર ઉપર એક આખાદ એકસ, રામબાણ અને કદીપણ નિ-ખૂળ ન જાય એવો ઉપાય છે.

દુખતા બાગપર એ તૈલ થોડું લઈ ઘસવું.

કિંમત-તોલા ૫ ની શીશી ૧ નો રૂ. ૧ એક.

શુદ્ધ મોતીના સુરમો.

સુરમો હમેશાં આંખમાં આંજવાથી આંખમાં કાંઈ પણ જાતનું દરદ થતું નથી અને આંખમાંથી પાણીનું ઝરવું, આંખની બળતરા, ખરજ વગેરે આંખનાં દરદો ઘણી

સકાષ્ઠી મટી નમશે.

કિંમત-કાળો સુરમો તોલા ૧ નો રા. ૧૫ દોઢ.

ધોળો સુરમો તોલા ૧ ના રા. ૨ બે.

આ સિવાય “આતંકનિગ્રહ ઔષધાલય” માં તોલા એકની કિંમત રા. ૨૪ ચોવીશવાળો ધણોળ હવે સુરમો તૈયાર કરવામાં આવેલો. એ સુરમાની કિંમત તોના અમુલ્ય ગુણોની ખાતરી આપેલો. આ સુરમો રા. ૩ તથા કરતાં ઓછી કિંમતનો મોકલવામાં આવતો નથી.

અમૃતાર્ણવ.

આ એક પાકના રૂપમાં ચાટણ છે. ધર્મસ્વાદિષ્ટ છે, ધર્મ લેહેજતર છે અને ધર્મ લાંબા વખતનાં દમ, ઉધરસ, ક્ષય, સંગ્રહણી, ઉરક્ષત, તથા વાતરક્ત એ દરદો-ઉપર તે આખાદ ધલાજ છે. હમેશાં ધસાધ જતાં બાળકો, પુરુષો તથા સ્ત્રીઓ આ દવાના ઉપયોગથી નેદ્રએ તેવાં મજબૂત થાય છે. વખતવગર ખુદાં થયેલાં માથુસોં પણ એ દવાના ચાલુ સેવનથી પાછાં જીવાનજેવાં થઈ નમશે. સવારસાંજ એક એક તોલો ખાઈ ઉપર ચોકું દુધ પીવું.

કિંમત-તોલા ૨૦ ના ડબ્બા ૧ ના રા. ૨ બે.

રચક ગોળીઓ.

રાત્રે સૂતી વખતે બે ગોળીઓ પાણીસાથે લેવાથી

સવારે એક સાફ પેટ આવેછે. તથા શરીર આળસરહિત થાયછે. આ ગોળીની કિંમત બહુજ થોડી છતાં તેના ગુણો ઘણા કિંમતી છે.

કિંમત-ગોળી ૩૨ ની ડબ્બી ૧ ના આના આંક.

પ્રણુમર્દન.

જખમ, નહિ રક્તાતાં ચાંદાં, છોકરાંઓનાં માથાનું સડી જવું, ખસ, સકું કે લીધું ખરજવું અને નહિ રક્તાતાં ગુ-મણ વગેરે આમડીનાં દરદોને આ મલમ ઘણી અડપથી મટાડી દેછે.

કિંમત-ડબ્બી ૧ નો રૂ. ૧ એક.

દાદરની સોગડી.

ગમે તેટલા વરસની ડાળી યા લાલ આખે શરીરે ફેલાયેલી કે થોડા બાગમાં ફેલાયેલી દાદર ઉપર આ સોગડી પથ્થરપર પાણી સાથે ઘસી ચંદનની માફક દરદવાળા બાગપર લગાડવાથી બાર કલાકમાં શાયદો માલુમ પડેછે.

કિંમત-તોલા ૨ ની સોગડી ૧ ના આના આર

દાંતમંજન.

અમારા તરફથી ઇચ્છેજી અને હિંદી ભાષામાં નિકળતાં “આયુર્વેદરહસ્ય” નામનાં ચોપાનિયામાં દાંતનાં દરદોને માટે પુષ્કળ લખવામાં આવ્યું છે કે, દાંતની સફાઈ નહિ રાખવાથી સેંકડે નેવું માણસનાં મોઢામાંથી બહાર નિકળેછે, જેની ચેતવણી તેને બીજા તરફથી મળતી નથી તેમ તેની ચેતાને ઘણું ભારે ખર્ચ પડતી નથી આવા કારણથી દરેક માણસે અમારું “દાંતમંજન” હમેશાં વાપરવું જોઈએ. એ મંજન લગાડવાથી દાંત સડતા નથી. દીલા થયા હોય તો મજબૂત થાયછે. દાંતપર ખેરી બાઝતી નથી, દાંત ચક્રાક્રિત થાયછે. દાંતનાં પારાં ચડતાં નથી તેમ તેમાંથી લોહી નિકળતું નથી, મોઢાંમાંથી નિકળતી ખરાબ વાસ બંધ થાયછે અને તેથી ખોરાક લેવામાં પણ સારી રૂચિ થાયછે.

કિંમત-તોલા ૪ ના પડીકાં ૧ ના આના ૪ ચાર.

કેસરાદિ ગોળી.

શરીરમાં ગરમી ધ્રુવી નિકળેલી હોય અને ગરમીની અસરથી શરીરનું લોહી ઝેરી બનેલું હોય અને તેને લીધેજ શરીરના સાંધા અકલાઈ ગયા હોય તો આ દવા વાપરવામાં ખીલકલ દીલ કરવી નહિ.

૭૨ મંદૂર વટક-ઉંધની ગોળીઓ-સીફ્રીલીસ પાઉડર.

સવાર સાંજ બન્ને ગોળી ધીની સાથે લપેટી ગળી જવી.
દૂધ, ખાત, રોટલી, સાકર વગેરે મેળો ખોરાક લેવો. તેલ,
મરચું, મીઠું વગેરે નજ લેવું.

કિંમત-ગોળી ૧૦૦ ની ડબ્બી ૧ નો રૂ. ૧ એક.

મંદૂરવટક.

ખરોજ વગેરે પેટનાં દરદો તથા કમળો અને પાંડુરોગ
વગેરેનો નાશ કરવામાં આ દવા બહુ ફત્તેહમંદ નિવડેલ છે.

સવારસાંજ જમ્યા પહેલાં એક-એક ગોળી પાણી સાથે
લેવી. ગાંભીર સાથે લઈ શકાય તો વધારે સરસ.

કિંમત-ગોળી ૧૦૦ ની ડબ્બી ૧ નો રૂ. ૧ એક.

ઉંધની ગોળીઓ.

કોઈ પણ જાતના દુઃખદરદથી ઉંધ ન આવતી હોય તો
રાતના સુતી વખતે બે ગોળીઓ પાણીસાથે લીધાથી જીથી
આઠ કલાક સુધી સ્વપ્નાવગરની ધણી સરસ ગુલાબી ઉંધ આવે છે.

કિંમત-ગોળી ૧૬ ની ડબ્બી ૧ નો રૂ. ૧ એક.

સીફ્રીલીસ પાઉડર.

ખરાબ સોખતથી લાગુ પડતાં ચાંદીનાં દરદઉપર આ
બૂકી જેમ અને તેમ વખતોવખત થોડી માત્રામાં મુકવાથી

ચાંદી ઘણી થોડી મુદતમાં નાશુદ થાયછે.

કિંમત-તોલા ૧ એકનો રા. ૧ એક.

આતંકનિગ્રહ ગોળીઓ તથા

વાજકરણુ તેલના

કમવાર થતા ફાયદાઓની

દુક નોંધ.

આતંકનિગ્રહ ગોળીઓ ખાવાની શરૂઆત કરતાં રોગ-
ની વેદના દૂર થાયછે, પેટ સાફ આવેછે, તથા ખીન્ન
આવી પડનારા રોગોની સામે અટકાવ નંખાયછે. આ
પછી એ ગોળીઓની અસરનું ખીન્નું પગથીયું મંડાયછે.
તેમાં લોહી શુદ્ધ થાયછે તથા વધારે ઉતાવળથી શરીરમાં
ફરવા લાગેછે, બૂખ સારી લાગવા માંડેછે, મગજ તાજે
થાયછે, શરીરમાં બળ તથા રક્તિ દેખાવા લાગેછે,
વીર્ય બદ્ધ બનેછે તથા શરીરમાં તેનો જમાવ થવા લાગે-
છે, અને ધાતુસ્થાવવચ્ચેનો અંતર લંબાતાં લંબાતાં
આખર ધાતુપાત તદ્દન બંધ પડી જાયછે. ત્રીજે પગથીયે
હૃદયો વધારે બળવાન થાયછે, આંખનું તેજ વધેછે,
શરીર યોગ્ય પ્રમાણમાં વધવા લાગેછે, અને ગુમ
થયેલી શક્તિ તેની અસલ સ્થિતિએ પાછી આવી પહોંચે
છે અને હેવટના અથવા ચોથા પગથીયાપર એ ગોળી-
ઓની અસરથી પુરૂષ ગળખુત અને કદાવર બનેછે તથા
બહારથી તેમજ અંદરથી દરેક જાતના રોગના દુમલા-
સામે સહીસલામત ટકી રહી શકેછે.

વાજકરણુ તેલ લગાવવાની શરૂઆતમાં આસપાસના
માંસમાં યોગ્યપ્રમાણમાં વધારો થવાથી બહાર દેખાતી

નસો જેસી જવા લાગેછે અને અદૃશ્ય થાયછે. એ તૈલની અસરનું ખીજું પગથીયું મંડાયછે ત્યારે તેમાં ગુપ્ત અવયવની વાંકી અને વળેલી સ્થિતિ સુધરેછે અને દરેક ખામીખોડ દૂર થાયછે. ત્રીજા પગથીયાપર અવયવની કંરચલીવાળી અને નબળા સ્થિતિ મરી અને તેની કમી થયેલી અથવા ગુમ થયેલી શક્તિ તેને પાછી મળેછે અને હેવટમાં અથવા ચોથા પગથીયાપર તે તૈલ સંપૂર્ણ સુરૂપત્વ આપેછે.

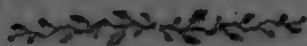
મજબૂત ભલામણ.

ગુમ થયેલી શક્તિ અને મરદાષ સજીવન કરવામાટે આતંકનિઘ્રિડ ગોળાઓ અને વાજીકરણ તૈલ એ બે ઔષધોનો સાથે ઉપયોગ કરવાની અમો મજબૂત ભલામણ કરીએ છોએ.

આતંકનિઘ્રિડ ગોળાઓવિષે એટલુંબધું કહેવામાં અને લખવામાં આવ્યું છે કે, તેના અદ્ભુત ગુણોની માહિતી આ આખા દેશના દરેક ખૂણાસૂધી પહોંચી ચૂકી છે અને તેથી તે ગોળાઓસંબંધી વધારે લખાણ કે વખાણ કરવાની જરૂર નથી.

વાજીકરણ તૈલ જે દેશી તથા પૂનાની વૈદ્યાંતી મદદથી તૈયાર કરવામાં આવ્યું છે અને જેનો ઉપયોગ માત્ર બહાર લગાવવામાંજ થાયછે તે હાલ થોડો વખત થયાંજ તૈયાર કરવામાં આવ્યું છે. તે તૈલ આતંકનિઘ્રિડ ઔષધાલયનું ખીજું કિંમતી રત્ન છે. તેની અદ્ભુત શક્તિ વાપર્યા પછી તરતજ અનુભવવામાં આવેછે.

પ્રજ્ઞમાં પ્રિય થઈ પડેલાં પુસ્તકો.

ચિકિત્સાગ્રંથ—(સંપૂર્ણ આર્ય વૈદ્યકગ્રંથ આવૃત્તિ ચોથી. કદ ડેમી આઠ પેજ ૪૯ શરમ, પુંડું પાકું. કિંમત રૂ. ૨ બે) આ પુસ્તકમાં દેશી વૈદ્યકસંબંધી જાણવા જેવી તમામ જાણતો આવી જાય છે. આ એકજ પુસ્તકનો સારી રીતે અભ્યાસ કરનાર, ઉત્તમ વૈદ્યતરીકે લેખાય છે. ગુજરાતી ભાષામાં આજ દિવસ : સુધીમાં દેશી વૈદ્યકસંબંધી આના જેવો ખીજો કોઈ પણ ગ્રંથ બહાર પડ્યો નથી.

આર્યાનાર્યઔપધ—(દેશી અને અંગ્રેજી ઔપધોનો અપૂર્વ વૈદ્યકસંગ્રહગ્રંથ આવૃત્તિ ત્રીજી. કદ ડેમી આઠ પેજ ૪૭ શરમ, પુંડું પાકું કિંમત રૂ. બે. બન્ને ભાગ સાથે) પહેલા ભાગમાં તમામ ઉપયોગી દેશી ઔપધો બતાવવાની તથા જુદા જુદા રોગોપર વાપરવાની રીત સ્પષ્ટ સમજાય તેવી રીતે દાખલ કરવામાં આવી છે અને ખીજા ભાગમાં તેવીજ રીતે તમામ ઉપયોગી અંગ્રેજી ઔપધોની હકીકત દાખલ કરવામાં આવી છે. આ પુસ્તકનો લક્ષ દર્શ ઉપયોગ કરનાર એક દેશી વૈદ્યતરીકે અને એક હાકટર તરીકે એમ બન્ને રીતે દેશી અને અંગ્રેજી ઔપધો વાપરવામાં કાબેજ થાય છે.

૭૬ પાંડવ અને કૌરવ-રામ અને રાવણ-પાંડવાશ્વમેધ-કૃષ્ણચરિત્ર

પાંડવ અને કૌરવ—(ઇતિહાસગ્રંથ આવૃત્તિ પાંચમી. ૬૬ ઉમી આઠ પેજ ૭૬ શરમ, પૃ.કું પાકું, કિંમત રૂ. ૩ ત્રણ.) આ પુસ્તકમાં પાંડવોની બાળચેષ્ટા, જુગારની રમત, દ્રૌપદીવજ્રાહરણ, ચંદ્રાણ ચોકડીની મસલત, અઢાર દિવસનું બચકર યુદ્ધ વગેરે અનેક રમણીય અને ચિત્તાકર્ષક બાબતો સમાવવામાં આવેલ છે. પાંડવ અને કૌરવનો રસીલો ઇતિહાસ જાણવાનું સાધન ગુજરાતી ભાષા જાણનારાઓને આ પુસ્તક સિવાય બીજું કંઈ નથી.

રામ અને રાવણ—(ઇતિહાસગ્રંથ. આવૃત્તિ ત્રીજી. ૬૬ ઉમી આઠ પેજ ૫૫ શરમ. પૃ.કું કાચું. કિંમત રૂ. ૧ એક) નીતિનો આબેહુલ ચિતાર, કશ્ચારસનો નમુનો, દુષ્ટ જીનો દુરાગ્રહ, પવિત્ર પુત્રોનું આચરણ, સતીનો પ્રભાવ, સેવકનો ધર્મ અને દુકામાં શ્રી રામચંદ્રજીના ગુણ અને પરાક્રમનું સંપૂર્ણ વર્ણન વાંચવા દરેક ગૃહસ્થે આ પુસ્તક પોતાની ખાતગી હાથગેરીમાં અવશ્ય રાખવું જોઈએ.

પાંડવાશ્વમેધ—(ઇતિહાસગ્રંથ, આવૃત્તિ બીજી- ૬૬ ઉમી આઠ પેજ ૩૫ શરમ, પૃ.કું પાકું કિંમત રૂ. ૨ જે) અલૌકિક પરાક્રમો, હવ અને કુશનું આખ્યાન, ચંદ્રહાસનું આખ્યાન, મહા યોદ્ધાઓનાં યુદ્ધ, વીર પુરુષોની વીરતા તથા અનેક અદ્ભુત આખ્યાનોનો સંગ્રહ આ પુસ્તકમાં હાખસ થયો છે.

શ્રીકૃષ્ણચરિત્ર—(ઇતિહાસગ્રંથ. ૬૬ ઉમી આઠ પેજ ૬૦ શરમ, પૃ.કું કાચું, કિંમત રૂ. ૨ જે) આ પુસ્તક

પરમાત્મા શ્રીકૃષ્ણભગવાનનાં ચિત્તાકર્ષક ચરિત્રોનું એક સુંદર સંપ્રદરશ્યાન છે. એટલે શ્રીકૃષ્ણભગવાનસંબંધી સઘળી હકીકતથી ભરપૂર છે.

મુક્તા—(સાહિત્યઅંથ. કદ ડેમી આઠ પેજ ૫૭ શરમ. પૂઠું પાકું કિંમત રૂ. ૩ ત્રણ) ધર્મ, નીતિ અને વ્યવહારસંબંધી જ્ઞાન આપવાની સાથે સંસારમુધારો, રૂઢિ, રાજ્યપ્રકરણી વિષયો, ચાર પુરુષાર્થ, નવરસ તથા અલંકાર વગેરેના આખેહુખ વર્ણનો તેમજ રસીલી વાર્તાના પ્રસંગમાં શહેર, જંગલ; બગીચા, જલાશય, આશ્રમ, ઋતુઓ, શિકાર, ગુફા, પાતાળ તથા યુદ્ધનાં વર્ણનો પૂરાં પાડનાર હોવાની સાથે ઉંચી ગુજરાતી ભાષા શીખવાનું અને સમજવાનું આ પુસ્તક ઉત્તમ સાધન છે.

ગુજરાતી અંથકારો અને અંથો—(સાહિત્યઅંથ. કદ ડેમી આઠ પેજ ૪૧ શરમ. પૂઠું કચું, કિંમત રૂ. ૧૧ દોઢ) આ પુસ્તકમાં ૬૯ અંથકારોનાં જીવનચરિત્રો અને તેઓએ બનાવેલાં ૨૧૧ પુસ્તકોનો હેતુલ પ્રસિદ્ધ કરવામાં આવ્યો છે.

સંક્ષિપ્ત કાદંબરી—(સાહિત્યઅંથ. અવૃત્તિ ત્રીજી કદ ડેમી આઠ પેજ ૧૨ શરમ. કિંમત આના ૮ આઠ) બાણભટ્ટે સંસ્કૃત ભાષામાં લખેલ કાદંબરીનું ગુજરાતી ભાષામાં સહેલું અને ટુંકું ૩૫ આ પુસ્તક વાંચવાથી ધ્યાનમાં આવે છે.

શ્રીમદ્ભગવદ્ગીતા—(આર્યાતત્ત્વજ્ઞાનનું અપ્રતિમ-

જ્ઞાત્મ, કદ ઉમી આઠ પેજી ૨૫ કારમ કિંમત રૂપિયો ૧) મૂળ શ્લોકો સહિત આ અતિશય શુદ્ધ ગુજરાતી ભાષાંતર પરમ પુરુષાર્થનું સાધન કરવાની ઇચ્છા પાર પાડવા દરેક મનુષ્યે નિત્ય પાઠ કરવાયોગ્ય છે.

આયુર્વેદમાર્ગોપદેશિકા—વૈદ્યક્રમંથ, કદ ઉમી અઢાર પેજી ૬૪ કારમ.કિંમત આના આઠ)આલુ દરદો અકરાદિકમથી લઈ તેનાં કારણ અને સ્વરૂપવગેરેનું જરૂર પડતું વર્ણન આપ્યા પછી તે દરેક દરદની નીચે તેના ઇલાજોનું વર્ણન આપવામાં આવ્યું છે, જે ઇલાજો સાધારણ માણસ પણ સહેલાઈથી તૈયાર કરી શકે તેવા છે.

શ્રીમદ્ભગવદ્ગીતા—(શુદ્ધ ભાષાંતર ઉપરાંત તાત્વિક બોધમાટે પુષ્કળ વ્યાખ્યાન સહિત. કદ ઉમી આઠ પેજી ભગભગ ૮૦ કારમનો મોટો ગ્રંથ. પુઠું પાકું. કિંમત રૂ. ૪) ધણા વિદ્વાનોએ છેવટનો નિર્ણય કર્યો છે કે ધર્મનાં પુસ્તકોનો પાઠ માત્ર રક્ષણથી નથી પણ પાઠની સાથે તેનો અર્થ તથા તાત્પર્ય પૂરેપૂરો સમજાય તોજ તે રક્ષણથી નિવડે છે. આ પ્રમાણે ગીતા પુસ્તક તેના વાંચનારને પૂરેપૂરું રક્ષણથી નિવડે એવા હેતુથી તે મૂળ ભાષાંતર તથા પૂરેપૂરાં વ્યાખ્યાનસહિત અમોએ બહાર પાડ્યું છે. મૂળ તથા ભાષાંતરસહિત ગીતાનાં પુસ્તકો તો ધણાં બહાર પડ્યાં છે પણ પૂરતાં વ્યાખ્યાનવાળાં ગીતાનાં પુસ્તકો થોડાંજ બહાર પડ્યાં છે અને જે બહાર પડ્યાં છે તેમાં પણ ઘણે ઠેકાણે જૂદી જૂદી ખામીઓ જોવામાં આવે છે. અમો નિશ્ચયપૂર્વક જાહેર કર

રીએ છીએ, કે અમારા તરફથી બહાર પડેલ આ ગીતા પુસ્તકમાં તેવી ખામી ખિલકુલ નજરે નહિ પડે. શ્રી શંકરાચાર્યવાળું ભાષ્ય તથા શંકરાનંદ, નીલકંઠ, અને શ્રીધર વગેરે પંડિતોના વ્યાખ્યાનોઉપર નજર રાખીને તત્વવિષયનો એક પણ અંશ ન જવા દઈ આ સ્વતંત્ર વ્યાખ્યાનવાળું પુસ્તક અમોએ પ્રસિદ્ધ કર્યું છે. વિવેકી વાંચનારાઓ, ખીન્ન વિદ્વાનોતરફથી બહાર પડેલાં ગીતાનાં પુસ્તકો તથા આ પુસ્તકવચ્ચેનો તફાવત પ્રત્યક્ષ જોઈ શકશે. આત્મશ્રદ્ધાધારી નહિ પણ સત્ય વાત પ્રસિદ્ધમાં મૂકવાના આશયથી અમારે કહેવું પડે છે કે, શાસ્ત્રીય વિષયોમાં ખિલકુલ નહિ ખેડાએલી ગુજરાતી ભાષામાં આજ સુધી ગીતાશાસ્ત્રના ગૂઢ વિષયમાં પ્રવેશ કરાવે એવું આ સિવાય ખીનું એકે ગીતાનું પુસ્તક બહાર પડ્યું નથી.

આ પુસ્તકમાં પ્રત્યેક શ્લોકના અર્થની સાથે વ્યાખ્યાનમાં તે અર્થનું વિશદીકરણ, તેમાં આવતા આદ્યેયોનાં સરલ અને સચોટ સમાધાનો તથા ઉડા ભાવાર્થો આપવામાં આવેલ છે, જેમાં પ્રસંગોપાત્ત યોગશાસ્ત્રની પદ્ધતિ તથા ન્યાયશાસ્ત્રના અનુમાનાદિ વિષયો પણ સમજાવેલા છે, એટલુંજ નહિ પણ જે જે શાસ્ત્રના વિષય જ્યાં જ્યાં આવેલા છે ત્યાં ત્યાં તે ઉપયુક્ત અંશથી જોડેલા છે. આટલું છતાં તેની વાક્યરચના ઘણી સરલ હોવાથી વાંચનારને તેમાં ખિલકુલ કંટાળો આવે તેવું નથી. દ્વંકમાં ગીતા પુસ્તકના દરેક અધિકારીએ આ પુસ્તક રાખવા જેવું અને મનન કરવા જેવું છે.

શારીરિક, માનસિક અને નીતિસંબંધી સુધારા-
માટે સાદાં અને સત્ય વચનો-આ પુસ્તકના નામ ઉપ-
રથીજ તેમાંના ઉપયોગી લેખનું સૂચન થાયછે. એમાં બહા.
અર્થ, અપવિત્રકામત્સિ, દીર્ઘાયુ, કુદરતી ખોરાક અને
એવા એવા બીજા અનેક ઉપયોગી વિષયોનો સમાવેશ કર-
વામાં આવ્યો છે. પુસ્તક છપાયછે. છપાઈ તૈયાર થયા
પછી તેના કદ વગેરે ઉપરથી તેની કિંમત વગેરે જાહેર
કરવામાં આવશે.

મણિમનુસ્મૃતિ—આર્યધર્મશાસ્ત્રમાં શિરોમણિ ગ-
ણાતા મનુસ્મૃતિ નામના ગ્રંથનું માત્ર ગુજરાતી ભાષાંતર જો
કે આની પહેલાં એક કરતાં વધારે વખત બહાર પડેલ છે.
તો પણ આ પુસ્તક તેથી ઘણી જૂદી શૈલીપર લખવામાં
આવ્યું છે. એટલે કે એમાં મૂળ શ્લોક, તેનો અર્થ અને તે
પછી તેનું વિવરણ છે, તેમાં પૂર્વના પ્રતિષ્ઠિત ટીકાકારોના
યોગ્ય આશયોની સાથે પૂરતું વિવેચન આપવામાં આવ્યું છે.
આર્યધર્મનું ખરું રહસ્ય જણાવનારા અનેક ઉપયોગી અને
અલૌકિક વિષયોથી ભરપૂર આ ગ્રંથ તૈયાર થાયછે.
છપાઈ તૈયાર થયા પછી તેના કદવગેરેઉપરથી તેની
કિંમત વગેરે જાહેર કરવામાં આવશે.

વૈદ્યશાસ્ત્રી મણિશંકર ગોવિંદજી,

આતંકનિઘ્રહ ઔપધાલય.

હેડ ઓફીસ-જામનગર-કાઠિયાવાડ.

- નં. ૧ મુંબઈ, કાલખાદેવી રોડ.
- નં. ૨ કલકત્તા, બાઉ બજાર સ્ટ્રીટ.
- નં. ૩ પુના, સીટી, બુધવાર પેઠ.
- નં. ૪ મદ્રાસ, ૨૨ બ્રોકવે.
- નં. ૫ કરાંચી, બંદર રોડ.
- નં. ૬ રંગુન, ૩૪ મોગલ સ્ટ્રીટ.

યુરોપિયન લોકોતરફથી મળેલાં સર્ટિફિકેટો.

અમારી દવાઓ માટે મળેલાં દેશી પ્રતિષ્ઠિત વિદ્વાનો
તેમજ ડોક્ટરો વગેરેનાં સર્ટિફિકેટો અમે આજસંધીમાં
ધણી વખત જાહેર કરી ચૂક્યા છીએ. આ વખતે અહીં
માત્ર યુરોપિયન લોકોનાંજ સર્ટિફિકેટોના મોટા જથ્થાએ
જુજ અંશ આપવામાં આવેછે; નેથી ધણી ઉડી પરીક્ષા
કરીનેજ પોતાનો મત આપનારાં એ લોકો પણ અમારી
આતંકનિઘ્રહ ગાળીઓને માટે કેવો ઉચો મત ધરાવેછે
તેની વાંચનારાઓને ખાત્રી થાય.

(ઇંગ્લેન્ડ ઉપરથી.)

માનવંતા અને બહાલા શાસ્ત્રીજી,

પવિત્ર આતંકનિઘ્રહ ગાળીઓની શોધને માટે હું
આપનો એકહજારવાર ઉપકાર માનું છું. મારા જેવા દુઃખી
માણસો જેઓએ ગયેલું પુરુષાતન પ્રાપ્ત કરવાની આશા હ-
મેશને માટે તજ દીધી છે તેમને માટે તે ખરેખર એક
મોટો આશીર્વાદ છે.

આપની ગાળીઓથી મેળવેલ ફાયદો વર્ણવી શકવાનું
મારે માટે અશક્ય છે. મને ખાત્રી છે કે, હવે પછી આપની
ગાળીઓ સિવાય મને એક પણ દિવસ ચાલશે નહિ માટે
મહેરબાની કરી અમત્કારિક આતંકનિઘ્રહ ગાળીઓની
ડબ્બી નં. ૨ જે મોકલી આભારી કરશો.

પરમેશ્વર આપના ઉપર તેમજ આપની ગાળીઓઉપર

તેના ચૂંદા આશીર્વાદો વરસાવે અને દરેક દુઃખી જીવેને તે ગોળીઓથી જાણીતા કરે એ મારી પ્રાર્થના છે.

ઈ. લીંગન.

પો. ઓ. ચેલનહલી, જલ્લા નીલગીરી.

મહેરબાની કરી વી. પી. થી ૬ છ ડબ્બી તાજા આતંકનિઘ્ન ગોળીઓની તરત મોકલો. બપોરે સોરો મુકામે હું મીકાનો એજન્ટ હતો ત્યારે મેં ૧ ડબ્બી ડબ્બીઓ મંગાવી હતી અને આશ્ચર્યકારક પરિણામ મેળવ્યું હતું. વધારે આશ્ચર્ય તો એ છે જે, એ ગોળીઓથી મારા સગા સંબંધીઓની અજાણી વચ્ચે મને કેટલાંક વર્ષ થયાં છોકરું ન થતું હતું તે હવે થયેલ છે.

જે. સી. હડસન.

ગંગપૂર જરમુગુડા થઈને.

તમોએ કૃપા કરી મોકલેલ વી. પી. પી. મને મળ્યું છે. મારો પુત્ર જે મેનાનમમાં અભ્યાસ કરે છે તેને તમારી પંકાયેલી આતંકનિઘ્ન ગોળીઓનાં સેવનથી ઘણો ફાયદો મળ્યો છે અને હજી મળે છે. મને આશા છે કે તે જે જે દવા મંગાવે તે તે તમો તેને મેનાનમ મુકામે વી. પી. થી મોકલશો.

આ કાગળ મળ્યે તરત ૪ ડબ્બી આતંકનિઘ્ન ગોળીઓની વી. પી. થી કમીશન સહિત નીચેનાં સરનામે મોકલો.

કે. સી. ચારકે.

પોલાઈલ. પો. ઓ. એલાપી

ડી. ટ્રાવનકોર.

ઉત્સાહ અને તાકાતને આપનારી તમારી આત્મકનિ-
મહ ગોળીઓની ૩ ડબ્બી, જે દરેક ડબ્બીમાં ૪૨ ગોળીઓ
આવે છે તે તરત કૃપા કરી વી. પી. પી. થી રવાના કરશો.

મેં એક ડબ્બી વાપરેલ છે અને તેનાથી મારા શરીરમાં
ઉત્તમ ફાયદો થયેલ છે.

પી. એસ. એસ. બાન્સ.

ડી. ડી. સુપ્રી. ઓશીસ. એન. ડબ્લ્યુ. રેલવે.

રાવલપીંડી.

મને જણાવતાં ધણોજ હર્ષ થાય છે કે તમારી ગો-
ળીઓએ મારા શરીરમાં ધણોજ ફેરફાર અને સુધારો કરેલ છે.

કે. જી. રેડી.

આર્મી ડૉન્ટ્રેક્ટર,

પીકેટ-સીકન્દરાબાદ.

ધણા દરદીઓમાં મી. પાદશાહે તમારી નાની ચોપ-
ડીઓ મફત વેંચેલ છે, તેઓએ તમારી દવાનો ઉપયોગ
કરી ચોક્કસ ફાયદો મેળવેલ છે. હું પણ થોડા દિવસ તમારી
ગોળીઓનો ઉપયોગ કરવા માગું છું. મહેરબાની કરી વી.
પી. પી. થી તરત તે ગોળીઓની બે ડબ્બી મોકલો.

ઈ. એચ. હલાર્થ.

ડેપુટી કમીશનર સોલ્ટ ડીપાર્ટમેન્ટ.

મેનીગી કંપ.

મને ૭ ડબ્બી આત્મકનિમહ ગોળીઓની મળી છે.

અને તેથી ઘણો ફાયદો મેલમ પડે છે, માટે ખીજી ત્રણ
ડબીઓ મોકલી ઉપકારી કરશો.

એ. ડાયાસ.

નં. ૧૬ નીઓઆર્ક.

કોટડી સીન્ધ.

હું જણાવવાની રજા લઉં છું કે મેં તમારી આત્મ-
નિઝહ ગોળીઓની ૩ ડબી પુના બેન્ચથી લીધી છે
અને અરેબર તે ગોળીઓ મીસ્ટ્રેસ તો શું પણ તાકાત
આપનારી ઠવાઓમાં રાણી પડને ચોગ્ય છે એમ માફ મા-
નવું છે. મને તો તે ધધિરે આપેલ બક્ષીસસમાન છે.

મને એટલીજ દીલગીરી છે કે તમો વિષે અને તમારી
ચમત્કારિક ઠવાઓ વિષે મને બેઠેલી અખર પડી નહિ.
ધધર તમોને આશીર્વાદ આપે.

હું મારી સાથે છ મહિના ચાલે તેટલી ગોળીઓ આ-
ફ્રિકા લઈ જવા ધમ્મું છું તેથી મેહેરખાની કરી તેટલો
વખત ચાલે તેટલી ગોળીઓ મોટી ડબીમાં પેક કરી વી.
પી. પી. થી મોકલી ઉપકારી કરશો.

મારા આફ્રિકામાં રહેતા મિત્રોમાં પણ હું તમારી ચ-
મત્કારિક ઠવાઓની મજબૂત બલામણુ કરીશ.

જી. પીટર્સ.

પોસ્ટ ઓફીસ નજીક.

પ્રુકપેટ મદ્રાસ.

આગળ મોકલી હતી તેમ વી. પી. પી. થી કૃપા કરી
જે ઉપી આતંકનિમ્મલ ગોળીઓની મોકલો.

મને તે ગોળીઓએ ધણો ફાયદો કરેલ છે.

કે. બી. નેલીની.

સુપ્રી. એમીકલચરના ડીરેક્ટરની આશીસ.

કાશમીર-પંજાબ

ધમરનાં હું વખાણ કરું છું. તમારી આતંકનિમ્મલ
ગોળીઓ ૨૬૫ ૧૪ વાપર્યાથી ન ધારેલી મુદતમાં મને
માફ મળેલું પુરપાતન પાછું મળેલ છે. ધમર તમારા
ઓપધાસયને દેશના લાભાર્થે આશીર્વાદ આપે.

જે. આર. સોલોમન.

સી. આર્. જી. મીસન.

હિન્દુપુર-અનંતપુર.

મહેરખાની કરી વી. પી. થી ૩ ઉપી કાસાંતક ગો-
ળીઓની, ૧ શીશી કેસરાદિ ગોળીઓની, ૧ રૂપીઆની
રેચક ગોળીઓ, અને ૧ ઉપી બાળમિત્રની મોકલો. મને
જાણવતાં હવે ઉપજે છે જે તમારી આતંકનિમ્મલ ગો-
ળીઓથી મને અત્યંત ફાયદો થાય છે.

એફ. પાલ.

સરધાના.

હું દરેક મનુષ્યને તમારી અમૂલ્ય ગોળીઓ કે જેથી
મને ધણીજ તંદુરસ્તી મળી છે તેનો ઉપયોગ કરાવવા

યત્ન કરીશ. મારી ઉમર વર્ષ ૩૫ની છે, જ્યારે કોઈ પણ ૨૫ થી વધારે વર્ષની અટકળ કરે નહિ. આ એક મોટો ખાનગી લાલ મને મળ્યો છે. અને જે લામ વાસ્તે હું લોકોને ચોકસ ખાત્રી આપું છું.

જે. ડી. હેન્ડર્સન.

ચાર્ટર્ડ એસ્ટેટ એકાઉન્ટન્ટ એન્ડ કો.

માપીત્રીગામા ગ્રૂપ.

અવીસાવેલા, સીલોન.

જેમ અને તેમ જલદી આતંકનિગ્રહ ગાળીઓની એક ડબ્બી વી. પી. થી મોકલશે. મારા ત્રણ મિત્રોએ તે વાપરવાની મને ભલામણ કરી છે અને મને આશા છે કે, જેમ તેઓને ફાયદો મળ્યો તેમ મને પણ મળશે. જેમ અને તેમ તરત મોકલશે એવી ખાત્રી છે.

ડૉક્ટર. જે મીશેલ.

૧૮ મી બેટરી આર. એફ. એ. ખડકી

હવાએ મારા પેટને જોર આપી, કમજોરત ઓછી કરેલ છે. હમણાં મને હરસનો દુખાવો પણ નથી. પેડુમાં થતું દરદ પણ ઓછું છે અને હવાનો આ ફાયદો મને પૂરતો છે.

કૃપા કરી વી. પી. પી. થી ૩ ડબ્બી આતંકનિગ્રહ ગાળીઓની તથા એક શીશી તેલની (તેલ આંખોનો

દુખાવો ઝોછો કરે છે) મોકલો. હવા લગભગ થઈ ગયેલા આવી છે.

વીલીયમ વોલેસ.

બી. એન. રેલ્વે

ચક્રધરપુર.

હરેક જાતની પેટ-ન્ટ હવાના ઉપયોગ પછી મને તમારી હવા પૂરતો શાયદો આપનારી જણાઈ છે. એ વર્ષ થયાં મને પ્રમેદ થયેલ હતો, મેં એકજ ડબ્બી વાપરી છે અને તેથી હું તમામ સાબુને થઈ ગયેલ છું.

એચ. કેનહાઈડ. બી. કમ્પની.

ફર્ટ. કે. એસ. એલ. આઈ.

કોસાળા મુંબઈ.

મી. જી. ડબ્લ્યુ. ડી. સીલવાએ મને તમારી ગોળી-ઝોની સખ્ત બલામણુ કરી છે. મહેરબાની કરી એક ડબ્બી વી. પી. થી મોકલો.

એચ. આર. એમ. બીન.

ગવર્નમેન્ટ ટેલી. ઓફીસ.

લાહોર.

આતંકનિગ્રહ ગોળીઓ અને કામચાંચ મને પહોં-ચ્યાં છે. તમારી ગોળીઓ વાપર્યા અગાઉ હરેક રાત્રિમાં સ્વપ્નામાં મને વીર્ય જતું હતું, પણ હવે ધાતુ જતી નથી, તેથી હું તમારો અંતઃકરણથી ઉપકાર માનું છું.

ચકો. પી. હ્યોર્ન.

કોલેજ.

કોટાપમ ત્રાવનકોર.

કૃપા કરી નીચેનાં સરનામે જે ૭મી આતંકનિઘ્રણ ગોળીઓની મોકલશો. થોડા વખત પહેલાં મેં તે વાપરેલ છે. અને અસરકારક જણાયેલ છે.

એચ. ૭બદ્યુ. ખાર્ટલે.

રજીસ્ટ્રાર ઓફ ફે.

એન.

તમારી પાસેથી ખરીદેલ આતંકનિઘ્રણ ગોળીઓની એક ૭મીએ મને આશ્ચર્યકારક શાયદો કરેલ છે. મારા મિત્રો અને મારે વાંસ્ટે મને તે ગોળીઓની જરૂર છે. કૃપા કરી નીચેના સરનામે ૪ ૭મી આતંકનિઘ્રણ ગોળીઓની અને કમીશનતરિકે ૧ શીશી મલિયુ તેલની મોકલશો.

એમ વી. જોન.

એસ. સી. સેમીનરી

ટ્રીકવેલા ટ્રાવનકોર.

મને તમારી ગોળીઓ મળ્યા છે, અને મેં તે, મારા એક મિત્ર જે નમજાઈથી પીગતો હતો તેને આપેલ છે. તમારી ગોળીઓના વપરાશથી તે લગભગ સાજો થઈ ગયેલ છે અને તમારો મોટો ઉપકાર માનેછે તથા તમારી ગોળીઓના અસરકારક શાયદાનાં હમેશાં વખાણ કરેછે.

બીજા કેટલાકોએ પણ મને તે ગોળીઓ મગાવી આપવા કહેલ છે, અને મને તમારામાં અત્યંત વિશ્વાસ હોવાથી, હું તમારી ગોળીઓના અસરકારક શાયદાવિષે ફેલાવો કરવા મારાથી બનતું કરીશ.

૩ ડબ્બી આતંકનિગ્રહ ગોળીઓની તથા એક શીશી રેન્ક ગોળીઓની વી. પી. પી. થી નીચેનાં મરનામે મોકલી ઉપકારી કરશે.

જીઓ. લા. રીવ.

પીરમ્પુર મદ્રાસ.

મારા કેટલાક દરદિયોપર તમારો ગોળીઓ અત્યંત શ્રેષ્ઠ અસર કરેલ છે તેથી આપનો ઉપકાર માનું છું. આવખતે પણ ૨ ડબ્બી મોકલી ઉપકારી કરશે.

ડબ્લ્યુ. ડબ્લ્યુ. પોલ.

સીમલા.

થોરાંક અઠવાડીયાંપર તમોએ મોકલેલ આતંકનિગ્રહ ગોળીઓએ જે દરદીઓપર મેં અજમાયેશ કરી હતી તેઓને ઘણા સારા ફાયદો આપેલ છે, અને હું હિંમતથી કહી શકું છું કે થોડીક વધારે ડબ્બીઓના વપરાશથી તદ્દન ધારેલો ફાયદો મળશે. તેથી મહેરબાની કરી આ પત્ર મળ્યે વી. પી. અનરજીસ્ટર્ડ પાર્સિલથી ૪ રૂ. ની આતંકનિગ્રહ ગોળીઓની ૪ ડબ્બી, કમીશનની એક ડબ્બી સહિત મોકલશે.

એફ. સ્કોટ.

કેસલ કોર્ટ. એસ્ટેટ.

પી. ઓ. વાલપરાઇ.

પોલાચી થઇને જીલ્લો કાઠમણેદુર.

કમપુરપત્વના દરદથી ૬ માસ થયાં પીડાતો હતો તેથી મેં મારી પીડા મારા મિત્રને જાહેર કરી. તે વડોદરામાં હતો તેથી ત્યાંથી એક ઇબી આતંકનિગ્રહ ગોળીઓની મારે વાસ્તે મેળવી. મારે જણાવવુંજ નેમ્યે કે બીજી જવાઓના ફાકટના ઉપયોગ કર્યા પછી, તે ગોળીઓએ મને ધણોજ ફાયદો કરેલ છે.

પીટર એન્ટન ફર્ન.

વડતાલ જીલ્લા ખેડા.

(આ માણસ પછીના કાગળમાં નીચેપ્રમાણે લખે છે.)

ધણી જુદી જુદી જાતના મંદવાડકિપર મેં તમારી આતંકનિગ્રહ ગોળીઓ મારા પાડોશીઓમાં મેં મહિનામાં અને આખી ઉનાળાની મોસમમાં વાપરી છે અને થોડે અથવા વધારે દરજ્જે પણ ચોકસ ફાયદાકારક માલમ પડેલ છે.

પુરુષત્વની હાનિપર તો એકપણ કેસમાં નિષ્ફળ નિવડેલ નથી.

પી. એ. ફર્ન.

વડતાલ જીલ્લો ખેડા.

તમારી ચમત્કારિક આતંકનિગ્રહ ગોળીઓના સેવનથી મને જે ફાયદો મળેલ છે તે તમને જણાવવો એ મારી દરજ સમજું છું. હું આ ખાત્રીથી જણાવું છું કે મને છેલ્લા બે મહિનામાં જેટલી મન રહી છે તેટલી ગપા બાર વર્ષ થયાં નહિ હતી. મને ધણીજ અસક્તિ, નિદ્રાનો ભંગ, અપચો, અને કામનો કંઠાળો હતો. હવે હું વહેલો અને

હોંસથી ઉઠું, મને કામ કરવામાં આનંદ પડે, અને હું દરેક રીતે સચક્ત અને આગળના કરતાં વધારે મજબૂત લાગું.

હું તમારી દવાનાં ખુબ વખાણુ કરું છું અને કરીશ. મને ખાતરી છે કે તમારી દવાની અજમાયેશ કરવાથી સેન્ડો નિરાશ થયેલા પુરુષોની જીંદગી બચે છે.

મેં બીજા ઉપાયો પણ અજમાવી જોયા છે, પણ તમારી દવા સર્વનો રાજા છે.

એચ. ન્યુ-મુંબઈ. *

તમારી આતંકનિગ્રહ ગોળીઓની ૪ ડબ્બીના વપરાશથી હવે મને ઘણો સુધારો જણાય છે. હું સ્પષ્ટ કરું છું કે કુટેવથી જે અસંખ્ય વ્યાધિઓ ઉત્પન્ન થાય છે કે જેના કાલમાં ઘણા જીવાનીઓનો ભોગ હોય છે, તેને વારંવાર તે ચોકસાઈ ઉપાય છે. આ દવાની પહેલાં મેં ઘણી બીજી દવાઓ વાપરી જોઈ હતી; પણ તેનાથી મને કાંઈ શાયદો થયો નહિ હતો. ધીરે ધીરે દરેક જાતનાં દરદો મટાડવા તમે અને તમારી દવાશાળાપર આશીર્વાદ આપો.

હવે કૃપા કરી તરત વી. પી. પી. થી ૪ ડબ્બી આતંકનિગ્રહ ગોળીઓની મોકલો.

જોન લીચ.

પેરીઆ વુરાધ.

મુન્નાર પી. જો. સાહય ધન્ડિયા.

* આ સહી પુરોપિયનની હોવાથી બરાબર વાંચી શકાઈ નથી, પણ જેવી ઉકેલી છે તેવી લખી છે.

મેં ત્યાં મહિનામાં તમારી ગોળીઓની એક ડબ્બી ખરીદ કરી હતી, અને એક પખવાડીઉં વાપરી હતી. ગોળીઓએ તરત કરેલ અસરથી મને ઘણો અચંબો થયો હતો.

કે. જી. યુનીટન. કેરઝોફ સી. પોથેનીડી.

નં. ૧ મીનસ્ટ્રીટ પાર્કટાઉન મદ્રાસ.

ઘણા ઉપકારસહિત તમારી મુખ્ય ઓશીસેથી મળેલ ૩ આતંકનિઘ્રહ ગોળીઓની ડબ્બી અને બે મણિતેલની શીશીની લાંબે વખતે પહોંચ લખું છું. એક મણિતેલની શીશી અને ગોળીઓ મેં વાપરી છે. હું ચોક્કસ કહી શકું છું કે, સુતી વખતે ધાતુનું જવું અટક્યા પછી, મને કમપુરત્વમાં પણ કેટલોક ફાયદો થયો હતો.

થો. એ. ક્રાન્સીસ.

કેરઝોફ ડૉક્ટર એન. મેમલ,

કુથબીગુડ હૈદરાબાદ (ઉક્ત)

મને ઘણો વખત થયાં બાદી અને કબજિયત હોવાથી મારા એક નિવની સલાહથી મેં તમારી કાલબાદેવીપરના આયધાલયમાંથી આતંકનિઘ્રહ ગોળીઓની ૬ ડબ્બી લીધી; અને પરિણામમાં મને જણાવતાં ખુશી ઉપજે છે કે તે ગોળીઓના વપરાશથી મને ઘણો જ મુધારો જણાય છે.

રોબર્ટ. હુલસન

૧૫ એપ્રિલ ૧૯૦૬ રોડ કોટ મુખર્ધ.

મને જણાવતાં હવે ઉપજે છે કે આતંકનિગ્રહની
ડબી મને ઘણો ફાયદો કરે છે. મેં તમારી મુખર્ષિ ઓશીસે
ખીજ એ ડબી અને એક મણિતેજની શીશી વાસ્તે લખેલ છે.

એ. રાઈટ. કેરઓફ જે. એલ. ડી. બોશ.

કેમીસ્ટ, કોકાનાડા.

(એજ માણસ ખીજ વખત લખે છે કે)

કૃપા કરી એ ડબી આતંકનિગ્રહ ગોળીઓની મોકલો.
૧ રૂપિયાનું મણિતેજ પણ મોકલશો. તમે એક ડબી
૨૧-૩-૦૮ને રોજ મોકલી હતી તે બહુજ સરસ આપલ છે.

એ. રાઈટ. કેરઓફ જે. એલ. ડી. બોશ.

કેમીસ્ટ, કોકાનાડા.

વળતી ટપાલે વી. પી. થી એક ખીજ આતંકનિગ્રહ
ગોળીઓની ડબી મોકલો. મને લાગે છે કે, તમારી
ગોળીઓ વાપરવાથી કેટલોક ફાયદો મળે છે.

મીઝ આર. ગામ.

નં. ૧૩ કોલીરોડ કલ્લીવસેન્ડ,
ટાકિન, સેન્ટજોનહીલ એંગ્લોર.

એક ૧૭ વર્ષના જણ માટે (કે જે વેજીટેરીયન છે)
મારે દવાની જરૂર છે તે ઘણો નખજો છે અને કોઈ દિવસ
તન્દુરસ્ત રહેતો નથી, અને વારંવાર કફ અને જ્વરથી
પીડાય છે, તેનાં શરીરમાં માંસજ નથી. જો તેનો કોઈ તે
ઉતારે તો તમામ હાલેહાલકાં ગણી શકાય છે, કારણ કે

છાતીના બાગમાં માંસ નથી. દરેક હાડકાં, આગળ વધેલ જણાય છે. જે માંસ અગાઉ છાતીના દુખાવાની દવા જે મેં તમારી પાસેથી મંગાવી હતી તે તેને આપી હતી અને તેણે કહ્યું કે તે પછી તેને ધણું ઠીક છે.

તમારી દવાએ મને ઘણો ફાયદો આપેલ છે અને મને ખાતરી છે કે, આ છોકરાને પણ તમારી દવા ફાયદો કરશે.

એસ. નેક્સન. સેમ્યુઅલ.

ગુરહીસ કોલેજ, વેલોર.

કૃપા કરી બીજા જે આતંકનિગ્રહ ગાળીઓની ઉબી વી. પી. થી મોકલો, મને જણાવતાં આતંક ઉપજે છે જે એક ઉબી જે તમોએ મને બજવાડ મુકામે ૩૭૪૧ નં. ના પત્રની સાથે મોકલી હતી તેથી મને કેટલોક ફાયદો થયેલ છે.

એ. આર. લેખન ચારદુરી.

આસી. પી. ઇમ્પ્રુ. આઇ. એમ. એન્ડ એસ. એમ. રેલ્વે.

મુલાવપાડ.

મેં તમારી આતંકનિગ્રહ ગાળીઓ વાપરી છે અને તેની અસરનું વર્ણન કરી શકતો નથી. હું ખાતરીથી માનું છું કે તે અમૂલ્ય છે અને તે ગાળીઓની કોઈ બરોબરી નથી.

કોનટીનહો [જુનીયર.]

કોનસાવલીમ, ગોવા.

હું આથી જણાવું છું કે તમારી આતંકનિઘ્ર ગોળીઓએ મને નવી જીવંત બક્ષી છે અને મારા દરેક મિત્રોને અને મુખ્યત્વે કરી વિદ્યાર્થીઓને એ ગોળીઓ મળ-
જને સુધારે છે તેથી વાપરવાની ભલામણ કરું છું:

જેસેફ કેમીલો.

કોનલીનહો, કોનસાવલીમ ગોવા.

હું ગોળીઓનો ઉપયોગ કરું છું અને તેની અસર ધ-
ણીજ આશ્ચર્યકારક જણાય છે. મને હવે પુરૂષત્વ અને
બળ કે જે ગુણોની પહેલાં ખામી હતી તે દેખાય છે.
ગોળીઓ લગભગ થઈ રહેલા આવી છે તેથી મેહેરબાની
કરી બીજા એક આતંકનિઘ્ર ગોળીઓની ડબ્બી વી.
પી. પોસ્ટથી રવાના કરો.

મને આશા રહે છે કે હિંદુસ્તાનની તમામ જુવાન
પ્રજા આતંકનિઘ્ર ગોળીઓ વાસ્તે તમારો આભાર
માનશે.

જે. એ. ફરનાનડીઝ.

પર્લ. ફીશરીઓફીસ, દુટીકોરીન.

મને જણાવતાં હવે ઉપજે છે જે, થોડા વખત અ-
ગાઉ ખરીદ કરેલ એ આતંકનિઘ્ર ગોળીઓની ડબ્બી-
થી મને ધણોજ ફાયદો થયેલ છે જેને વાસ્તે તમારો અને
ધર્મરતો હું ઉપકાર માનું છું. મેહેરબાની કરી નીચેની
દવાઓ કમીશન બાદ કરીને તરત મોકલો.

આતંકનિઘ્ર ગોળીઓ ડબ્બી નંબર ૩

મણિ તેલ શીશી નંબર ૧

મણિ મંજન પડીકાં ર
રેચક ગોળીઓ ડબી ર

જ્યોર્જ ડવીડ.

ટ્રેક એન્ડ બુક ડીપો, ૩૨ બુચનરોડ.

બેંગલોર.

તમારી પંકાયેલ આતંકનિગ્રહ ગોળીઓની એક ડબી, તમારી મુંબઈ એન્યથી મને મળી છે. મને જણાવતાં હર્ષ ઉપજે છે જે તે ગોળીઓ બહુધ અસર કરે છે. મેં કેટલીક ગોળીઓ, મારા એક મિત્ર પર વાપરી છે અને જણાવતાં આનંદ થાય છે જે તેના પર પણ તે ગોળીઓ ઘણી અસરકારક માલમ પડી છે. હું અંતઃકરણથી તમોને દીર્ઘાયુ આપવાં, અને પીડાતા મનુષ્યોને લાભ આપવા તત્પર રહો એવી પરમેશ્વરપાસે પ્રાર્થના કરું છું. મારી સ્થિતિ હવે ઘણીજ સુધરી છે. બાપામાં મને તમારી ગોળીઓએ કરેલ અદ્ભુત અસર જણાવવા પૂરતા શબ્દો મળતા નથી. મારી કલમ વંધારે લખવા અશક્ત છે.

ગદ્ય કાલે તમારી મુંબઈ ઓફીસેથી એ ડબી મેં મંગાવી છે.

એ. થોમસ આયર.

વિષ્ણુપુરામ. પી. ઓ. સુચીનદ્રમ.

એક વખત મારા મિત્ર મી. ડી. એલ. ડી.એ તમારી મુંબઈ ઓફીસેથી જે આતંકનિગ્રહ ગોળીઓની ડબી ખરીદ કરી હતી. અને અમારા વચ્ચે તેણે વહેંચી હતી. તે ગોળીઓ એટલી તો અસરકારક માલમ પડી હતી કે જેથી અમે એ લેવી શરૂ કરી કે તરતજ બેજ દિવસમાં

અસર જણાઈ હતી અને અમોને તે જાણીઓએ ધણોજ
ફાયદો કરેલ છે.

ડબલ્યુ. એમ. જીરોમ.
કીયામારી.

તમારી આતંકનિગ્રહ જાણીઓએ મને સારી પાત્ર-
નશક્તિ આપેલ છે.

જી. જી. રેડી.

નં. ૨. આપીયામુયુ સ્ટ્રીટ
પાર્ક ટાઉન મદ્રાસ.

કૃપા કરીને નીચે લખેલી દવાઓ, બેટના, ચિત્રસહિત
અને મરત અપાતી ઠામશાસ્ત્ર મોકલો.

આતંકનિગ્રહ જાણીઓની ડબી નંબર ૬
આરોગ્ય અને આયુષ્યવર્ધક તેલ રીશી ૧
રેચક જાણીઓ ડબી ૨
દંતમંજન પડીકાં ૨
કર્ણતેલ રીશી ૧

મારો મિત્ર કહે છે જે તમારી આતંકનિગ્રહ જા-
ણીઓ વાપર્યાથી હું આગળના કરતાં ધણો સારો દેખાઉં-
છું, મને હુખ સારી લાગે છે, અને રાત્રિમાં નિદ્રા પણ
મીઠી આવે છે.

બી. ચેની.

સુપ્રી. એનજીનીઅર ઓરીસ.

કુનગુ બર્મા.

ને વી. પી. થી તરત રૂ. ૧-૮-૦, ૪૮ આતંક-
નિગ્રહ ગોળીઓ મોકલશે તો ધણો ઉપકાર મानीશ.
હું ઉમેરું છું કે ૩૨ ગોળીની ઇથી ને તમોએ મોકલેલ
હતી તેથી મને ધણોજ આરામ થયેલ છે અને ઉપરની ૪૮
ગોળીઓ મને પુરેપુરો આરામ આપશે એ નિઃસંશય છે. ૧.

ઇ. ડી. બેરેટ.

પી. ઇબ્સયુ. ઇન્સ્પેક્ટર.

ઓરગાળાદ એન. જી. એસ. રેલ્વે.

તેને ખચવાની યોડીજ આશા હતી. તેવામાં મેં ત-
મારી આતંકનિગ્રહ ગોળીઓની ભલામણ કરી. ફક્ત ૬
દિવસ વાપર્યા પછીજ તે કહે છે કે, હવે તેને હીક છે.
ગોળીઓ લેવી ચાલુજ છે, ગાંધ કાલે મેં તેનેજ વારતે તમારી
પ્રખ્યાત દવા માટે તમારી મુજબ ઓપીસે ઓર્ડર મોકલેલ છે.

એલ. સી. રીગા.

કુચીપાર. કુપ. સા. કેનેરા.

હું તમોને જણાવવાને બંધાયેલ છું કે તમોએ મોક-
લેલ ગોળીઓથી કેટલેક દરજ્જે માફ આગસ ઓછું થઈ
ગયેલ છે. મારી નબળાઈ તદ્દન જતી રહેશે એવી મારી ખાત્રી છે.

જી. સેમ્પસન.

ઓનગોલ.

૧ આ માણસે નેકે દોઢ રૂપિયાની દવા માગી છે
પણ આતંકનિગ્રહની ઇથીનો કોઈપણ અરથો કે પા ભાગ
મોકલવામાં આવતો નથી તેથી તેને બે ઇથીજ મોકલ-
વામાં આવી છે.

આતંકનિગ્રહ ગોળીઓના સંબંધમાં

એક અર્ધ સાર્ટ્રીકેટ.

“ આતંકનિગ્રહ ગોળીઓ ” માં જે જે દવાઓ વાપરવામાં આવે છે તે સંપૂર્ણ દવાઓ અમોએ ધણું વર્ગો સુધી અમારા દરદીઓઉપર વાપરી છે, અમારી અગાઉના વૈદ્યો પણ વાપરતા હતા અને હવે પછીના વૈદ્યો પણ વાપરશે. એ દવાઓ અપૂર આરોગ્ય, બળ, અને ક્રાંતિ આપવામાં આશ્ચર્યકારક શક્તિ ધરાવે છે, કમતામાત્રને મટાડવાને અપૂર્વ ઇલાજ છે, લોહીને સુધારવામાં અને વધારવામાં હસ્તીશાઇવગરની છે, ખર્ચ પુરપત્ત આપવામાં તેઓએ મોટી નામના મેળવી છે, સ્વપ્નમાં કે પેસાજમાં ધાતુનું જવું, સ્મરણશક્તિની નબળાઇ, દસ્તની કબજીપત, પાચનશક્તિમાં બગાડો, મગજની નબળાઇ, ચાલુ રહેતું અજીર્ણ અને હાથ પગની કળતર વગેરે દરદો મટાડવામાં એ ગોળીઓ સિદ્ધ આશીર્વાદજેવું કામ કરે છે.

૧ ઇન્દિરાવતાર શ્રીધન્વંતરિ.

૨ દેવવૈદ્યો શ્રીઆશ્વિનીકુમાર.

૩ મુનીશ્વર શ્રીપુનર્વસુ.

૪ આયુર્વેદાચાર્ય શ્રીઅગ્નિવેશ.

૫ આયુર્વેદાચાર્ય શ્રીમુશ્રુત.

૬ આયુર્વેદાચાર્ય શ્રીવાગ્દેવ.

વગેરે વગેરે.

આતંકનિગ્રહ ગોળીઓના સંબંધમાં અમારું પોતાનું સરિફીકેટ.

“આતંકનિગ્રહ ગોળીઓમાં કોઇ પણ જાતનું તુંક-
સાન કરે એવી કોઇ પણ જાતની મેળવણી બિલકુલ કરવામાં
આવતીજ નથી, તેમ તેમાં કોઇ પણ ધાતુ કે પારાની
મેળવણી પણ કરવામાં આવતી નથી. એ ગોળીઓ તદ્દન
વનસ્પતિનીજ બનાવટ છે. જે જે વનસ્પતિ લોહીને અને
વીર્યને સુધારનાર, પાચનશક્તિને જોષ્ઠ્યે તેવા રૂપમાં લાવ-
નાર, મગજને મજબૂત કરનાર, શુદ્ધિ તથા સ્મરણ શક્તિને
ખીલવનાર અને કૌવતનો બરાવો કરનારતરીકે વાજબી
વખાણુને પામેલી છે, તેવી વનસ્પતિઓનો આ ગોળીઓમાં
બહુ વિચારપૂર્વક ઉત્તમ યોગ કરવામાં આવેલો છે અને
તેથીજ એ ગોળીઓ આજ લાંબી મુદત થયાં મહાપોષિક-
તરીકે પૂરા વિસ્તારમાં આણુ ફોટો મેળવતી રહી છે અને
કંટાબોબરેલાં લાંબી મુદતનાં દરદોષી દુઃખી બની અયેલા
લોકોનાં ખરાં અંતઃકરણના આશીર્વાદો મેળવવામાં, અમ-
ત્કારિક અને લાંબી મુદત ટકી રહે તેવો ફાયદો આપવામાં
તથા ખરા પરીક્ષકોની તરફથી પૂરતી પ્રશંસા મેળવવામાં,
આયુર્વેદમાં ઉત્તમ ગણાતાં ઔષધોમાં અગ્રેસર યદ્ય રહી છે.”

વૈદ્યશાસ્ત્રી મણિશંકર ગોવિંદજી,

જામનગર-કાઠિયાવાડ.

સુંદર પિકચરોનું આલ્બમ.

સુંદર સળંગ છીંટથી બાંધેલ આ આલ્બમની અંદર જોનારના અંતઃકરણમાં ભિન્નિરસ ઉપજાવનારાં ૨૩ રમણીય ચિત્રો છે. આ ચિત્રો નીચે ખતાવ્યા પ્રમાણે ઇશ્વરાવતાર તથા તેના ભક્તોના જીવન જીવન સમયના મનોહર દેખાવો અને આનંદ તેમજ ઉપદેશ આપનારા ઇતિહાસોનું સ્મરણ દેશે.

(૧) યશોદાવિશ્વરૂપદર્શન.	(૧૩) મારુતિ-પર્વતોદ્ભવન.
(૨) દુષણુલીલા.	(૧૪) સીતા-અશોકવન.
(૩) રાસક્રીડા.	(૧૫) રામપંચાયતન.
(૪) કાલિયમર્દન	(૧૬) વામન-બલિ.
(૫) કંસવધ.	(૧૭) નૃસિંહભગવાન.
(૬) સુદામદેવ.	(૧૮) વરાહભગવાન.
(૭) સૈરંદ્રી-કીચક.	(૧૯) કૃષ્ણભગવાન.
(૮) ઉપારવધન.	(૨૦) મત્સ્યભગવાન.
(૯) રામવનવાસ.	(૨૧) શેખનારાયણ.
(૧૦) સીતા-પંચવટી.	(૨૨) ગજેન્દ્રમોક્ષ.
(૧૧) સીતા-સુવર્ણમૃગ.	(૨૩) ઉર્વશી-પુરંદરા.
(૧૨) હનુમાન-સમુદ્રઉલ્લંઘન.	

ઉચી જાતનાં ચિત્રોનો સંગ્રહ કરવો એ ધરમાં આનંદ, સંતોષ અને આરોગ્યને લાખલ કરવા બરોણર છે. કારણ કે તેવાં ચિત્રો જોવાથી મનને નિર્દોષ આનંદ અને સંતોષ મળે છે, તેમ જવાથી મન હમેશા પ્રકૃતિચિત રહે છે અને મન પ્રકૃતિચિત રહેવાથી શરીર રોગરહિત રહે છે.

કિંમત—૮પાલખર્ચસાહિત આઠ આના.

વેલશાસ્ત્રી મણિશંકર ગોવિંદજી,

જામનગર-કાઠિયાવાડ.

શ્રીકૃષ્ણવિષ્ટિ.

પ્રખ્યાત રાજા રવિવર્માની વખણાતી કલમથી તૈયાર થયેલ આ એક સર્વોત્કૃષ્ટ પવિત્ર રંગીન ચિત્ર છે જેમાં પરમાત્મા શ્રીકૃષ્ણ ભગવાન પાંડવોની તરફથી કૌરવોની સભામાં સલાહ કરવા ગયા છે એ વખતનો પરમ સુંદર દેખાવ છે.

આંધળો રાજા ધૃતરાષ્ટ્ર પોતાના ઉદ્ધત પુત્ર દુર્યોધન અને દુઃશાસન તથા તેના પ્રપંચી સોબતી કર્ણ અને શકુનિ વગેરે જેઓ શ્રીકૃષ્ણને કેદ કરી લેવા તૈયાર થઈ ગયા છે તેઓનાથી વીંટાઈને બેઠો છે. ક્ષત્રિયોમાં શિરોમણિરૂપ મહાપ્રભાવ ધરાવનારા બીષ્મપિતામહ, આચાર્યોમાં શ્રેષ્ઠ દ્રોણ તથા મંત્રીઓમાં શ્રેષ્ઠ વિદુર વગેરે ઉત્તમ પુરૂષો પણ ત્યાં હાજર છે. શ્રીકૃષ્ણ ભગવાન સર્વોત્તમ સિંહાસન પર પ્રસન્નમુખથી પરમ નિર્ભયપણે બેઠો છે અને તેનો અંગ-રક્ષક સાત્યકિ, દુર્યોધન વગેરેની નીચ ખટપટ ભણી ભાલચોળ આંખો કરી તેને શિક્ષા કરવા તૈયાર થઈ ગયો છે, પરંતુ પરમાત્મા શ્રીકૃષ્ણ તેનો હાથ જાલી તેને અટકાવે છે.

નિર્ભયપણું, પ્રસન્નપણું, આશ્ચર્ય, અનાદર, ક્રોધ વગેરે વિવિધ ભાવોને સચવનારી મુખાકૃતિવાળા ૨૧ પુરૂષોનો યથાસ્થિત અસરકારક દેખાવ આપનારાં આ ચિત્રની લંબાઈ પહોળાઈ ૨૮x૨૧ ઇંચની છે. રંગ, ભાવ તથા છાપમાં જે કુશળતા દેખાડવામાં આવી છે તે અવર્ણનીય છે.

આ ચિત્ર અમારે ત્યાંથી રૂ. ૪ ની સામટી હવા મંગાવનારને બેટ અપાય છે.

વૈદ્યશાસ્ત્રી મણિશંકર ગોવિંદજી.

ભામનગર—હાઠીયાવાડ.

પ્રાચીન, પંકાએલા વિદ્વાન મહાન વૈદ્યો પોતાના ઉત્તમમાં ઉત્તમ ઔષધપ્રયોગો માટે માત્ર દુનિયાના ભલા સારૂ પ્રતિજ્ઞાપૂર્વક તેના ખરા ગુણો જાહેર કરતા આવ્યા છે અને તેની સચ્ચાઈ સમજાવવા સોગન પણ લેતા આવ્યા છે તેમ—

અમો પાણુ આ પ્રસંગે

અમારી

આતંકનિગ્રહ ગોળીઓ અને વાજીકરણ તેલના સંબંધમાં તેમાં સમાએલા ઉંચામાં ઉંચા ગુણોને લીધે જાહેર પ્રતિજ્ઞાઓ કરીએ છીએ કે—

પ્રતિજ્ઞા ૧ લી—અમારી આતંકનિગ્રહ ગોળીઓ અને વાજીકરણ તેલ અમોએ જાહેર કરેલ પોતાના ગુણમાં નિષ્ફળ જાય તો હવે અમો વૈદ્યતરીકે અમારું નામ કદી પણ જાહેરમાં મુકીશું નહિ.

પ્રતિજ્ઞા ૨ છ—પુરૂષત્વ મેળવવામાટે ખાવાની અમારી આતંકનિગ્રહ ગોળીઓ અને બહારથી લગાવવાનું અમારું વાજીકરણ તેલ એ બંને દવાઓ અમોએ તેના સંબંધી જાહેર કરેલા ગુણવગરની હોય અને તેને માટે અમો ખોટાં લખાણ કરતા હોઈએ તો દાન વગેરેથી થતાં પુણ્યપરનો અમારો હક અમો છોડી દઈએ છીએ.

આતંકનિગ્રહ ગોળીઓની કમતીમાં કમતીઃ એક ડબ્બી અને વધારેમાં વધારે ચાર ડબ્બીથી ફામદો થાયછે, પણ તે ફામદો નથી કરતી એમ કદી બનતુંજ નથી. પણ અમારું વાજીકરણ તેલ તો પહેલે દિવસેજ પોતાનું પરંકમ બતાવી દરદીની ખાતરી કરી આપેછે. અને ખાટલી

પૂરી થાય ત્યાંસુધી વાપરવાથી હમેશને માટે એટલે કા-
મનનો ફાયદો થાયછે.

પ્રતિજ્ઞા ૩ છ—ઉપર લખ્યા પ્રમાણે આતંકનિયંત્ર
ગોળીઓ અને વાજીકરણ તેલથી ધારેલી અસર થતી નથી
એવા જો કોઈના સાચા શબ્દો અમે સાંભળીશું તો એ
જે દવાઓના ગુણુ જાહેરમાં મૂકવા માટે કદી અમેા અ-
મારા હાથમાં કલમ લઈશું નહિ.

પ્રતિજ્ઞા ૪ થી—અમારાં વાજીકરણ તેલની કિંમત
જરા વધારે જણાય તેવી છે પણ તે તૈયાર કરતાં તેમાં
થતા ખર્ચ અને મહેનતના પ્રમાણમાં જો તેની કિંમત
અમેાએ જરાપણ વધારે રાખી હોય તો વિશ્વાસઘાતી
પુરૂષની જે દશા થાય તે દશા અમારી થજો.

પ્રતિજ્ઞા ૫ મી—અનુકરણ કરી માત્ર પૈસો મેળવવા-
નીજ ધારણાથી જેમ હાલ અનેક નામધારી વૈદ્યો તરફથી
માત્ર શક્તિની દવા અને લગાડવાનાં ધી, તેલ કે પટ્ટીઓની
તદ્દન ખોટી જાહેરાત જોવામાં આવેછે તેમ અમારાં
ઔષધોમાં જરા પણ ધત્તિંગ હોય તો શાસ્ત્રમાં કહેનાં
પાપનાં ફજો ભોગવવા અમે તૈયાર છીએ.

પ્રતિજ્ઞા ૬ હી—અમારી આતંકનિયંત્ર ગોળીઓ અને
વાજીકરણ તેલના જાહેર કરેલા ગુણોમાં કોઈ પણ અસ-
ત્યનો અંશ હોય તો અમારી સવળી બલી ધારણાઓ
નિષ્ફળ થજો.

પ્રતિજ્ઞા ૭ મી—અમારું વાજીકરણ તેલ આજ સુ-
ધીમાં દુનિયામાં કોઈ પણ દવાએ નહિ મેળવી હોય તેવી
કીર્તિ મેળવશે. જો અમારી આ બિવિધવાણી ખોટી હોય
તો દુનિયાના તમામ પાપીઓના પાપનું શજ અમેાને થજો.

પ્રતિજ્ઞા ૮ મી—અમારી હેલ્થી અને બચાંકર પ્રતિજ્ઞા એ છે કે, અમારી આતંકનિઘ્ર ગોળીઓ અને વાલુકરણુ તેલ જો કોઈ પાપના ફળથી, કે કોઈ સાપના બળથી, કે બીજા કોઈ ગમે તે કારણથી પોતાના કદિપણુ નિષ્ણ નહિ જાય તેવા ગુણો બતાવવામાં નિષ્ફળ જાય, દરદીઓની સહાયતા કરવામાં શિથિલ થાય અને પોતાના દરદો-રૂપી દુસ્મનોસામે લડવામાં જરા પણ પાછી પાની દે તો, અમે અમારા આતંકનિઘ્ર ઔષધાલયની હેડ ઓફીસ અને દરેક બ્રાંચ ઓફીસને વગર શંકાએ તાળાં મારી બંધજ કરીશું.

પણ

અમોને ચોકસ ખાત્રી છે અને ચોકસ વિશ્વાસ છે કે, અમારી આતંકનિઘ્ર ગોળીઓ અને વાલુકરણુ તેલ ધરતી આકાશ ઉલટપુલટ થાય તો પણ કદી નિષ્ણ નિબડવાનાં નથી, પણ તેઓની કીર્તિ, શ્તેહ અને પરાક્રમ દિવસો દિવસ વધારેને વધારે ઝળકતાંજ રહેશે.

વૈદ્યશાસ્ત્રી મણિશંકર જોવિંદજી,

**આતંકનિઘ્ર ઔષધાલય,
જામનગર-કાઠીયાવાડ.**

લોકાપવાદના—બપથી અમે પ્રાચીન પંડિતોની પેઠે સોગત વગેરે નથી લેતા એમ પ્રથમ લખી ગયા છતાં અહીં પ્રતિજ્ઞાઓ કરીએ છીએ એ પરસ્પર વિરૂદ્ધ લેખ વાંચનારાઓ સહેલાઈથી સમજી શકશે કે અમારી આતંકનિઘ્ર ગોળીઓના અમલદારિક ગુણોજ અમને એમ કરવાની દરજ પાડે છે.

કામશાસ્ત્ર.

આ પુસ્તકની આજ સુધીમાં જૂદી જૂદી ભાષાઓમાં
નીચે પ્રમાણે આવૃત્તિઓ તથા નકલો બહાર પડી ચૂકી છે.

ગુજરાતી.

પહેલી આવૃત્તિ	...	...	...	...	નકલ	૨૦,૦૦૦.
બીજી	"	...	...	...	"	૩૦,૦૦૦.
ત્રીજી	"	...	...	...	"	૧૦,૦૦૦.
ચોથી	"	...	...	...	"	૧૦,૦૦૦.
પાંચમી	"	...	...	...	"	૧૦,૦૦૦.
છઠ્ઠી	"	...	...	...	"	૧૦,૦૦૦.
સાતમી	"	...	...	...	"	૧૦,૦૦૦.
આઠમી	"	...	...	...	"	૧૦,૦૦૦.

૧,૧૦,૦૦૦

મરાઠી.

પહેલી આવૃત્તિ	...	...	...	...	નકલ	૨,૦૦૦.
બીજી	"	...	...	...	"	૧૦,૦૦૦.
ત્રીજી	"	...	...	...	"	૫,૦૦૦.
ચોથી	"	...	...	...	"	૧૦,૦૦૦.
પાંચમી	"	...	...	...	"	૧૦,૦૦૦.
છઠ્ઠી	"	...	...	...	"	૧૦,૦૦૦.
સાતમી	"	...	...	...	"	૧૦,૦૦૦.
આઠમી	"	...	...	...	"	૧૦,૦૦૦.
નવમી આવૃત્તિ	...	...	...	...	નકલ	૧૦,૦૦૦.
દશમી	"	...	...	...	"	૧૦,૦૦૦.
અગિયારમી	"	...	...	...	"	૧૦,૦૦૦.

૬૭,૦૦૦.

વૈદ્ય ગિરિધર.

લખી પ્રસિદ્ધ કરનાર

વૈદ્ય શા. ગિરિધરલાલ કલ્હાનજી ધોળકા.

આ

પ્રત ૫૦૦૦.

પ્રેસ-અમદાવાદમાં

માન વકીલે જાણુ.

૧-૦ ચાર આના.